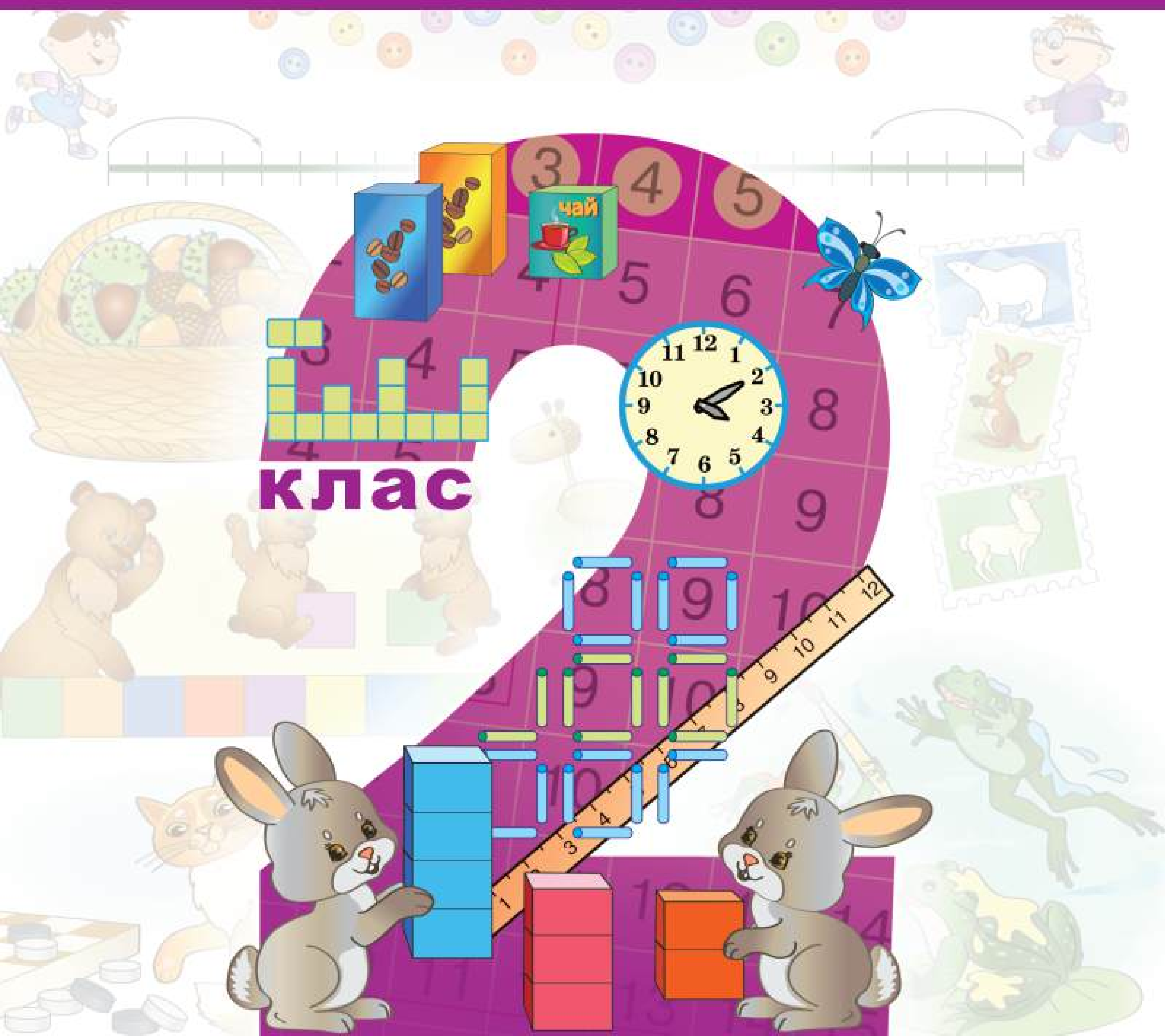

МАТЕМАТИКА

Додавання та віднімання двоцифрових чисел із переходом через розряд

$$\begin{array}{r} 30 + 40 \\ \downarrow \quad \downarrow \\ 38 + 49 = \square\square \\ \uparrow \quad \uparrow \\ 8 + 9 \end{array}$$

$$53 + 7 = \square\square$$

$$\begin{array}{l} 3 + 7 = 10 \\ 50 + 10 = 60 \end{array}$$

$$55 + 6 = \square\square$$

$$\begin{array}{r} 50 \quad 5 \end{array}$$

$$5 + 6 = 11$$

$$50 + 11 = 61$$

$$55 + 6 = \square\square$$

$$\begin{array}{r} 5 \quad 1 \end{array}$$

$$55 + 5 = 60$$

$$60 + 1 = 61$$

$$38 + 52 = \square\square$$

$$30 + 50 = 80$$

$$8 + 2 = 10$$

$$80 + 10 = 90$$

$$30 - 7 = \square\square$$

$$10 - 7 = 3$$

$$20 + 3 = 23$$

$$30 - 7 = 23$$

$$42 - 5 = \square\square$$

$$\begin{array}{r} 30 \quad 12 \end{array}$$

$$12 - 5 = 7$$

$$30 + 7 = 37$$

$$42 - 5 = \square\square$$

$$\begin{array}{r} 2 \quad 3 \end{array}$$

$$42 - 2 = 40$$

$$40 - 3 = 37$$

$$64 - 38 = \square\square$$

$$64 - 30 = 34$$

$$34 - 8 = 26$$

$$50 - 35 = \square\square$$

$$50 - 30 = 20$$

$$20 - 5 = 15$$

Множення та ділення

добуток

$$3 \cdot 4 = 12$$

множник множник добуток

частка

$$14 : 2 = 7$$

ділене дільник частка

Від перестановки множників
добуток не змінюється.

$$a \cdot b = b \cdot a \quad 3 \cdot 4 = 4 \cdot 3$$

Щоб знайти **невідомий множник**,
треба добуток поділити на відомий множник.

$$2 \cdot \square = 10 \quad 10 : 2 = 5$$

Щоб знайти **невідоме ділене**,
треба частку помножити на дільник.

$$\square : 5 = 3 \quad 3 \cdot 5 = 15$$

Щоб знайти **невідомий дільник**,
треба ділене поділити на частку.

$$18 : \square = 2 \quad 18 : 2 = 9$$

$$a \cdot 1 = a \quad a : 1 = a \quad a : a = 1$$

$$a \cdot 0 = 0 \quad 0 \cdot a = 0 \quad 0 : a = 0$$

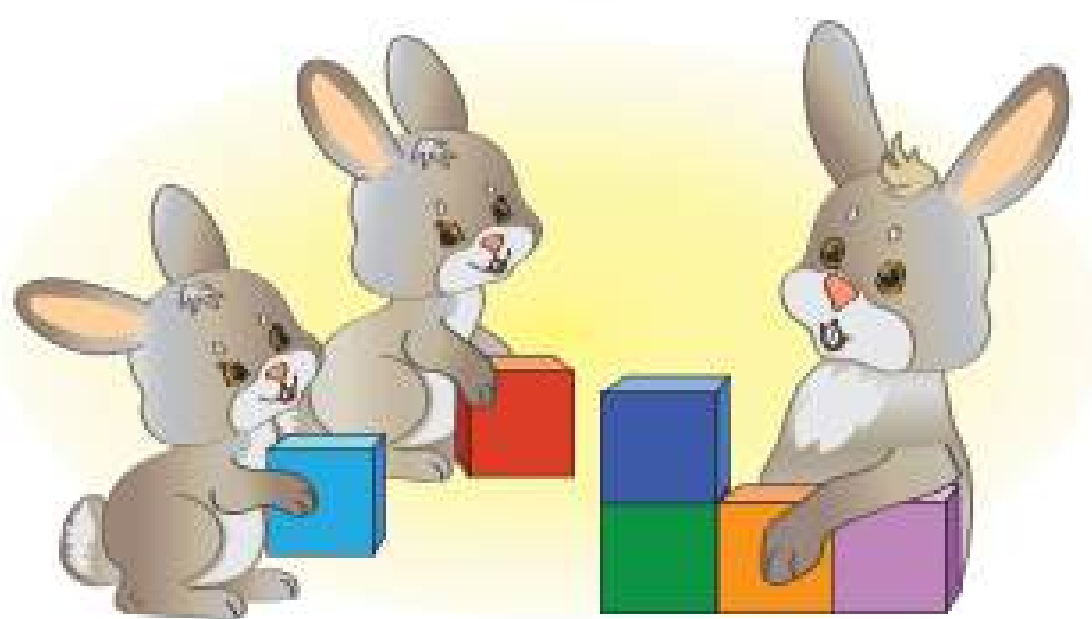
На нуль ділити не можна!

Наталя Будна
Марко Беденко

МАТЕМАТИКА

**Підручник для 2 класу
закладів загальної середньої освіти**

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

УДК 51(075.2)
Б 90

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(наказ Міністерства освіти і науки України від 21.02.2025 № 345)

Підручник створено за Типовою освітньою програмою,
розробленою під керівництвом О. Я. Савченко

Будна Н. О.

Б 90 Математика : підручник для 2 кл. закладів загальн. середн. освіти : / Н. О. Будна, М. В. Беденко. — Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2025. — 180 с. : іл.

ISBN 978-966-10-9071-1

Підручник за своїм змістом відповідає Державному стандарту початкової освіти та Типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом О. Я. Савченко.

Для учнів та учениць 2 класу.

УДК 51(075.2)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*

Завантажуйте безкоштовний інтерактивний додаток,
використовуючи детальну інструкцію, за посиланням:

<https://edodatok.com/9071-1/>

Дорогий другокласнику! Дорога другокласнице!

Вітаємо на сторінках підручника, який упевнено поведе тебе в світ математичних знань. Разом із ним ти повториш матеріал за 1 клас, навчишся додавати й віднімати числа з переходом через розряд, ознайомишся з діями множення та ділення і назвами компонентів цих дій. Також ти дізнаєшся, які фігури називають прямокутником і квадратом, що таке периметр та як його обчислити. А ще — будеш складати й досліджувати таблиці множення та ділення, знаходити значення виразів, виконувати дії з іменованими числами, розв'язувати різноманітні сюжетні й практичні задачі.

Цікаві криптограми, анаграми, числові «мережива», робота з інформацією, поданою у вигляді схем, таблиць, діаграм, зроблять процес навчання захопливим і нестандартним. На сторінках підручника ти зустрінеш закодовані завдання. Скануй код камерою гаджета — й уважно слухай, міркуй та роби висновки.

Зорієнтуватись у типах завдань тобі допоможуть умовні позначення.

Бажаємо наснаги й успіхів!

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

— запам'ятай

— кругові вирази

— робота в парах
або в групах

— порівняй

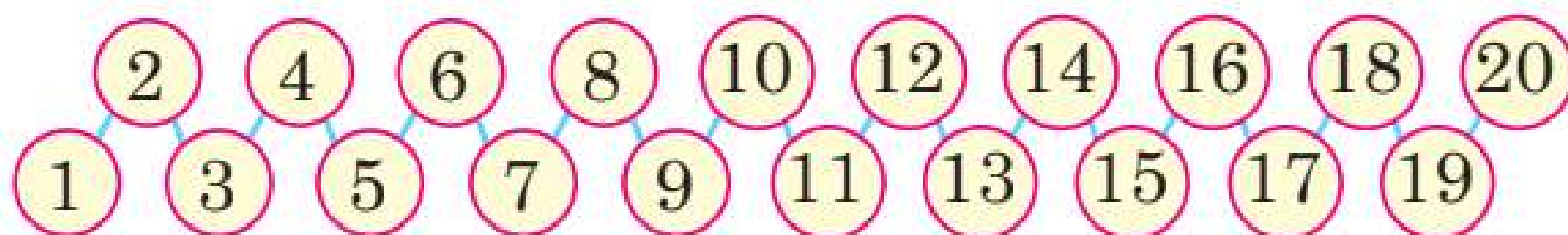
— творче завдання

— виконай за допомогою
числового ряду

ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО В 1 КЛАСІ

1. Назви числа від 1 до 20 і від 20 до 1. Знайди «сусідів» чисел 9, 15, 19.

2. Повтори таблиці додавання та віднімання чисел 2 і 3.

$1 + 2 = 3$	$3 - 2 = 1$		
$2 + 2 = 4$	$4 - 2 = 2$	$1 + 3 = 4$	$4 - 3 = 1$
$3 + 2 = 5$	$5 - 2 = 3$	$2 + 3 = 5$	$5 - 3 = 2$
$4 + 2 = 6$	$6 - 2 = 4$	$3 + 3 = 6$	$6 - 3 = 3$
$5 + 2 = \square$	$7 - 2 = \square$	$4 + 3 = \square$	$7 - 3 = \square$
$6 + 2 = \square$	$8 - 2 = \square$	$5 + 3 = \square$	$8 - 3 = \square$
$7 + 2 = \square$	$9 - 2 = \square$	$6 + 3 = \square$	$9 - 3 = \square$
$8 + 2 = 10$	$10 - 2 = \square$	$7 + 3 = 10$	$10 - 3 = \square$

3. Знайдіть значення виразів.

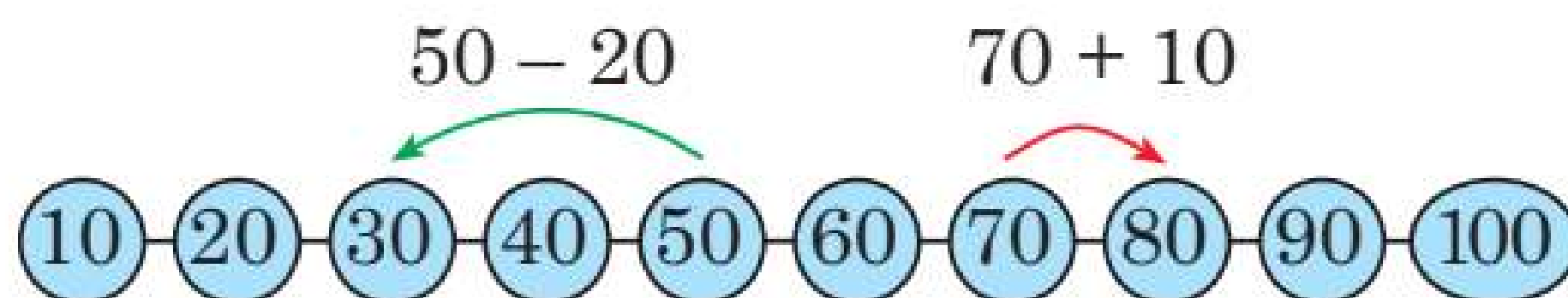
1. $10 - 2$	$9 - 3$	$7 + 3$	$9 - 2$
$6 - 3$	$7 + 2$	$8 - 2$	$5 + 3$
2. $10 - 3$	$6 - 2$	$7 - 3$	$8 + 2$
$6 + 3$	$4 + 2$	$5 - 2$	$8 - 3$

4. Іринка і Матвійко майструють повітряних зміїв. Іринчин змій має 16 бантиків, а Матвійків — на 2 бантики більше. Скільки бантиків має змій Матвійка?

5. Поясни, як за допомогою числового ряду знайшли різницю та суму. Виконай дії за зразком.

$20 + 10$

$80 + 20$

$100 - 10$

$20 - 10$

$80 + 10$

$100 - 20$

6.

На лісовій ділянці посадили 20 ялинок і 30 дубків. Скільки всього дерев посадили?

7.

Накресли дві прямі лінії та одну криву.

8.

Повтори назви чисел при додаванні.

$$\begin{array}{ccccccc} & & \text{сума} & & & & \\ & \underbrace{\hspace{1cm}} & & & & & \\ 5 & + & 2 & = & 7 & & \\ \text{доданок} & & \text{доданок} & & \text{сума} & & \end{array}$$

9.

Виконай обчислення за допомогою монет. Обведи найбільшу суму.

$30 + 40$

$50 + 50$

$30 + 50$

$60 + 30$

$60 - 30$

$50 - 40$

10. Повтори таблиці додавання та віднімання чисел 4 і 5.

$1 + 4 = 5$	$5 - 4 = 1$		
$2 + 4 = 6$	$6 - 4 = 2$	$1 + 5 = 6$	$6 - 5 = 1$
$3 + 4 = \square$	$7 - 4 = \square$	$2 + 5 = 7$	$7 - 5 = 2$
$4 + 4 = \square$	$8 - 4 = \square$	$3 + 5 = \square$	$8 - 5 = \square$
$5 + 4 = \square$	$9 - 4 = \square$	$4 + 5 = \square$	$9 - 5 = \square$
$6 + 4 = 10$	$10 - 4 = \square$	$5 + 5 = 10$	$10 - 5 = \square$

11. Знайдіть значення виразів.

1. $6 - 4$	$7 - 4$	$5 + 4$	$10 - 4$
$5 + 5$	$2 + 5$	$6 + 2$	$10 - 2$
2. $8 - 5$	$4 + 4$	$8 + 2$	$10 - 3$
$6 + 4$	$9 - 5$	$3 + 5$	$10 - 5$

12. Розв'яжіть і порівняйте задачі.

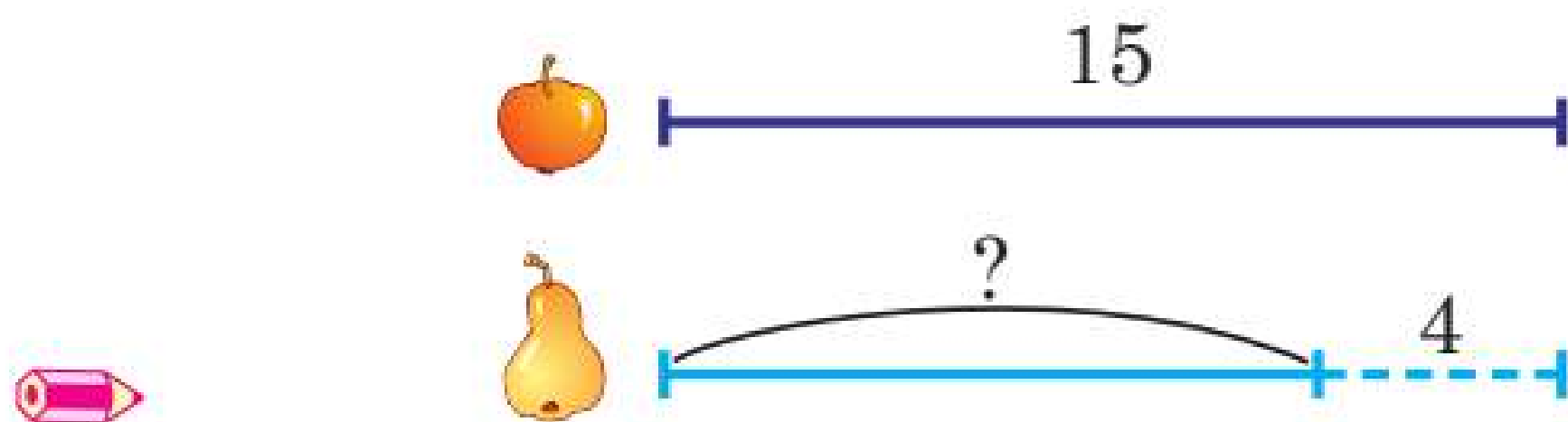
- Було 5 груш, поклали ще 3. Скільки груш стало?
- Було 5 груш, а яблук — на 3 більше. Скільки було яблук?
- Було 5 груш і 3 яблука. Скільки всього фруктів було?

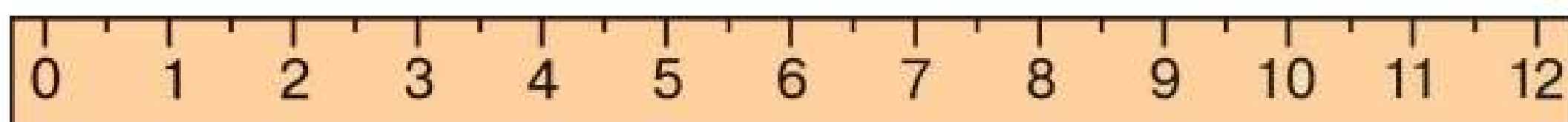
13. Коли на гудзик наділи петельку, кількість клітинок на малюнку зменшилася. Поясни, чому.

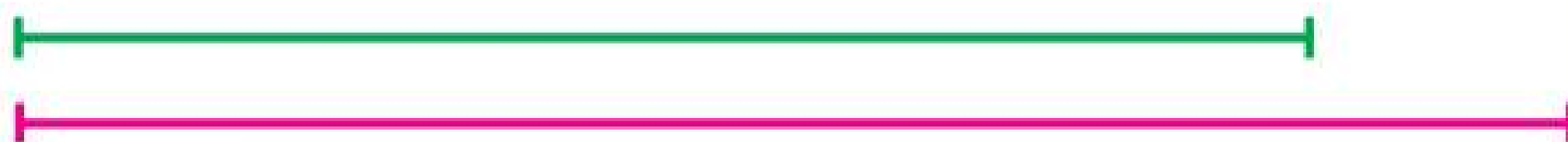
14. Склади і розв'яжи задачу за поданою схемою.

15. Пригадай, скільки сантиметрів в одному дециметрі.

16. Виміряй довжини відрізків. На скільки сантиметрів зелений відрізок коротший, ніж рожевий?

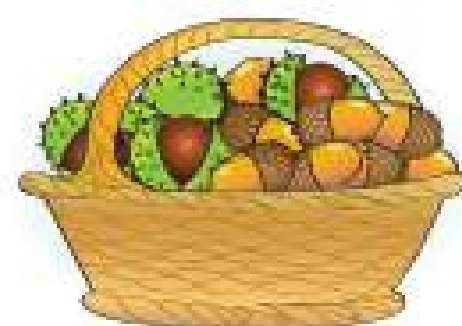

Щоб знайти, на скільки одне число більше (менше) від іншого, треба від більшого числа відняти менше.

17. Розв'яжіть і порівняйте задачі.

1. У кошику було 50 жолудів, а каштанів — на 40 більше. Скільки каштанів було в кошику?
2. У кошику було 50 жолудів, а горіхів — на 40 менше. Скільки горіхів було в кошику?
3. У кошику було 50 лісових і 40 волоських горіхів. На скільки більше лісових горіхів,

18. Завдання на вибір

1. $3 + 4$ $8 - 4$ $5 + 5$
 $30 + 40$ $80 - 40$ $50 + 50$

2. Виконай дії у числовому ланцюжку. Перевір, чи однакові числа на початку та в кінці ланцюжка.

$$50 + 30 \rightarrow \square\square - 40 \rightarrow \square\square + 30 \rightarrow \square\square - 20 \rightarrow \square\square$$

3. $40 \square 50$ $100 \square 10$ $50 \square 50$
 $30 \square 20$ $100 \square 90$ $10 \square 80$

19. У цій рівності числа замінили умовними позначками — символами. Яким символом позначили найбільше число, якщо всі числа у рівності різні?

$$\blacklozenge + \square = \star$$

20. Накресли відрізок, на 2 см довший за даний.

21. У вазі лежало 30 синіх і 20 жовтих слив. Яких слив було більше і на скільки?

22. Повтори назви чисел при відніманні.

різниця

$$\begin{array}{ccccccc} & & \text{—} & & & & \\ & & \text{—} & & & & \\ 9 & & - & & 3 & = & 6 \\ \text{зменшуване} & & & & \text{від'ємник} & & \text{різниця} \end{array}$$

23. Обчисли. Підкресли від'ємники.

$15 + 1$

$10 + 5$

$15 - 5$

$15 - 1$

$10 - 5$

$15 - 10$

24. Повтори таблиці додавання та віднімання чисел 6 і 7.

$1 + 6 = 7$

$7 - 6 = 1$

$2 + 6 = \square$

$8 - 6 = \square$

$1 + 7 = 8$

$8 - 7 = 1$

$3 + 6 = \square$

$9 - 6 = \square$

$2 + 7 = \square$

$9 - 7 = \square$

$4 + 6 = 10$

$10 - 6 = \square$

$3 + 7 = 10$

$10 - 7 = \square$

25. Знайдіть значення виразів.

1. $6 - 4$

$10 - 6$

$10 - 5$

$3 + 6$

$9 - 7$

$10 - 7$

$10 - 3$

$1 + 7$

2. $9 - 6$

$2 + 7$

$10 - 1$

$1 + 6$

$7 - 6$

$8 - 7$

$10 - 2$

$3 + 7$

26. У господарстві було 19 овець. Дві вівці постригли. Скільки овець іще залишилося постригти?

27. $40 + 5 \square 45$

$99 - 1 \square 99$

$36 + 1 \square 77$

$13 + 6 \square 93$

$56 - 1 \square 57$

$29 + 1 \square 30$

28. Накресли два відрізки: перший завдовжки 9 см, а другий на 4 см коротший від першого.

29. Склади свою задачу на порівняння чисел.

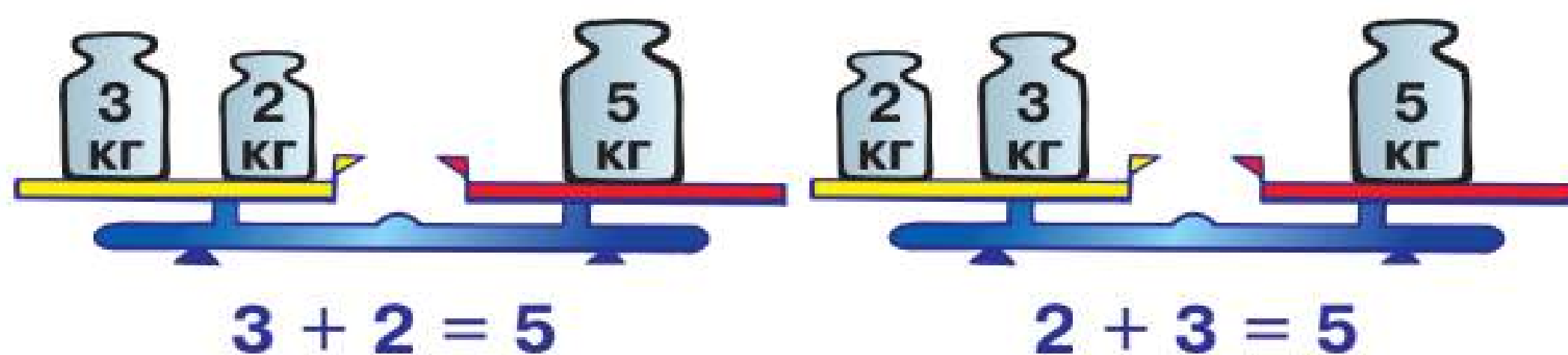

Розв'яжи її.

- 30.** Зайчик, мишеня і білочка утворювали число 9. Запиши дії звірят у вигляді виразів. Обчисли. Чим відрізняються ці рівності?

- 31.** Чим відрізняються ці терези?

Числа можна додавати в будь-якому порядку. Від перестановки доданків сума не змінюється.

- 32.** Накресли відрізки, переставивши їх місцями. Виміряй лінійкою, чи змінилась їхня загальна довжина.

- 33.** Повтори таблиці додавання та віднімання чисел 8 і 9.

$1 + 8 = \square$ $9 - 8 = \square$
 $2 + 8 = 10$ $10 - 8 = \square$ $1 + 9 = \square\square$ $10 - 9 = \square$

34. $10 - 8$ $10 - 7$ $10 - 9$ $9 - 8$
 $1 + 9$ $10 - 5$ $2 + 8$ $1 + 8$

35. Розв'яжіть і порівняйте задачі.

1.

6

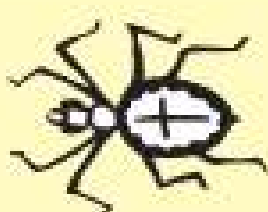
На 2 менше

Червоних метеликів ?

2.

6

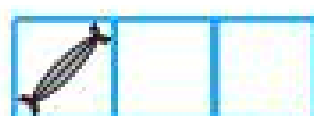

На 2 більше

Гусениць ?

36. На гудзик наділи петельку, не повертаючи смужки. Скільки клітинок буде видно в результаті?

37. $8 - 3$ $6 - 4$ $9 - 5$ $12 - 1$
 $5 + 5$ $3 + 4$ $8 - 7$ $10 + 6$

38. Запиши за зразком.

Зразок.

$$24 = 20 + 4$$

$$38 = \square + \square$$

$$45 = \square + \square$$

$$82 = \square + \square$$

$$91 = \square + \square$$

39. Що означає цифра 2 в записі чисел: 12, 22, 28?

40. Пригадай, скільки копійок у гривні.

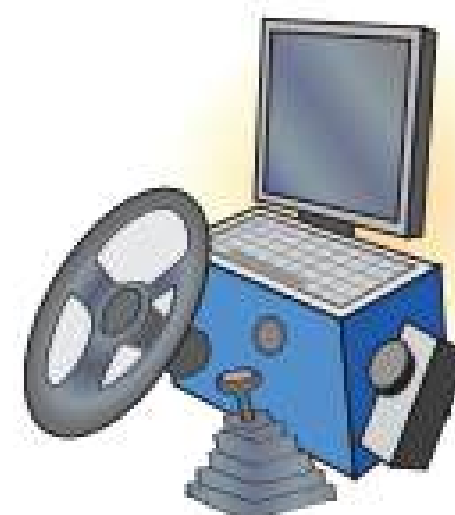
100 коп. = 1 грн

100 коп.

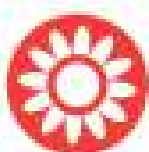
41. Чи вистачить цих грошей на кожну покупку?

42. На автомобільних тренажерах займаються 30 чоловіків, а жінок — на 20 менше. Скільки жінок займаються на автомобільних тренажерах?

43. У цій рівності числа замінили символами. Яким символом позначили найбільше число, якщо всі числа у рівності різні?

$$\blacklozenge - \square = \text{snowflake}$$

44. Пригадай, як знайти невідомий доданок.

$$2 + \square = 5$$

$$5 - 2 = \square$$

Щоб знайти невідомий доданок, треба від суми відняти відомий доданок.

45. $4 + \square\square = 14$

$1 + \square\square = 16$

$\square + 5 = 10$

$\square + 10 = 18$

$2 + \square = 9$

$1 + \square = 8$

46.

Усього
100 гелікоптерів

47. Завдання на вибір

1. Запиши одноцифрові числа в один рядок,
а двоцифрові — в інший.

8, 12, 96, 55, 5, 10, 62, 81.

2. $8 + 2$

$10 - 9$

$8 + 1$

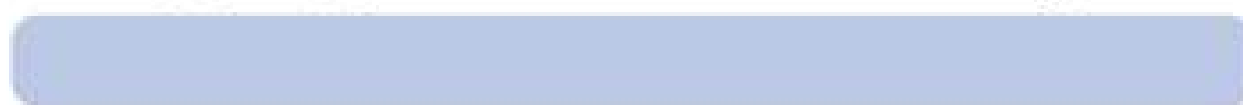
$80 + 20$

$100 - 90$

$80 + 10$

3. Доповни умову за малюнком і розв'яжи задачу.

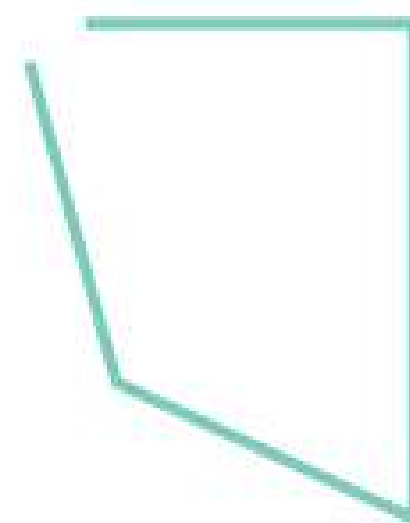
У ведмедика всього 9 кавунів.

Скільки кавунів у ящику?

48. Пригадай, яку лінію називають **ла-
маною**. Вимірй довжину кожного
відрізка ламаної і додай одержані
числа. Це буде довжина ламаної.

49. $50 + \square\square = 80$

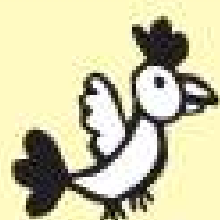
$\square\square + 20 = 40$

$30 + \square\square = 50$

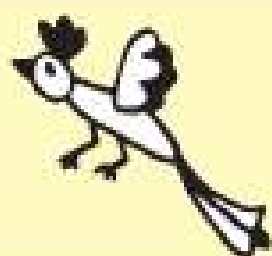
$60 + \square\square = 90$

50. До сорока папуг прилетіли друзі, й усіх птахів
стало 60. Скільки друзів прилетіло до папуг?

40

?

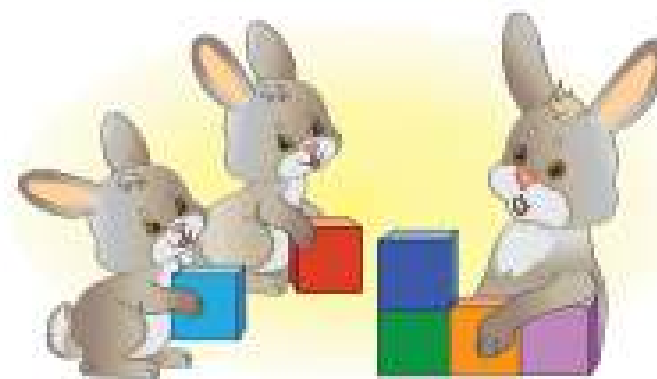
Стало
60 птахів

51. Запиши всі числа, більші від 6, але менші від 16.

52. Пригадай, як знайти невідоме зменшуване.

Коли зайченята дали татові 4 кубики, в них залишилося 2 кубики. Скільки кубиків було у зайченят спочатку?

$$\square - 4 = 2 \quad 2 + 4 = \square$$

Щоб знайти невідоме зменшуване, треба до різниці додати від'ємник.

53. $\square - 8 = 1$
 $\square - 2 = 5$

$\square\square - 80 = 10$
 $\square\square - 20 = 50$

54. Коли у шкільній їдальні для приготування компоту використали 40 яблук, то залишилося ще 50 яблук. Скільки яблук було в їдальні спочатку?

55. $82 \square 80$
 $37 \square 73$

$91 \square 99$
 $43 \square 43$

$85 \square 58 - 8$
 $10 \square 100 - 70$

56. Із кожного виразу на обчислення суми склади два вирази на обчислення різниці за зразком.

Зразок.

$$32 + 43 = 75$$

$$75 - 32 = \square\square$$

$$75 - 43 = \square\square$$

$$26 + 42 = \square\square$$

$$\square\square - 26 = \square\square$$

$$\square\square - 42 = \square\square$$

$$45 + 31 = \square\square$$

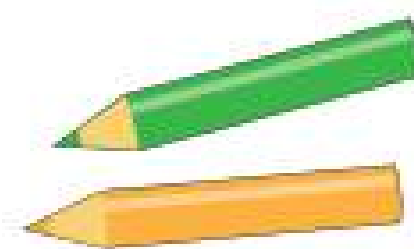
$$\square\square - \square\square = \square\square$$

$$\square\square - \square\square = \square\square$$

57. Знайди довжину ламаної лінії.

58. На уроці образотворчого мистецтва 6 учнів отримали по 2 кольорові олівці. Скільки всього олівців отримали учні?

59. Усно. Що спільного у виразах на плашках однакового кольору?

$15 + 1$

$2 + 6$

$6 + 10$

$10 + 3$

$13 - 3$

$14 - 1$

$17 - 1$

$1 + 7$

$10 - 2$

$6 + 4$

$12 + 1$

$18 - 8$

60. Прочитай і запам'ятай.

Якщо у виразі без дужок є тільки дії додавання та віднімання, то їх виконують у тому порядку, в якому вони записані.

61. 1. $8 + 2 - 1$

$60 - 20 - 20$

$4 + 6 + 4$

$70 - 30 + 40$

2. $3 + 6 + 1$

$90 - 10 - 40$

$6 - 4 + 2$

$50 + 50 - 10$

62. $30 \square 10$

$58 \square 85$

$60 \square 100 - 40$

$40 \square 40$

$100 \square 10$

$8 \square 100 - 20$

63. Розв'яжіть і порівняйте задачі.

1. Квочка висиділа 5 жовтих курчат і 4 чорних. Скільки всього курчат висиділа квочка?
2. У квочки 9 курчат: 5 жовтих, а решта — чорні. Скільки чорних курчат у квочки?
3. На подвір'ї гуляло 9 курчат: декілька жовтих і 4 чорних. Скільки жовтих курчат гуляло на подвір'ї?

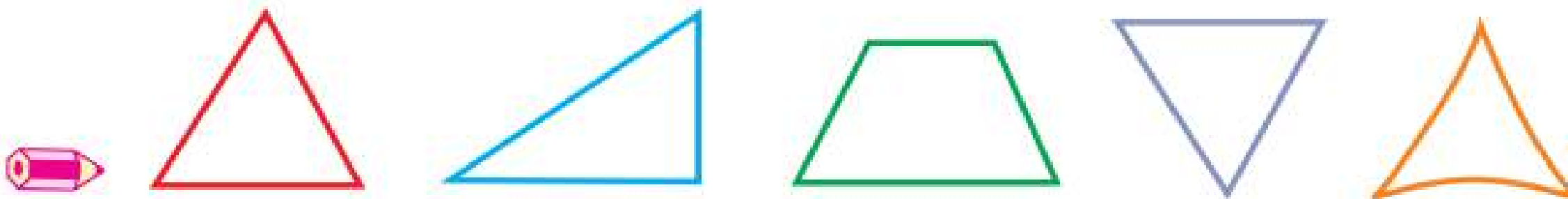
64. Доповни до 10 числа: 7, 2, 9, 1, 5, 4, 6, 3.

65. Склади і розв'яжи задачу про пришивання гудзиків за коротким записом.

Пришили — 6 г.
Залишилося — ? } 36 г.

66. Зображені фігури, крім двох, — трикутники. Які з них не трикутники і чому?

67. $20 + 70 \rightarrow \square\square - 10 \rightarrow \square\square - 10 \rightarrow \square\square - 50 \rightarrow \square\square$

68. $2 \text{ м} = 20 \text{ дм}$
 $5 \text{ м} = \square\square \text{ дм}$

$3 \text{ м } 4 \text{ дм} = 34 \text{ дм}$
 $6 \text{ м } 2 \text{ дм} = \square\square \text{ дм}$

- 69.** Пригадай, як знайти невідомий від'ємник.
До свята приготували 58 подарунків. Коли частину з них роздали дітям, то залишилося ще 25 подарунків. Скільки подарунків роздали дітям?

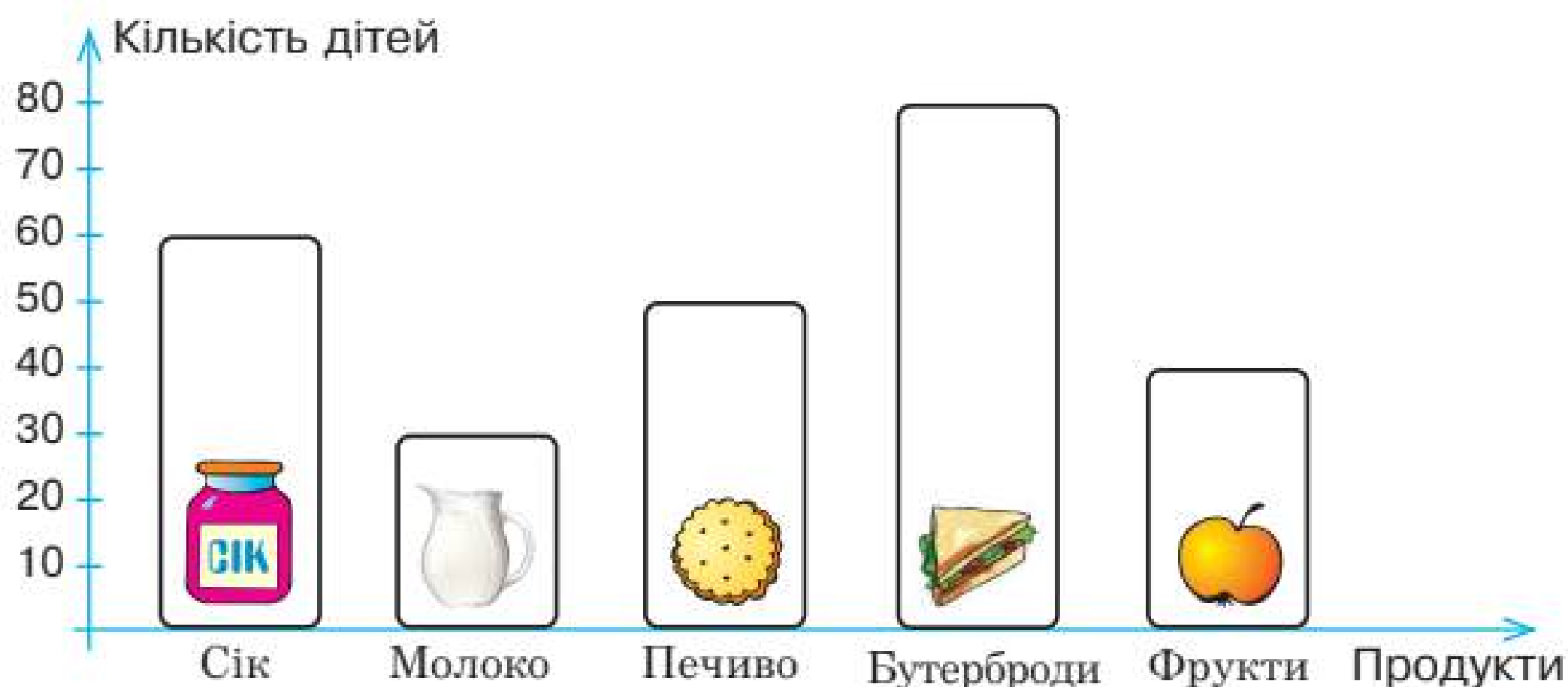
$$58 - \square\square = 25$$

$$58 - 25 = \square\square$$

Щоб знайти невідомий від'ємник, треба від зменшуваного відняти різницю.

- 70.** $35 - \square = 30$ $86 - \square\square = 6$ $95 - \square = 94$
 $26 - \square = 20$ $60 - \square\square = 30$ $70 - \square\square = 40$

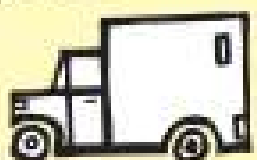
- 71.** Розглянь діаграму, що ілюструє, скільки дітей купили зображені продукти у шкільному буфеті протягом дня.

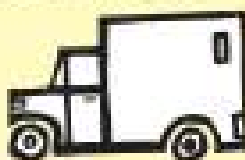

Дай відповіді на запитання.

- 1) Скільки дітей купили сік? Молоко? Печиво? Бутерброди? Фрукти?
- 2) Який продукт купили найбільше дітей?
- 3) Скільки всього дітей купили молоко і печиво?

72.

Було
40

Поїхало
?

Залишилося
10

73. У магазині було 28 чайних сервізів. Коли декілька з них продали, то в магазині залишилося 20 таких сервізів. Скільки чайних сервізів продали в магазині?

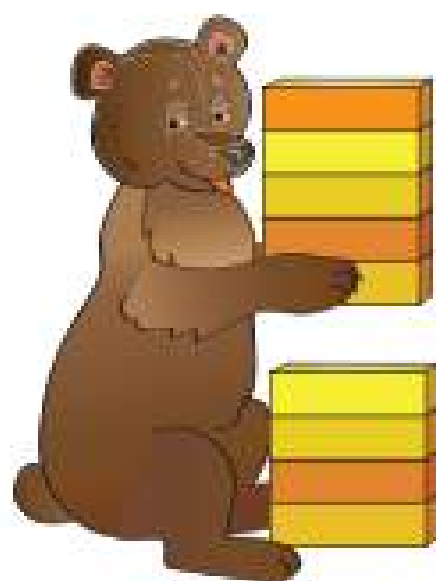

74. На останній сторінці обкладинки вміщено числовий ряд від 1 до 100. Знайди в цьому ряду круглі числа (10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90, 100). Скільки чисел розташовано між сусідніми круглими числами?

Використовуючи круглі числа, склади і запиши чотири вирази на додавання та віднімання. Знайди значення цих виразів.

75. Назви числа, що передують кожному з поданих, і числа, що йдуть за ними: 40, 65, 19, 54, 89.

76. Числа можна додавати частинами.

$$4 + 5 = 9$$

$$4 + 2 + 3 = 9$$

77. Знайдіть значення виразів. Які з них легше обчислювати?

1. $20 + 50$

$20 + 30 + 20$

$50 + 40$

$50 + 10 + 30$

2. $20 + 40$

$20 + 20 + 20$

$40 + 30$

$40 + 10 + 20$

78. Із десяти чапель 7 походжають по болоті, а решта стоять на одній нозі. Скільки чапель стоять на одній нозі?

79. Валя знайшла 3 гриби, Олег — 7, а мама — 10. Які запитання треба поставити, щоб розв'язанням задачі були такі вирази:

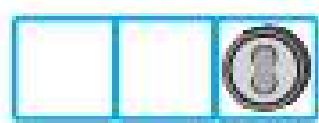
$7 + 3;$

$3 + 7 + 10;$

$10 - 3;$

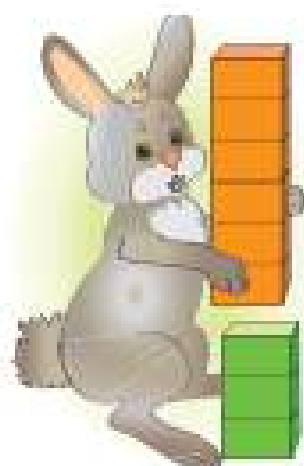
$7 - 3?$

80. На гудзик наділи петельку, не повертаючи смужки. Скільки клітинок буде видно в результаті?

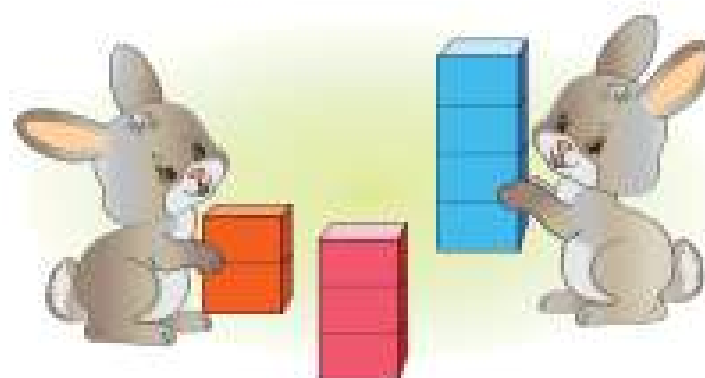

81. $9 + 10 \rightarrow \square\square + 20 \rightarrow \square\square + 30 \rightarrow \square\square - 60 \rightarrow \square$

82. Числа можна віднімати частинами.

$9 - 6 = 3$

$9 - 2 - 4 = 3$

- 83.** Знайдіть значення виразів. Які з них легше обчислювати?

1. $60 - 40$

$80 - 60$

2. $70 - 50$

$90 - 70$

$60 - 10 - 30$

$80 - 30 - 30$

$70 - 30 - 20$

$90 - 40 - 30$

- 84.** У книжці 64 сторінки. Марічка прочитала спочатку 4 сторінки, а потім — 10 сторінок. Скільки сторінок книжки їй залишилося прочитати?

- 85.** Знайди значення тільки тих виразів, у яких останньою є дія додавання.

$89 - 80 + 1$

$66 + 33 - 22$

$65 + 11 + 23$

$88 - 12 + 20$

- 86.** Доповни умову і розв'яжи задачу за поданим виразом.

На клумбі цвіло 60 рожевих троянд, а білих — на 20 . Скільки білих троянд цвіло на клумбі?

$60 - 20$

- 87.** Котру годину показує кожен із цих годинників?

ДОДАВАННЯ І ВІДНІМАННЯ ЧИСЕЛ У МЕЖАХ 100 ІЗ ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

88. Прокоментуй, як можна додати суму до числа.

$$3 + (2 + 4) = 3 + 6 = 9$$

$$3 + (2 + 4) = (3 + 2) + 4 = 5 + 4 = 9$$

$$3 + (2 + 4) = (3 + 4) + 2 = 7 + 2 = 9$$

89. Повтори таблиці додавання та віднімання числа 2. За допомогою малюнка і схематичних записів досліди та поясни, як знайшли значення виразів $9 + 2$ й $11 - 2$.

$$1 + 2 = 3$$

$$2 + 2 = 4$$

$$3 + 2 = 5$$

$$4 + 2 = 6$$

$$5 + 2 = 7$$

$$6 + 2 = 8$$

$$7 + 2 = 9$$

$$8 + 2 = 10$$

$$9 + 2 = \boxed{}$$

$$3 - 2 = 1$$

$$4 - 2 = 2$$

$$5 - 2 = 3$$

$$6 - 2 = 4$$

$$7 - 2 = 5$$

$$8 - 2 = 6$$

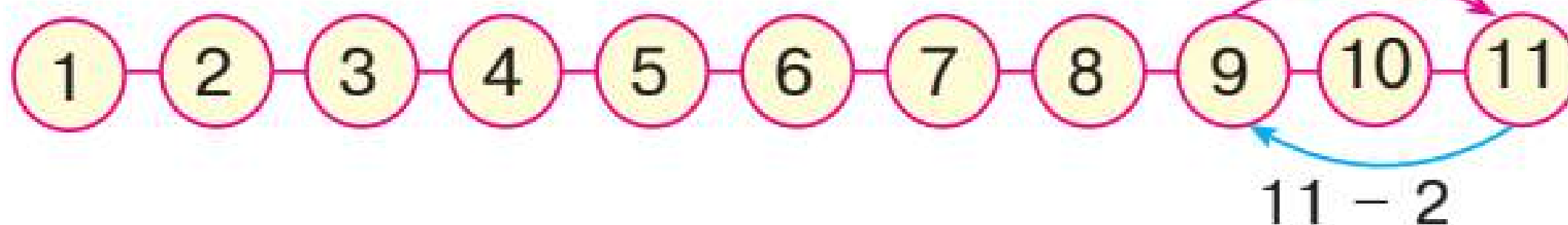
$$9 - 2 = 7$$

$$10 - 2 = 8$$

$$11 - 2 = \boxed{}$$

$$9 + 2 = 10 + 1 = 11$$

$$11 - 2 = 11 - 1 - 1 = 9$$

90. Було 11 повітряних кульок. Дві з них луснули.
Скільки кульок залишилось?

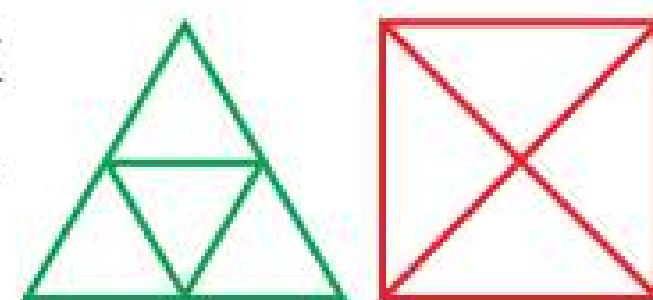
91. 1. $9 + 2$ $10 + 3$ $7 + 2 + 2$
 $8 + 2$ $6 + 4$ $12 - 1 - 2$
2. $10 - 3$ $11 - 2$ $4 + 3 + 3$
 $12 - 2$ $10 - 2$ $15 - 1 - 2$

92. Доповни умову таким словом, щоб задачу можна було розв'язати дією додавання.

У кондитерському цеху до обіду спекли 9 тортів, а після обіду — на 2 торти . Скільки тортів спекли після обіду?

93. Скільки на малюнку зелених трикутників? Червоних трикутників? Усього трикутників?

94. Оленка намалювала 9 малюнків, а Петрик — на 2 малюнки більше. Скільки малюнків намалював Петрик?

95. $10 + (2 + 4)$ $9 + 2$ $65 + 11 + 23$
 $20 + (3 + 5)$ $11 - 2$ $88 - 12 + 21$

96. $9 - 3 \rightarrow \square + 2 \rightarrow \square - 3 \rightarrow \square - 1 \rightarrow \square + 5 \rightarrow \square$

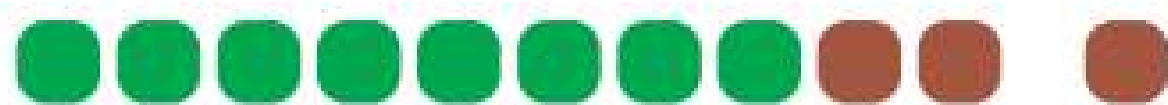
97. Прокоментуй, як можна відняти суму від числа.

$$10 - (5 + 3) = 10 - 8 = 2$$

$$10 - (5 + 3) = (10 - 5) - 3 = 5 - 3 = 2$$

$$10 - (5 + 3) = (10 - 3) - 5 = 7 - 5 = 2$$

98. Повтори таблиці додавання і віднімання числа 3. За допомогою схематичних записів досліди та поясни, як знайшли значення виразів $8 + 3$, $11 - 3$; $9 + 3$, $12 - 3$.

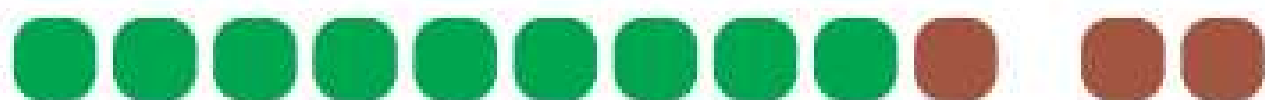

$$8 + 3 = 8 + 2 + 1 = 10 + 1 = 11$$

2 1

$$11 - 3 = 11 - 1 - 2 = 10 - 2 = 8$$

1 2

$$9 + 3 = 9 + 1 + 2 = 10 + 2 = 12$$

1 2

$$12 - 3 = 12 - 2 - 1 = 10 - 1 = 9$$

2 1

$$1 + 3 = 4$$

$$2 + 3 = 5$$

$$3 + 3 = 6$$

$$4 + 3 = 7$$

$$5 + 3 = 8$$

$$6 + 3 = 9$$

$$7 + 3 = 10$$

$$8 + 3 = \boxed{}$$

$$9 + 3 = \boxed{}$$

$$4 - 3 = 1$$

$$5 - 3 = 2$$

$$6 - 3 = 3$$

$$7 - 3 = 4$$

$$8 - 3 = 5$$

$$9 - 3 = 6$$

$$10 - 3 = 7$$

$$11 - 3 = \boxed{}$$

$$12 - 3 = \boxed{}$$

99. $5 + 5 \boxed{} 12 - 1$

$$8 + 3 \boxed{} 11 - 1$$

$$11 - 2 \boxed{} 12 - 3$$

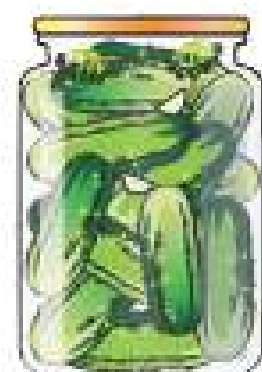
$$9 + 3 \boxed{} 8 + 2$$

$$6 + 4 \boxed{} 9 + 2$$

$$13 - 3 \boxed{} 3 + 7$$

100. Доповни умову таким словом, щоб задачу можна було розв'язати дією віднімання.

Сім'я заквасила до обіду 11 банок огірків, а після обіду — на 3 банки . Скільки банок огірків заквасили після обіду?

101. Знайди суму довжин найбільшого та найменшого відрізків ламаної.

102. Розв'яжіть і порівняйте задачі.

1. Галка знайшла 9 монет, а сорока — на 3 монети більше. Скільки монет знайшла сорока?

2. Галка заховала на даху 12 скелець, а сорока — на 3 скельця менше. Скільки скелець заховала сорока?

3. Галка і сорока знайшли 12 перлин. Сорока взяла 3 перлини, а решта дісталася галці. Скільки перлин дісталася галці?

103. $10 - (2 + 4)$

$12 - 3$

$11 - 3$

$10 - (1 + 6)$

$9 + 3$

$8 + 3$

104. Усно. Збільш на 3 числа: 1, 5, 7, 8, 9, 10.

105. $1 + 4 = 5$

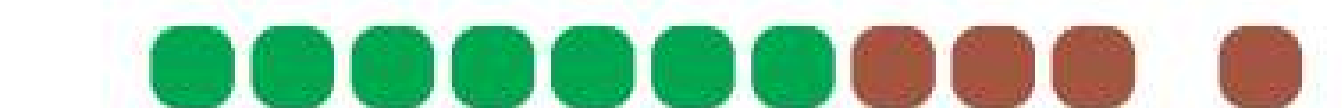
$2 + 4 = 6$

$3 + 4 = 7$

$4 + 4 = 8$

$5 + 4 = 9$

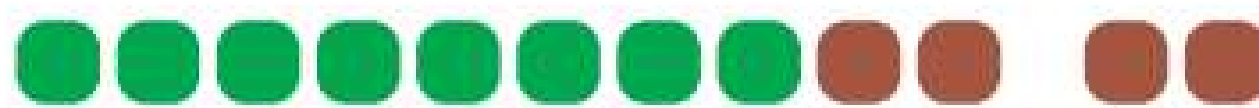
$6 + 4 = 10$

$7 + 4 = 7 + 3 + 1 = 10 + 1 = 11$

3 1

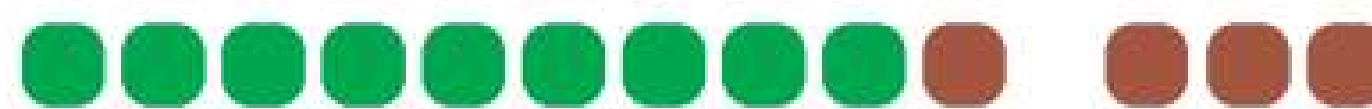
$7 + 4 = 11$

$8 + 4 = 8 + 2 + 2 = 10 + 2 = 12$

2 2

$8 + 4 = \square \square$

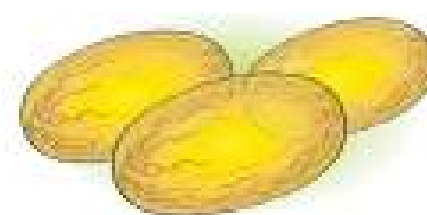
$9 + 4 = 9 + 1 + 3 = 10 + 3 = 13$

1 3

$9 + 4 = \square \square$

106. В одному кіоску було 7 динь, а в другому — на 4 дині більше. Скільки динь було в другому кіоску?

107. 1. $6 + 4$

$8 + 2$

$8 + 4$

$7 + 4$

$8 + 3$

$5 + 5$

2. $9 + 4$

$0 + 10$

$9 + 2$

$9 + 1$

$4 + 4$

$4 + 5$

108. *Склади і розв'яжи задачу про дерева за коротким записом.*

Було — 8 д.

Посадили — 4 д.

Стало — ?

109. У цій рівності два числа замінили

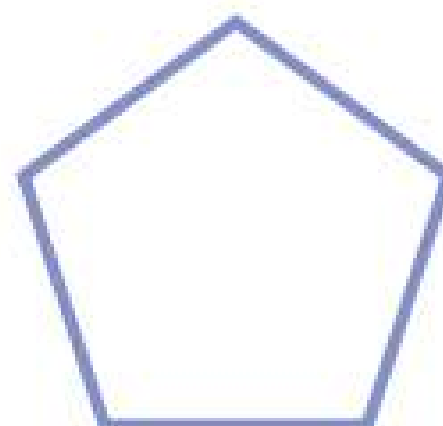
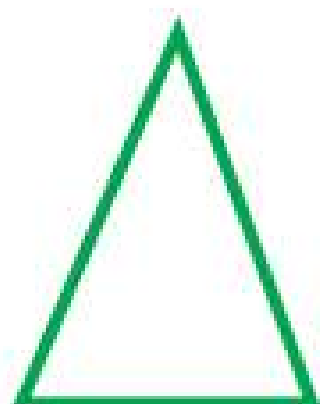
символами. За яким символом ховається більше число?

$$\text{🔴} + 1 = \text{❄️}$$

110. $1 \text{ дм} + 2 \text{ см} = \boxed{} \text{ см}$ $1 \text{ дм } 9 \text{ см} - 9 \text{ см} = \boxed{} \text{ дм}$

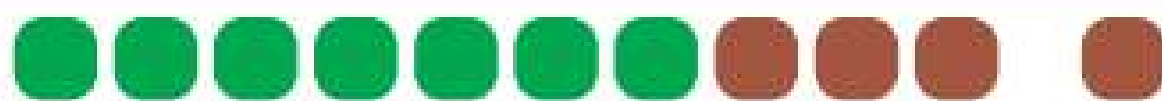
$1 \text{ дм} + 5 \text{ см} = \boxed{} \text{ см}$ $1 \text{ дм } 7 \text{ см} - 7 \text{ см} = \boxed{} \text{ дм}$

111. Чим відрізняються ці геометричні фігури?

112. $9 + 4 \rightarrow \boxed{} - 3 \rightarrow \boxed{} - 2 \rightarrow \boxed{} + 4 \rightarrow \boxed{} - 3 \rightarrow \boxed{}$

113. $5 - 4 = 1$

$6 - 4 = 2$

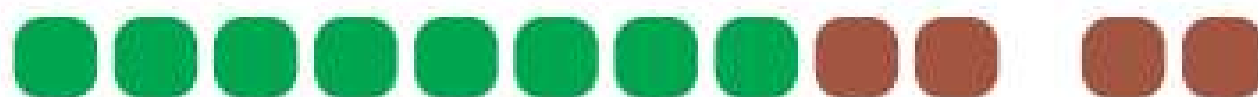
$11 - 4 = 11 - 1 - 3 = 10 - 3 = 7$

$7 - 4 = 3$

1 3

$11 - 4 = 7$

$8 - 4 = 4$

$9 - 4 = 5$

$12 - 4 = 12 - 2 - 2 = 10 - 2 = 8$

$10 - 4 = 6$

2 2

$12 - 4 = \square$

$13 - 4 = 13 - 3 - 1 = 10 - 1 = 9$

3 1

$13 - 4 = \square$

114. $13 - 3 - 1$

$11 - 4$

$13 - 4 - 2$

$12 - 2 - 2$

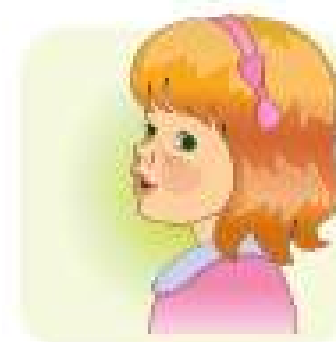
$12 - 4$

$10 - 4 - 1$

115. Розв'яжіть і порівняйте задачі.

1. Іринці 11 років, а її сестричка Оленка на 4 роки молодша. Скільки років Оленці?

2. Оленці 7 років, це на 4 роки менше, ніж її сестричці Іринці. Скільки років Іринці?

3. Оленці 7 років, а її сестричка Іринка на 4 роки старша. Скільки років Іринці?

116. Постав знаки дій (+, -), щоби рівності були правильними.

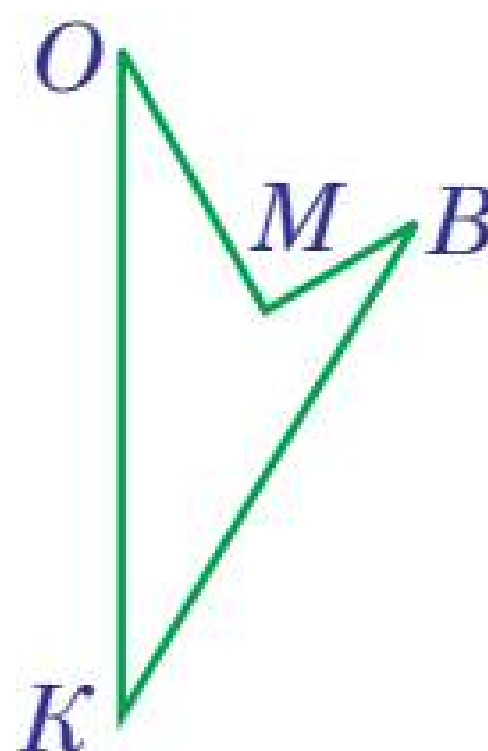
$7 \square 4 = 11$

$8 \square 4 \square 2 = 10$

$13 \square 4 = 9$

$11 \square 4 \square 3 = 10$

- 117.** Поділи чотирикутник на два трикутники одним відрізком. Скількома способами це можна зробити?

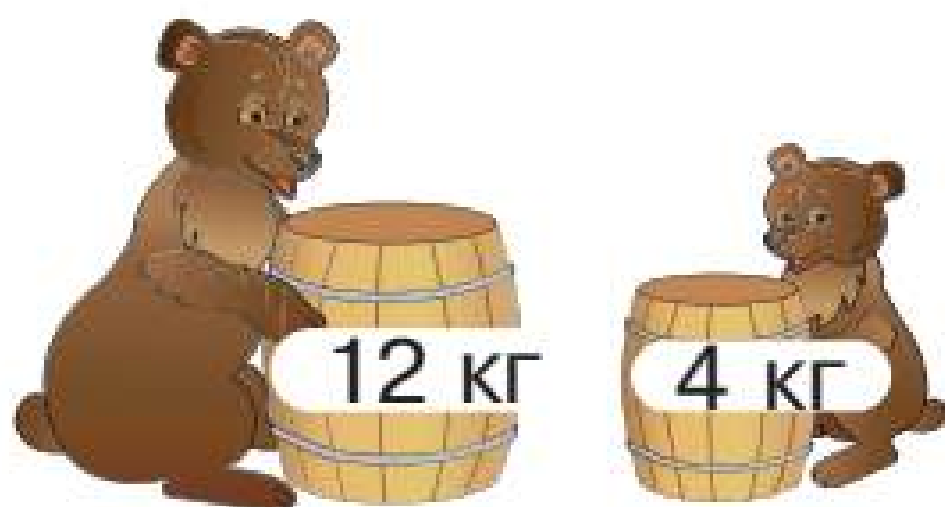
118.
$$\begin{array}{r} 9 \text{ дм } 4 \text{ см} \\ - 2 \text{ дм } 3 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 5 \text{ дм } 7 \text{ см} \\ + 2 \text{ дм } 1 \text{ см} \\ \hline \square \text{ дм } \square \text{ см} \end{array}$$

- 119.** Склади за малюнками задачі та розв'яжи їх.

1)

На ? більше

2)

На яблуні — ?

4 яблука

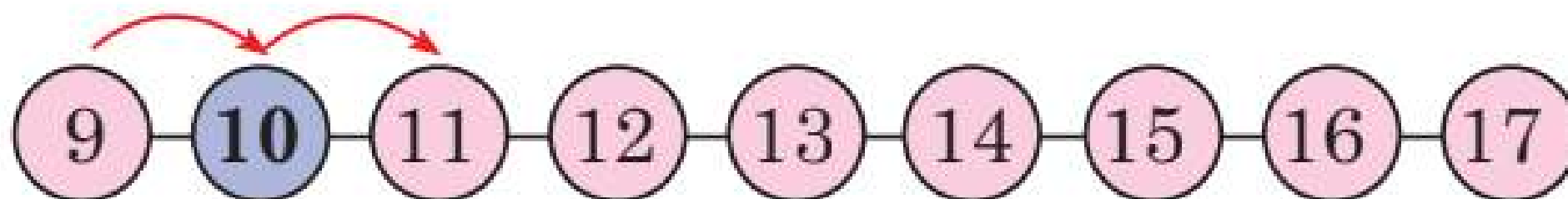

13 яблук

- 120.** Виконай додавання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

1.

$$9 + 2 = 9 + 1 + 1 = 11$$

$$9 + 3 = 9 + \square + \square = \square \square$$

$$9 + 4 = 9 + \square + \square = \square \square$$

2.

$$19 + 2 = 19 + 1 + 1 = 21$$

$$19 + 3 = 19 + \square + \square = \square \square$$

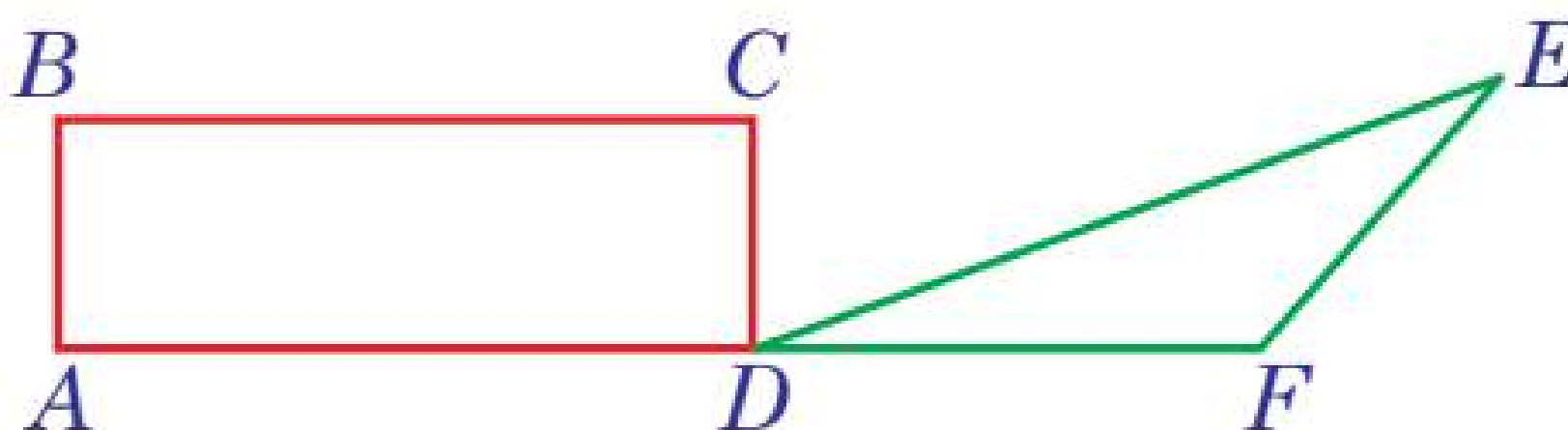
$$19 + 4 = 19 + \square + \square = \square \square$$

121.

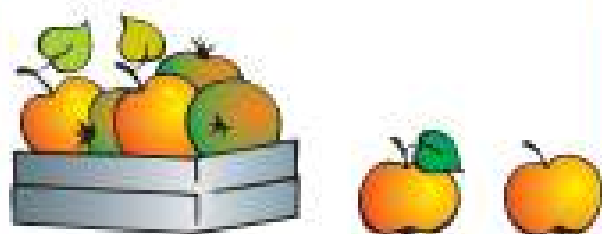
Числа, величини, геометричні фігури часто позначають буквами латинського алфавіту. Ознайомся з латинськими літерами, які вживають найчастіше.

Aa	а	Kk	ка	Ss	ес
Bb	бе	Ll	ель	Tt	те
Cc	це	Mm	ем	Vv	ве
Dd	де	Nn	ен	Xx	ікс
Ee	е	Oo	о	Yy	ігрек
Ff	еф	Pp	пе	Zz	зет

122. У трикутника і чотирикутника є одна спільна точка. Якою буквою вона позначена?

123. Розглянь малюнок і таблицю.

У ящику	5	4	1	0	a
Поза ящиком	2	2	2	2	2
Усього	7	6	3	2	$a + 2$

Невідоме число в математиці часто замінюють літерою. Якщо в ящику a яблук, а поза ящиком 2 яблука, то всього яблук $a + 2$.

$a + 2$ — це вираз зі змінною.

124. 1.

a	3	5	9	10
$a + 3$				

2.

a	3	5	10	12
$a - 3$				

125. На подвір'ї було 13 каченят. Четверо каченят пішло до річки. Скільки каченят залишилося на подвір'ї?

126. У цій рівності два числа замінили символами. За яким символом ховається більше число?

$$\text{🔥} - 2 = \text{❄️}$$

127. Добери пропущене слово і розв'яжи задачу.

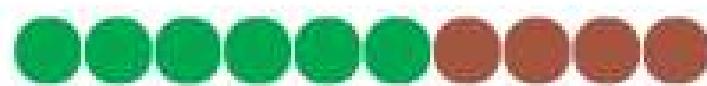
На галявині паслося 12 гусенят і троє каченят. На скільки гусенят, ніж каченят, паслося на галявині?

128. Назви числа від найбільшого до найменшого.
2, 15, 6, 20, 3, 8, 11, 19.

129.

 $1 + 5 = 6$

$6 + 5 = 11$

$2 + 5 = 7$

$7 + 5 = \boxed{}$

$3 + 5 = 8$

$8 + 5 = \boxed{}$

$4 + 5 = 9$

$9 + 5 = \boxed{}$

$5 + 5 = 10$

$9 + 5 = \boxed{}$

130. 1. Збільшіть число 9 на: 2; 3; 4; 5.

2. Збільшіть число 8 на: 1; 5; 2; 10.

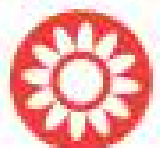
131. $5 \text{ дм} - 4 \text{ дм} = \square \text{ дм}$ $8 \text{ дм} - 4 \text{ дм} = \square \text{ дм}$
 $50 \text{ см} - 40 \text{ см} = \square \square \text{ см}$ $80 \text{ см} - 40 \text{ см} = \square \square \text{ см}$

132. Знайди значення виразу $a + 2$, якщо $a = 6, 8, 10$.

133. Діти із закарпатського села сфотографували 13 смерек, 6 ялинок, а грибів стільки, скільки всього дерев. Скільки світлин із грибами зробили діти?

134. Склади і запиши всі можливі вирази, в яких зменшуване дорівнювало б 7.

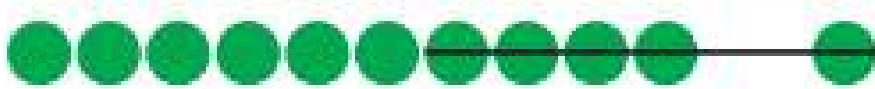
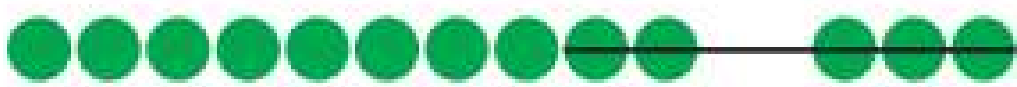
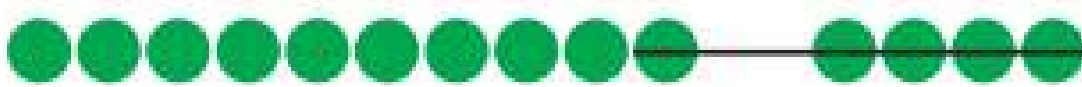
135. Накресли ламану з двох відрізків: перший завдовжки 5 см, а другий — 9 см. Знайди довжину ламаної.

136. Обчисліть. Підкресліть найбільший від'ємник однією рисою, а найбільшу різницю — двома.

1. $8 + 5$	$10 - 4$	$11 - 3$
$4 + 6$	$13 - 4$	$10 - 5$
2. $8 + 4$	$13 - 3$	$6 + 5$
$7 + 5$	$11 - 4$	$8 - 1$

137. $6 - 5 = 1$ $11 - 5 = 6$
 $7 - 5 = 2$ $12 - 5 = \square$
 $8 - 5 = 3$ $13 - 5 = \square$
 $9 - 5 = 4$ $14 - 5 = \square$
 $10 - 5 = 5$

138. $6 + 4$ $9 + 4$ $10 + 4$
 $8 + 3$ $14 - 5$ $11 - 5$ $13 - 5$

139. До п'яти білих мишенят прийшли в гості сірі. Разом їх стало 12. Скільки сірих мишенят прийшло в гості?

140. $8 + 4 \square 6 + 5$ $12 - 3 \square 14 - 5$
 $11 + 2 \square 15 - 3$ $11 - 4 \square 12 - 4$

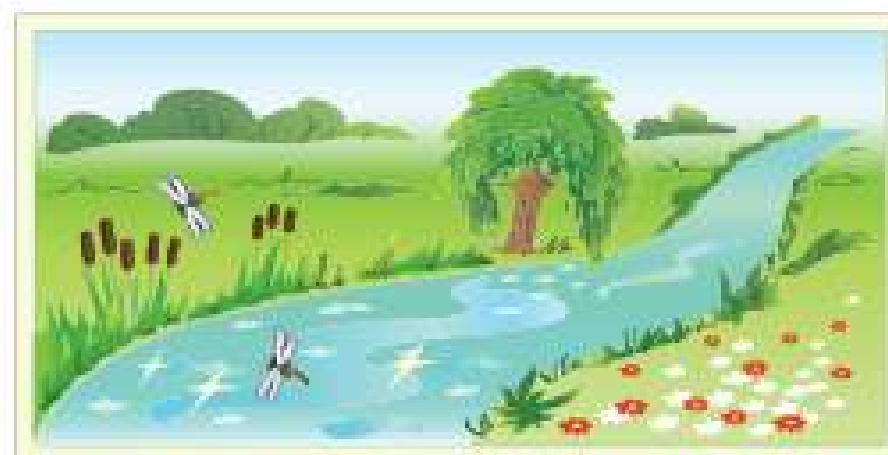
141. В одному ящику 9 кг винограду, а в другому — на 4 кг менше.

1) Скільки кілограмів винограду в другому ящику?

2) Скільки кілограмів винограду в обох ящиках разом?

142. Діти із херсонської школи зробили 2 світлини степу, одну світлину річки та 16 світлин із різними комахами. Скільки всього світлин зробили діти?

143. Сад обгородили парканом. Яку лінію утворив паркан: пряму, криву чи ламану?

144. Знайди суму чисел 5 і 6, переставивши доданки місцями. Яке правило ти використаєш?

145. Знайди суми, додаючи числа частинами.

$6 + 6$

$6 + 4 + 2$

$6 + 8$

$6 + 4 + 4$

$6 + 7$

$6 + 4 + 3$

$6 + 9$

$6 + 4 + 5$

146.

$1 + 6 = 7$

$4 + 6 = 10$

$7 + 6 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$

$2 + 6 = 8$

$5 + 6 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$

$8 + 6 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$

$3 + 6 = 9$

$6 + 6 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$

$9 + 6 = \begin{array}{|c|c|} \hline & \\ \hline & \\ \hline \end{array}$

147. $3 + 6 \square 8 + 6$

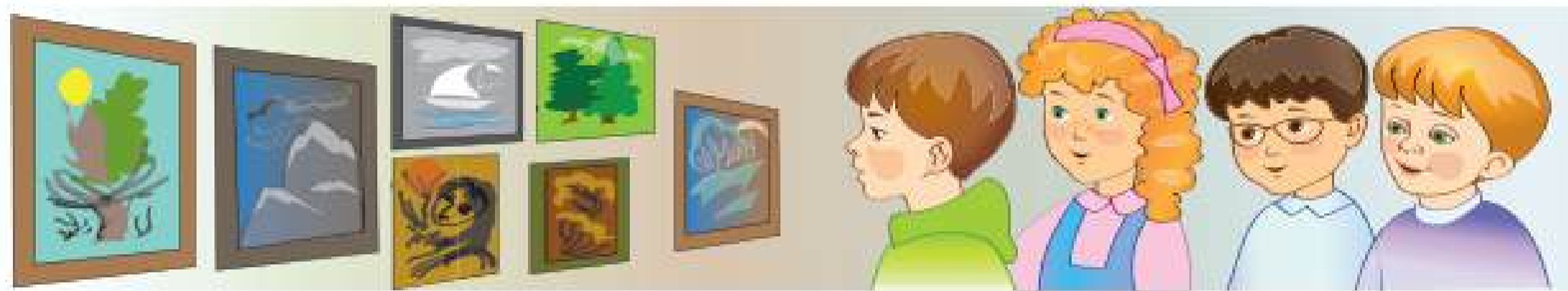
$7 + 6 \square 8 + 5$

$6 + 6 \square 5 + 6$

$13 - 5 \square 9 + 6$

148. На фотовиставці «Моя Україна» було представлено 20 пейзажів і 30 портретів. На скільки більше портретів, аніж пейзажів, було на виставці?

149. Усно склади задачу на додавання числа 6 зі словами «було», «припливли», «стало». Запиши розв'язання та відповідь.

150. Невідоме число позначили літерою a . Що більше: $a + 2$, $a - 2$ чи $a + 5$?

151. Виконай додавання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

1.

$$8 + 3 = 8 + 2 + 1 = 11$$

$$8 + 5 = 8 + \square + \square = \square\square$$

$$8 + 4 = 8 + \square + \square = \square\square$$

$$8 + 6 = 8 + \square + \square = \square\square$$

2.

$$18 + 3 = 18 + 2 + 1 = 21$$

$$18 + 5 = 18 + \square + \square = \square\square$$

$$18 + 4 = 18 + \square + \square = \square\square$$

$$18 + 6 = 18 + \square + \square = \square\square$$

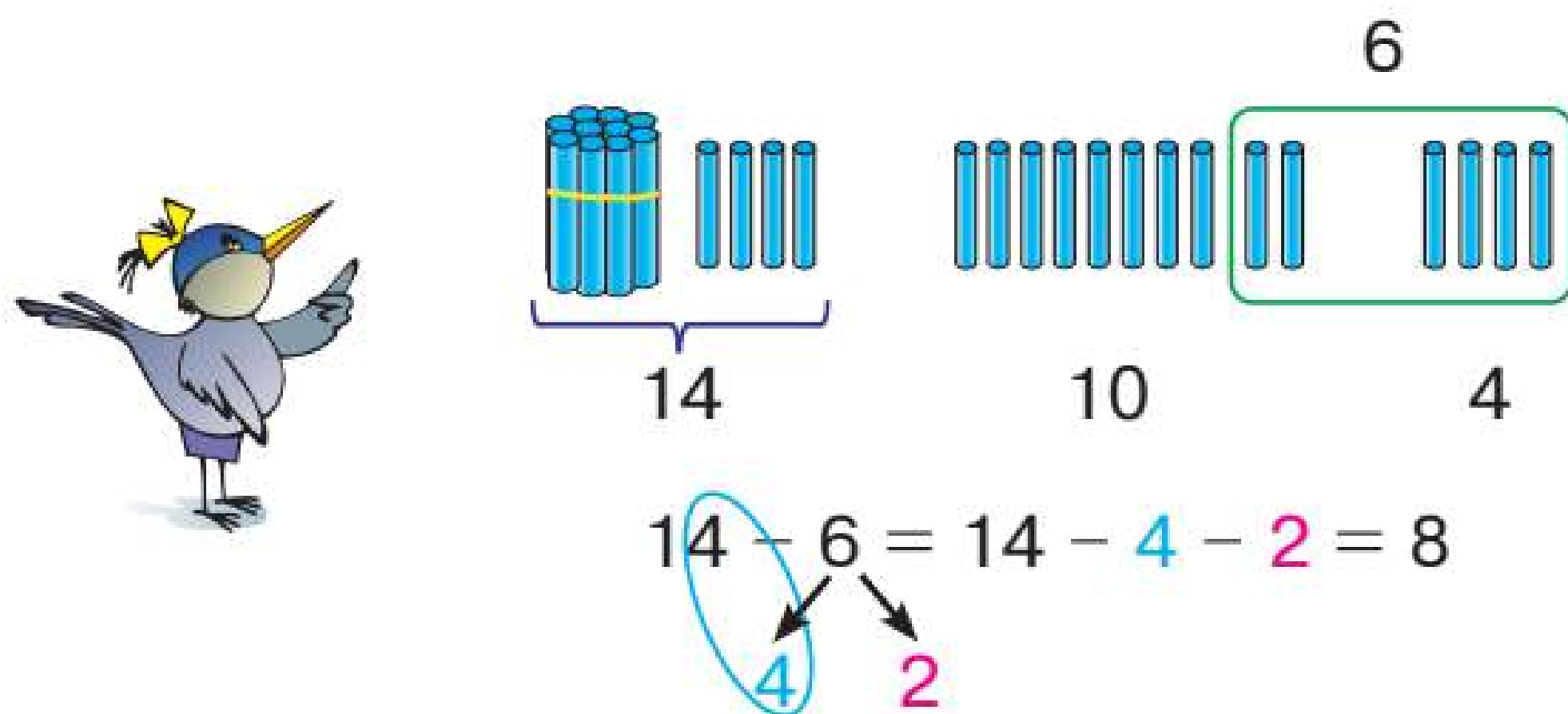
152. Марійці заплели у коси 7 листочків, а Оксані — 6. Скільки всього листочків у косах дівчат?

153. Знайди значення виразів у першому рядку, а тоді за їх допомогою обчисли вирази в другому рядку.

$5 + 6$	$6 + 6$	$7 + 6$	$8 + 6$
$11 - 6$	$12 - 6$	$13 - 6$	$14 - 6$

154. За малюнком і схематичним записом поясни, як знайшли значення виразу $14 - 6$.

$$7 - 6 = 1$$

$$8 - 6 = 2$$

$$9 - 6 = 3$$

$$10 - 6 = 4$$

$$11 - 6 = \square$$

$$12 - 6 = \square$$

$$13 - 6 = \square$$

$$14 - 6 = \square$$

$$15 - 6 = \square$$

155. На дереві сиділо 6 гав і 8 галок. Усі гави і стільки ж галок полетіли.

1. Скільки птахів полетіло?
2. Скільки галок залишилось на дереві?
3. Скільки гав залишилось на дереві?

156. $14 - 5 \square 5 + 4$

$$7 + 4 \square 9 + 3$$

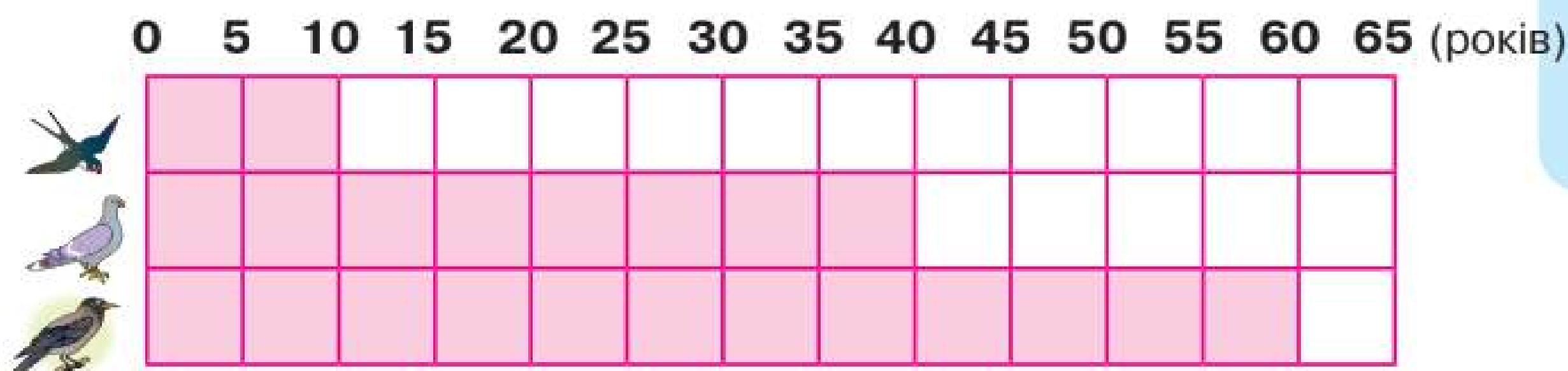
$$4 + 5 \square 15 - 5$$

$$10 + 4 \square 9 + 6$$

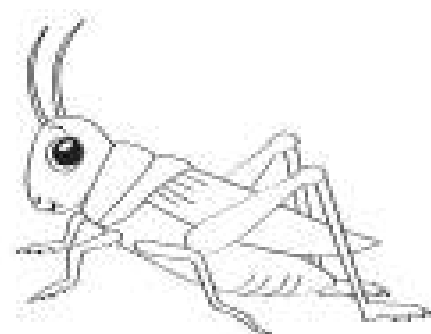
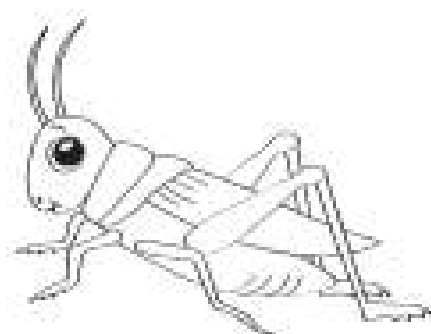
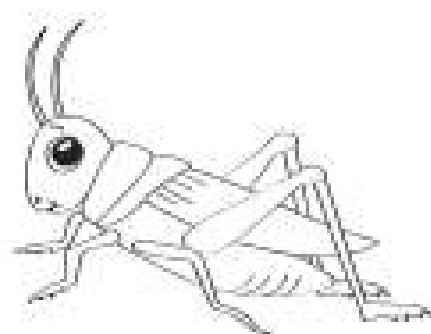
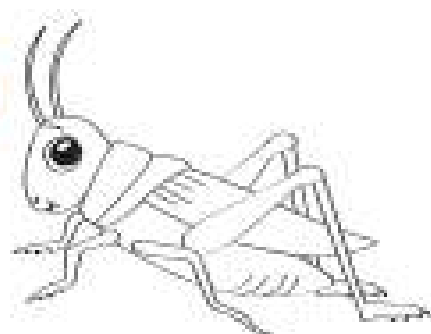
$$6 + 6 \square 9 + 3$$

$$7 + 3 \square 14 - 6$$

157. За даними таблиці порівняй середню тривалість життя ластівки, голуба та гави.

158.

159. Добери пропущене слово і розв'яжи задачу.

Над клумбою літало 6 метеликів і 14 жуків. На скільки

жуків, ніж метеликів, літало над клумбою?

160. Обчисли, помінявши доданки місцями.

$$1 + 7$$

$$3 + 7$$

$$5 + 7$$

$$2 + 7$$

$$4 + 7$$

$$6 + 7$$

161.

$$1 + 7 = 8$$

$$4 + 7 = \boxed{}$$

$$7 + 7 = \boxed{}$$

$$2 + 7 = 9$$

$$5 + 7 = \boxed{}$$

$$8 + 7 = \boxed{}$$

$$3 + 7 = 10$$

$$6 + 7 = \boxed{}$$

$$9 + 7 = \boxed{}$$

162.

Цвіло

8

Посадили

7

Стало

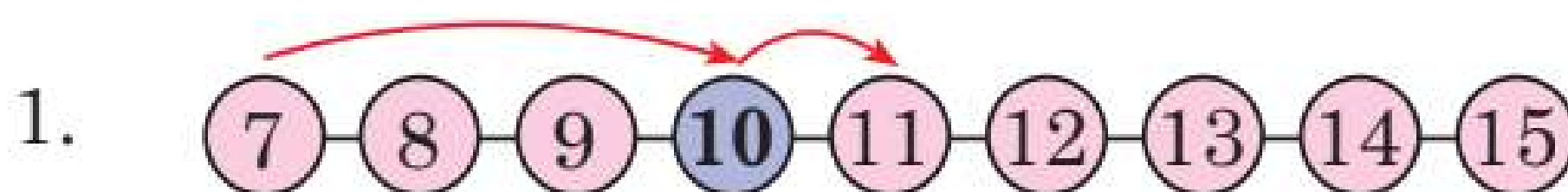
?

163. Запиши вирази та знайди їхні значення.

- 1) Від суми чисел 7 і 4 відняти число 3.
- 2) Різницю чисел 11 і 4 збільшити на 7.

164. Виконай додавання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

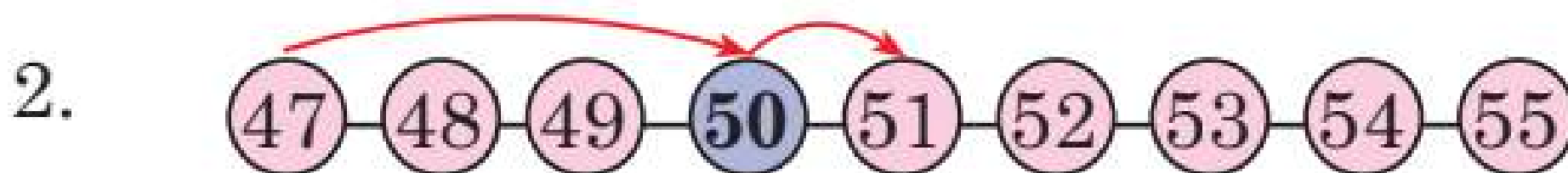

$$7 + 4 = 7 + 3 + 1 = 11$$

$$7 + 6 = 7 + \square + \square = \square\square$$

$$7 + 5 = 7 + \square + \square = \square\square$$

$$7 + 7 = 7 + \square + \square = \square\square$$

$$47 + 4 = 47 + 3 + 1 = 51$$

$$47 + 6 = 47 + \square + \square = \square\square$$

$$47 + 5 = 47 + \square + \square = \square\square$$

$$47 + 7 = 47 + \square + \square = \square\square$$

165. Пригадай!

Доданок

Доданок

Сума

$$8 + 7 = 15$$

Від суми відними другий доданок. Що отримаєш?

166. $\square + 6 = 14$

$$\square + 3 = 12$$

$$6 + \square = 11$$

$$6 + \square = 13$$

$$4 + \square = 13$$

$$\square + 10 = 12$$

- 167.** У цій рівності однакові числа замінили однаковими символами. Яким символом позначили число 0?

$$\text{☀} - \text{☁} = \text{☀}$$

- 168.** Доповни умову і розв'яжи задачу.

На галявині росло 12 грибів, а грибники знайшли на 6 грибів

. Скільки грибів

знайшли грибники?

- 169.** Обчисли другий вираз кожної пари за допомогою першого виразу.

$4 + 7$

$5 + 7$

$6 + 7$

$7 + 7$

$11 - 7$

$12 - 7$

$13 - 7$

$14 - 7$

170.

$8 - 7 = 1$

$11 - 7 = \square$

$14 - 7 = \square$

$9 - 7 = 2$

$12 - 7 = \square$

$15 - 7 = \square$

$10 - 7 = 3$

$13 - 7 = \square$

$16 - 7 = \square$

171.

a	15	12	11	16	10	17	7
$a - 7$							
$a + 2$							

- 172.** Кульбабка випустила 2 парашутики.

Один пролетів відстань 7 дм, другий — на 6 дм далі. Скільки дециметрів пролетів другий парашутик?

173. $9 + 7 \rightarrow \square\square - 1 \rightarrow \square\square - 7 \rightarrow \square + 6 \rightarrow \square\square - 5 \rightarrow \square$

174. Пригадай!

Зменшуване

Від'ємник

Різниця

$$15 - 7 = 8$$

Що знайдемо, якщо до різниці додамо від'ємник?
А якщо від зменшуваного віднімемо різницю?

175. Завдання на вибір

1. $\square + 6 = 15$ $\square\square - 7 = 7$ $\square\square - 5 = 9$
 $\square + 4 = 12$ $15 - \square = 10$ $13 - \square = 6$

2. Випиши літери у порядку зростання чисел і отримаєш слова.

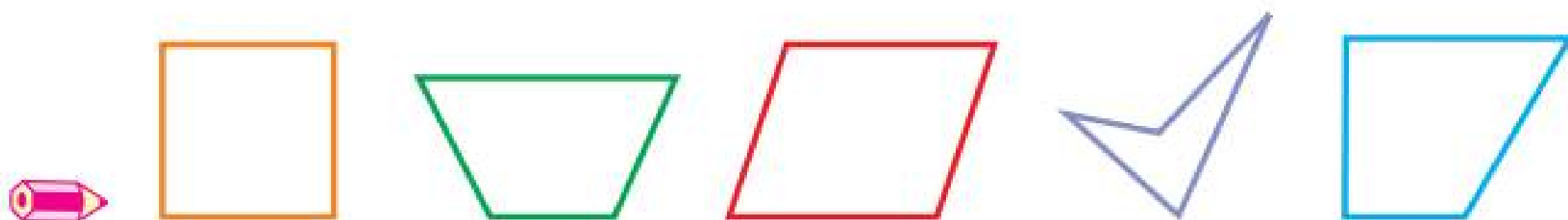
30 Р 90 О 100 С 24 Т 65 С 85 Т 35 И 15 Л

3. Добери пропущене слово і розв'яжи задачу.

Бабуся спекла 7 пиріжків з яблуками та 12 — із вишнями. На скільки пиріжків з вишнями, ніж з яблуками, спекла бабуся?

176. Чим подібні ці фігури? Як їх називають?

177. Знайди суми, переставивши доданки місцями.

$3 + 8$

$5 + 8$

$7 + 8$

$4 + 8$

$6 + 8$

$6 + 7$

178. Знайди суми $8 + 8$ та $9 + 8$, додаючи число 8 частинами.

179.

$1 + 8 = 9$

$4 + 8 = \square\square$

$7 + 8 = \square\square$

$2 + 8 = 10$

$5 + 8 = \square\square$

$8 + 8 = \square\square$

$3 + 8 = 11$

$6 + 8 = \square\square$

$9 + 8 = \square\square$

180. Котові дали 9 фрикадельок, а собаці — на 8 фрикадельок більше. Скільки фрикадельок отримав собака?

181. Завдання на вибір

1. Добери такі числа, щоби рівності були правильними.

$8 + 3 = 7 + \square$

$\square\square - 7 = 10 - 2$

$13 - \square = 14 - 7$

$6 + 8 = \square + 5$

2. $8 + 6 \square 12$

$19 \square 10 + 8$

$7 + 8 \square 15$

$20 \square 8 + 8$

3. Знайди невідомі доданки, зменшувані та від'ємники.

$\square\square + 9 = 89$

$\square\square - 40 = 50$

$87 - \square\square = 26$

$15 - \square = 10$

$74 + \square = 78$

$\square\square - 32 = 42$

182. Запиши якомога більше двоцифрових чисел, використовуючи такі цифри: 8, 5, 1. (Цифри можна повторювати.)

183. $8 + 3$ $8 + 5$ $6 + 8 - 4$
 $7 + 8$ $8 + 4$ $9 + 8 - 10$

184. Накреси ламану завдовжки 15 см із трьох відрізків (ланок).

185. Обчисли другий вираз кожної пари за допомогою першого виразу.

$3 + 8$	$4 + 8$	$5 + 8$	$6 + 8$
$11 - 8$	$12 - 8$	$13 - 8$	$14 - 8$

186.

$9 - 8 = 1$	$12 - 8 = \square$	$15 - 8 = \square$
$10 - 8 = 2$	$13 - 8 = \square$	$16 - 8 = \square$
$11 - 8 = 3$	$14 - 8 = \square$	$17 - 8 = \square$

187. Накреси смужку завдовжки 13 см і зафарбуй у ній 8 см. Виміряй довжину решти смужки.

188. Квочка висиджувала 13 яєць. Із них уже вилупилося 8 курчат. Скільки ще курчат невдовзі з'явиться у квочки?

189. Завдання на вибір

1. $8 + 5 \square 13$

$12 + 4 \square 15$

$11 - 8 \square 8 - 3$

$5 + 3 \square 5 + 4$

2. $16 - 8 \rightarrow \square + 7 \rightarrow \square\square + 2 \rightarrow \square\square - 1 \rightarrow \square\square$

3. Постав знаки дій (+, −), щоби рівності були правильними.

$4 \square 8 = 12$

$16 \square 8 = 8$

$8 \square 8 = 0$

$8 \square 5 = 13$

$17 \square 8 = 9$

$11 \square 8 = 19$

190. Постав таке запитання, щоб задачу можна було розв'язати дією додавання.

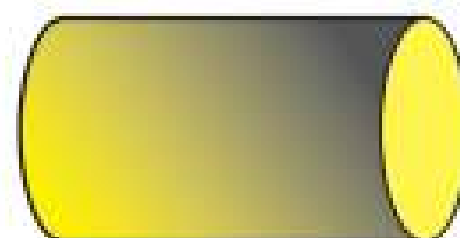
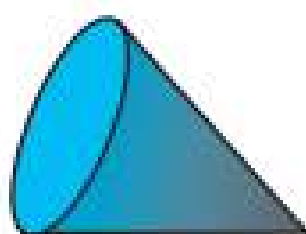
Оксана знайшла 4 гриби, а Ігор — 8.

191. Оля із братиком принесли у Вінницький центр допомоги для внутрішньо переміщених осіб свої настільні ігри. Одного дня з Олею грало 9 дітей, а з її братиком — на 8 дітей більше. Скільки дітей грало цього дня з Олиним братиком?

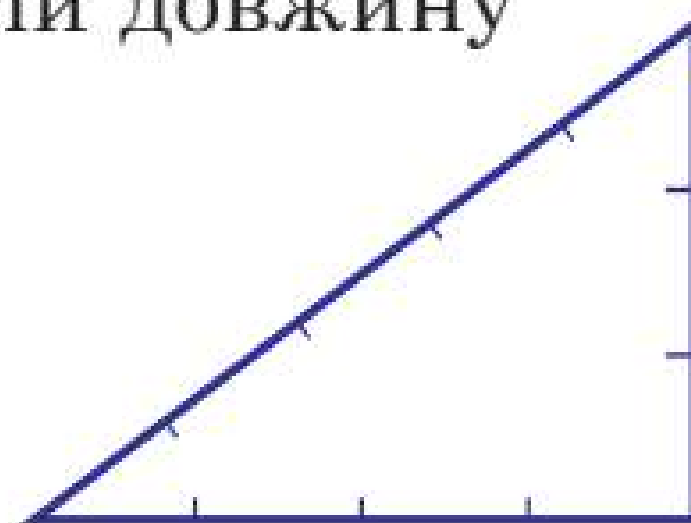
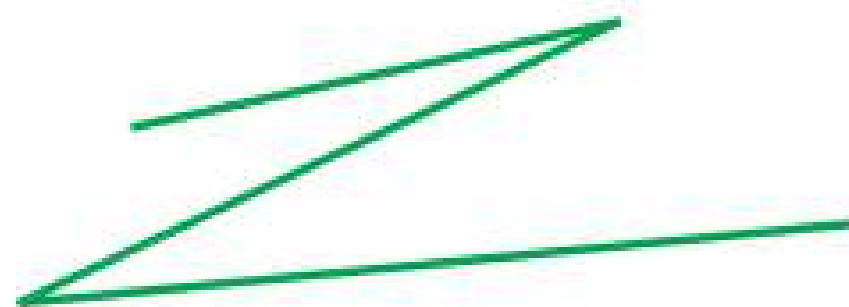

192. Кулю можна котити і прямо, і по колу, і взагалі — як завгодно. Яку ще фігуру можна котити прямо, а яку — по колу?

ПЕРИМЕТР МНОГОКУТНИКА

- 193.** Із відрізків ламаної накреслили трикутник. Прокоментуй, як знайшли довжину ламаної.

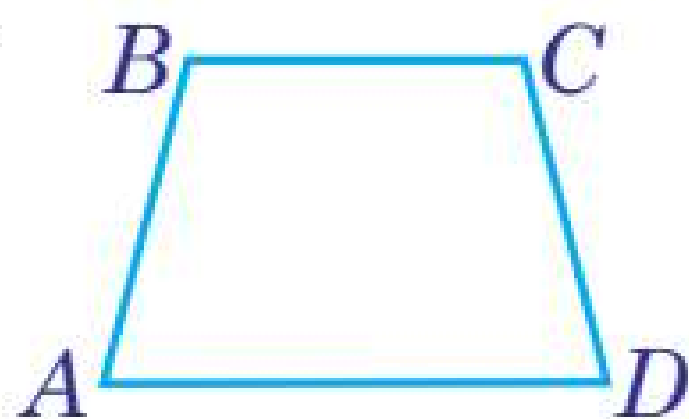

$$3 + 4 + 5 = 12 \text{ (см)} \quad \text{Довжина ламаної 12 см.}$$

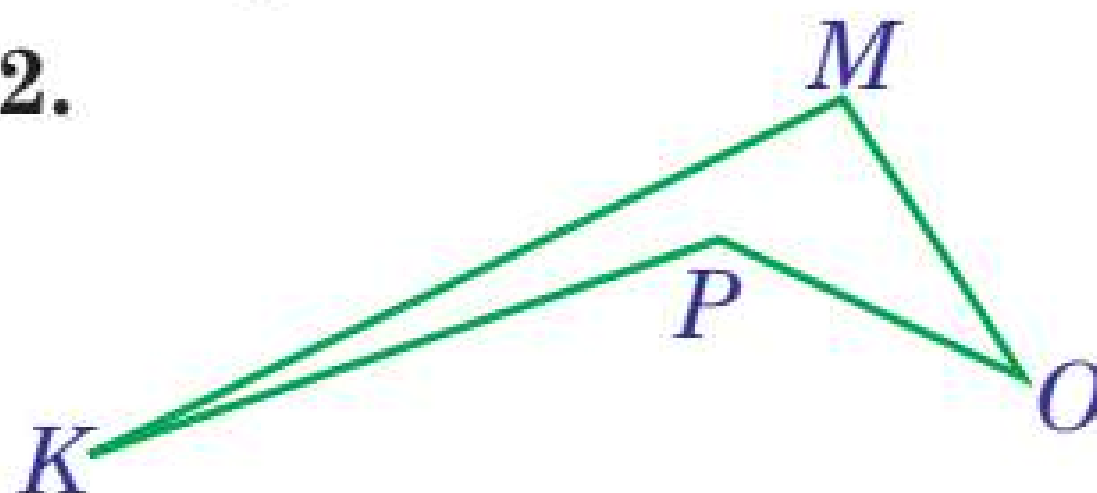
- 194.** Виміряйте довжини сторін чотирикутників. Знайдіть суму довжин сторін.

1.

2.

Периметр многокутника — це сума довжин його сторін.

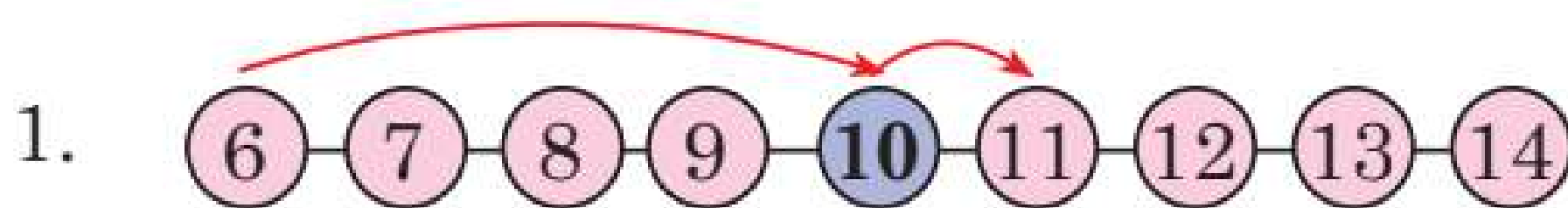
- 195.** На озері плавало 15 лебедів. Коли декілька лебедів полетіло, то на озері залишилося 8 лебедів. Скільки лебедів полетіло?

196. $7 + 6 \rightarrow \square\square - 8 \rightarrow \square + 6 \rightarrow \square\square - 8 \rightarrow \square + 4 \rightarrow \square$

- 197.** Обчисли. Підкресли найбільшу суму однією рискою, а найменшу різницю — двома.

$5 + 7$	$8 - 6$	$4 + 8$	$6 + 6$
$16 - 8$	$8 + 6$	$17 - 8$	$12 - 5$

198. Виконай додавання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

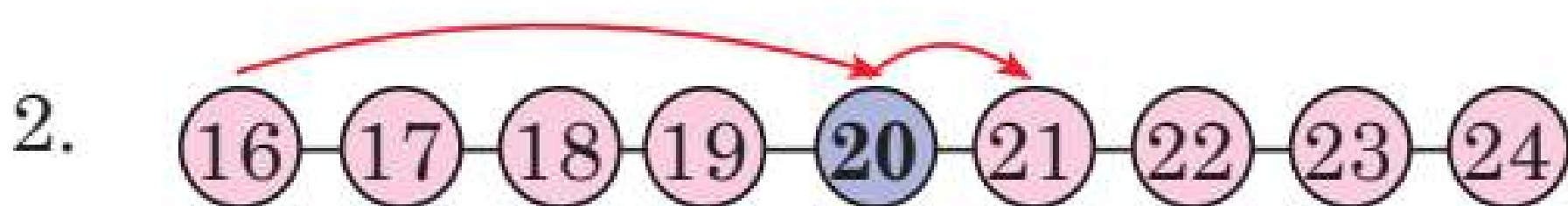

$$6 + 5 = 6 + 4 + 1 = 11$$

$$6 + 6 = 6 + \square + \square = \square\square$$

$$6 + 7 = 6 + \square + \square = \square\square$$

$$6 + 8 = 6 + \square + \square = \square\square$$

$$16 + 5 = 16 + 4 + 1 = 21$$

$$16 + 6 = 16 + \square + \square = \square\square$$

$$16 + 7 = 16 + \square + \square = \square\square$$

$$16 + 8 = 16 + \square + \square = \square\square$$

199. Під час тривоги в укритті перебувало 46 людей. Двадцять із них були дорослі. Скільки дітей перебувало в укритті?

200. Обчисли вирази, переставляючи місцями доданки.

$$2 + 9$$

$$4 + 9$$

$$6 + 9$$

$$8 + 9$$

$$3 + 9$$

$$5 + 9$$

$$7 + 9$$

$$7 + 8$$

201. Знайди суму $9 + 9$, додаючи число 9 частинами.

202.

$1 + 9 = 10$

$4 + 9 = \square\square$

$7 + 9 = \square\square$

$2 + 9 = 11$

$5 + 9 = \square\square$

$8 + 9 = \square\square$

$3 + 9 = 12$

$6 + 9 = \square\square$

$9 + 9 = \square\square$

203. $5 + 9 \square 8 + 6$

$14 - 8 \square 15 - 7$

$5 + 5 \square 9 + 1$

$12 - 3 \square 15 - 6$

204. У літаку летять 8 звірят і 9 птахів. Скільки всього тварин летить у літаку?

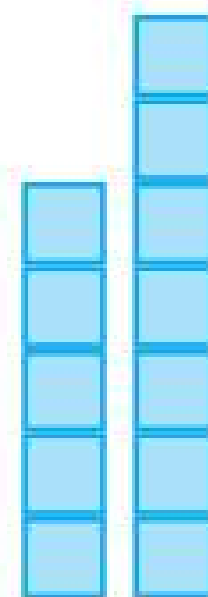

205. Запиши й обчисли вирази.

1) Від числа 14 відняти число 6.

2) До числа 7 додати число 9.

206. Одну вежу склали із п'яти кубиків, а другу — із семи. Кубики переклали так, щоб вежі стали однакові. Скільки кубиків тепер у кожній вежі?

207. У модульному містечку було 48 будинків. Двадцять будинків утеплюли та під'єднали до електрики. Скільки будинків потрібно ще утеплити й електрифікувати?

208. Обчисли другий вираз кожної пари за допомогою першого виразу.

$2 + 9$

$3 + 9$

$4 + 9$

$6 + 9$

$11 - 9$

$12 - 9$

$13 - 9$

$15 - 9$

209.

$10 - 9 = 1$

$13 - 9 = \square$

$16 - 9 = \square$

$11 - 9 = 2$

$14 - 9 = \square$

$17 - 9 = \square$

$12 - 9 = 3$

$15 - 9 = \square$

$18 - 9 = \square$

210. Стрілець у тирі зробив 16 пострілів і влучив 9 разів. Скільки разів стрілець не влучив?

211. Накресли відрізок, на 9 см коротший від даного.

K

M

212. Коли Андрій прочитав декілька сторінок книжки, йому залишилося прочитати ще 8 сторінок. Скільки сторінок у книжці?

Чи можна розв'язати цю задачу? Яких даних не вистачає? Доповни умову і розв'яжи задачу.

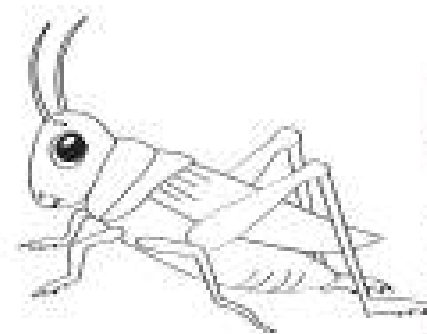
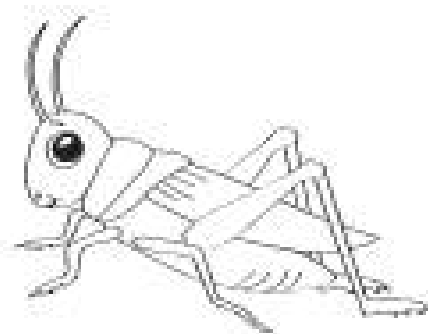
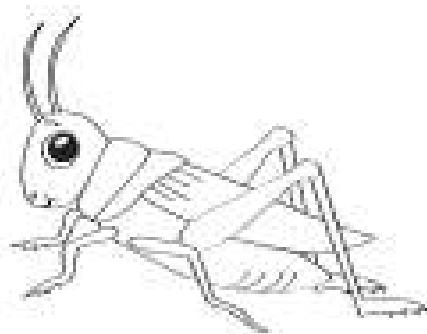
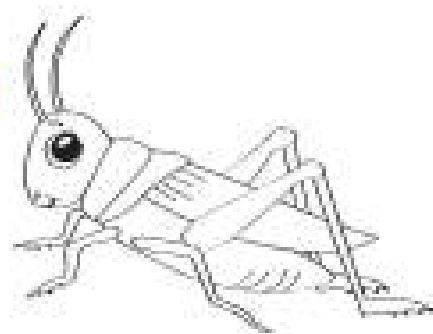
213.

a	10	15	19	17	14	9	12
$a - 9$							

214. Павича сфотографували 12 разів зі складеним хвостом, а з розпущеним — на 9 разів менше. Скільки разів сфотографували павича з розпущеним хвостом?

215.

ЗАДАЧІ НА ДВІ ДІЇ

216. Прочитай задачу. Ознайомся зі схемою та планом її розв'язування. Прокоментуй розв'язання задачі на дві дії.

Петрик мав 6 синіх машинок, а червоних — на 4 більше. Скільки всього машинок було в Петрика?

План розв'язування

- 1) Скільки червоних машинок мав Петрик?
- 2) Скільки всього машинок було в Петрика?

Розв'язання

$$1) 6 + 4 = 10 (\text{м.}) - \text{червоних};$$

$$2) 6 + 10 = 16 (\text{м.})$$

Відповідь: у Петрика було всього 16 машинок.

217. На клумбі розцвіло 8 синіх квіток і 7 жовтих. Дев'ять квіток узяли на букет. Скільки квіток залишилося на клумбі?

План розв'язування

- 1) Скільки квіток розцвіло на клумбі?
- 2) Скільки квіток залишилося на клумбі?

218.

$14 + 1$	$15 - 5$	$13 - 4$	$3 + 2$	$11 - 8$
$4 + 4$	$9 + 2$	$10 + 3$	$8 + 6$	$5 - 1$

219. Виконай додавання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

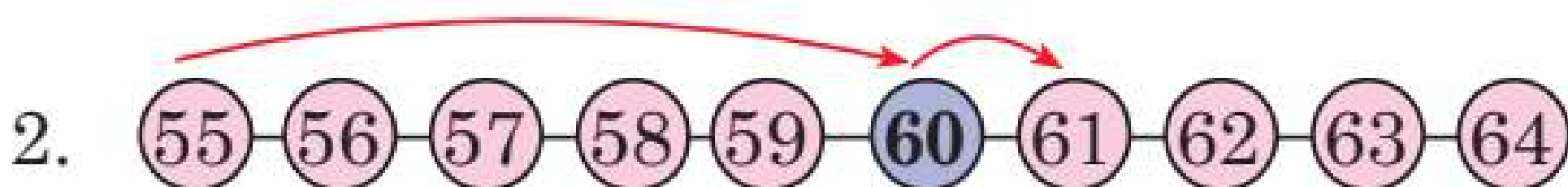

$$5 + 6 = 5 + 5 + 1 = 11$$

$$5 + 7 = 5 + \square + \square = \square\square$$

$$5 + 8 = 5 + \square + \square = \square\square$$

$$5 + 9 = 5 + \square + \square = \square\square$$

$$55 + 6 = 55 + 5 + 1 = 61$$

$$55 + 7 = 55 + \square + \square = \square\square$$

$$55 + 8 = 55 + \square + \square = \square\square$$

$$55 + 9 = 55 + \square + \square = \square\square$$

220. $5 + 9 \square 8 + 6$

$12 - 6 \square 15 - 8$

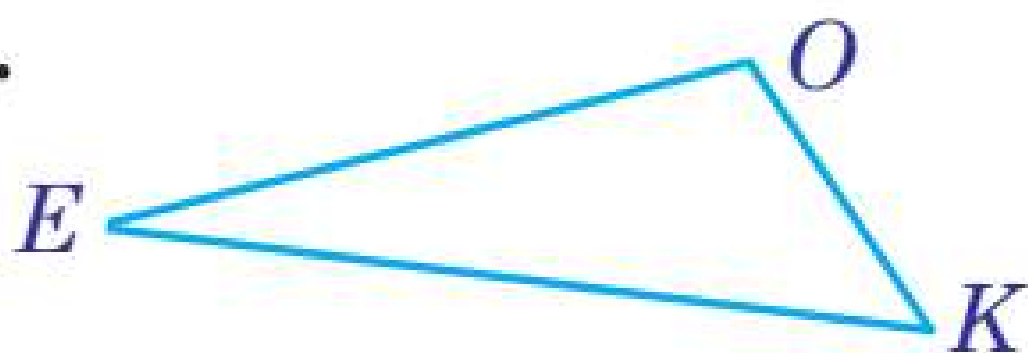
$14 - 8 \square 15 - 7$

$7 + 9 \square 8 + 8$

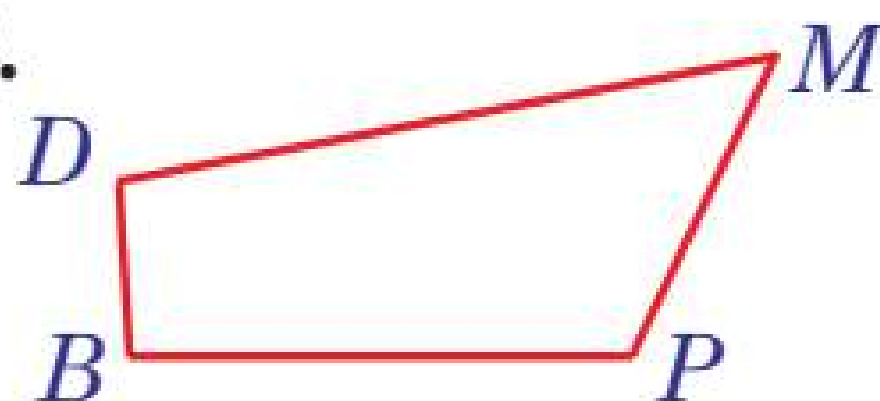
221. Знайдіть периметри цих фігур.

1.

2.

222. Серед чисел 2, 5, 10, 7, 6 вибери й запиши два числа, сума яких найбільша; різниця яких найбільша.

223. На дошці було 5 чорних і 6 білих шашок. Кіт скинув 4 шашки. Скільки шашок залишилося на дошці?

План розв'язування

1) Скільки всього шашок було на дошці?

2) Скільки шашок залишилося?

224. Усно. Збільш число 9 на: 5, 7, 9, 10.

Зменш число 11 на: 3, 6, 8, 9.

225. На грядці росло 12 кавунів. Першого дня зірвали 5 кавунів, а другого — 4. Скільки кавунів залишилося на грядці?

Перший спосіб

1) Скільки кавунів зірвали протягом двох днів?

2) Скільки кавунів залишилося?

Другий спосіб

1) Скільки кавунів залишилося після того, як зірвали 5 кавунів?

2) Скільки кавунів залишилося після того, як зірвали ще 4 кавуни?

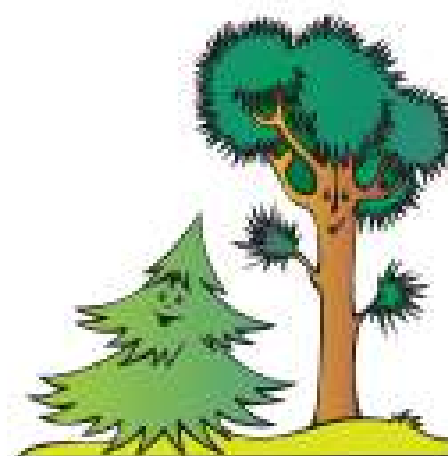

226.

$5 + 8$	$4 + 7$	$13 - 6$	$10 - 5$
$8 + 8$	$11 - 3$	$16 - 6$	$7 - 3$

227. На ялинці 7 шишок, а на сосні — на 3 більше. Скільки шишок на двох деревах?

228.

1.	Число	8	10	10	15	9	7	8
2.	Число	7	9	10	1	6	5	4
	Сума							
	Різниця							

229. Зранку в кіоску було 4 ящики апельсинів. Після обіду завезли 7 ящиків яблук і 3 ящики лимонів. Скільки всього ящиків із фруктами стало в кіоску?

Перший спосіб

- 1) Скільки ящиків із фруктами завезли в кіоск?
- 2) Скільки всього ящиків із фруктами стало в кіоску?

Другий спосіб

- 1) Скільки ящиків з апельсинами і яблуками стало в кіоску?
- 2) Скільки всього ящиків із фруктами стало в кіоску?

230. Знайди периметр чотирикутника $ABCD$.

- 231.** Порівняй величини у випадках, де це можливо зробити.

13 см 22 см

38 м 64 м

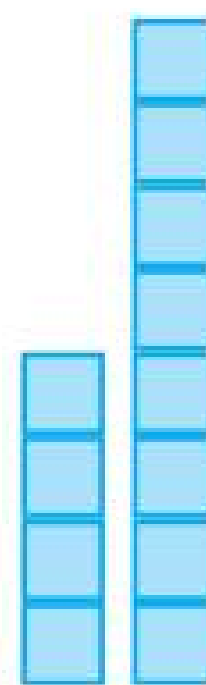
45 см 45 кг

95 см 85 кг

84 л 84 л

26 кг 35 кг

- 232.** Одну вежу склали із чотирьох кубиків, а другу — з восьми. Кубики переклали так, щоб вежі стали однакові. Скільки кубиків тепер у кожній вежі?

- 233.** Пригадай, який запис називають виразом; рівністю. Як можна прочитати вирази, рівності різними способами?
Використовуючи числа 13, 7, 4, склади і запиши числові вирази, значення яких дорівнює 16.

- 234.** Розв'яжи задачу, склавши вираз.

2

3

5

10

Усього
кактусів
?

- 235.** $2 + 9$ $13 - 1$

$15 - 5$ $17 - 8$

$6 + 9$ $8 + 5$

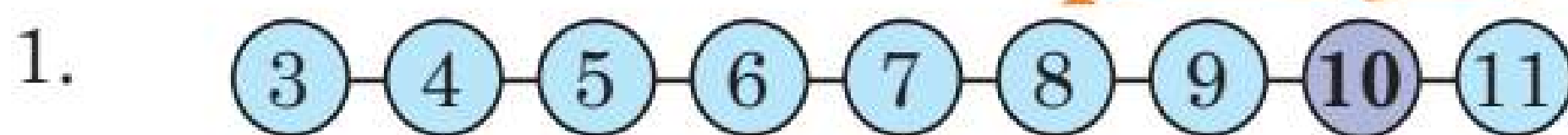
$16 - 8$ $14 - 6$

- 236.** Доповни умову і розв'яжи задачу за поданим виразом.

На гілці сиділо 8 пташок. Спочатку до них 3 пташки, а потім 2 пташки. Скільки пташок стало на гілці?

237. Виконай віднімання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

$$11 - 3 = 11 - 1 - 2 = 8$$

$$11 - 4 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 5 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 6 = 11 - \square - \square = \square$$

$$61 - 3 = 61 - 1 - 2 = 58$$

$$61 - 4 = 61 - \square - \square = \square\square$$

$$61 - 5 = 61 - \square - \square = \square\square$$

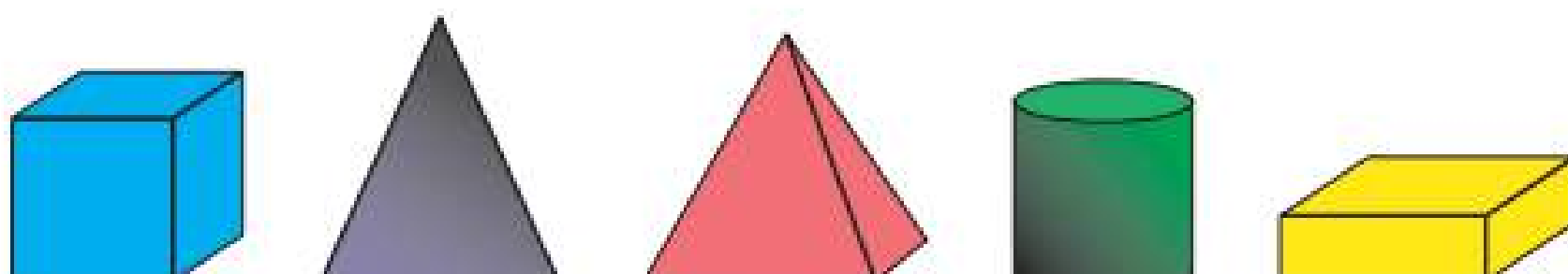
$$61 - 6 = 61 - \square - \square = \square\square$$

238. Знайди периметр трикутника, довжини сторін якого 3 см, 4 см, 5 см.

239. Одного дня бабуся Ганна з онуком Олегом спекли 30 пиріжків, а наступного дня — на 20 пиріжків більше. Скільки пиріжків вони спекли за два дні?

240. Які з цих фігур можна перевернути догори дном і вони залишаться стояти?

241. Досліді, як за допомогою таблиці виконали дії.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
$5 + 3 = 8$	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
$17 - 8 = 9$	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
$17 - 9 = 8$	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

242. Знайдіть значення виразів за допомогою таблиці.

1. $14 - 5$

$4 + 9$

2. $15 - 6$

$8 + 9$

$14 - 6$

$7 + 8$

$12 - 7$

$6 + 8$

243. Поясни, чому в таблиці тільки раз трапляються числа 2 і 18, а число 10 є в багатьох клітинках.

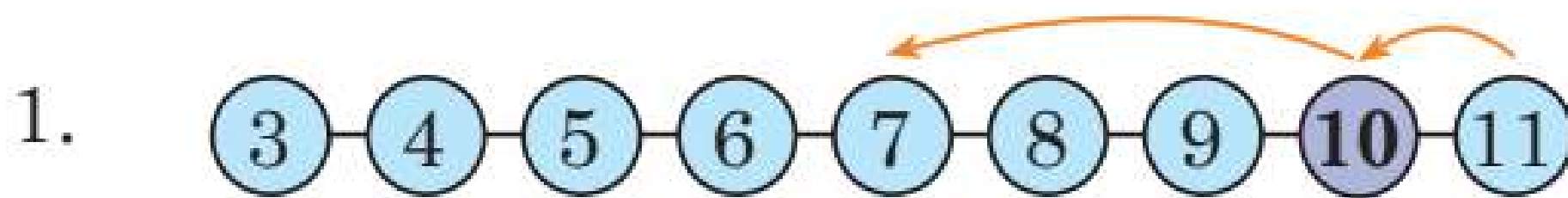
244. За допомогою таблиці обчисли вирази $5 + 8$ і $8 + 5$. Порівняй результати.

245. У цій рівності однакові числа позначені однаковими символами. Яким символом позначено число 0?

$\text{drop} + \text{snowflake} = \text{drop} - \text{snowflake}$

246. Виконай віднімання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

$$11 - 4 = 11 - 1 - 3 = 7$$

$$11 - 5 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 6 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 7 = 11 - \square - \square = \square$$

$$71 - 4 = 71 - 1 - 3 = 67$$

$$71 - 5 = 71 - \square - \square = \square \square$$

$$71 - 6 = 71 - \square - \square = \square \square$$

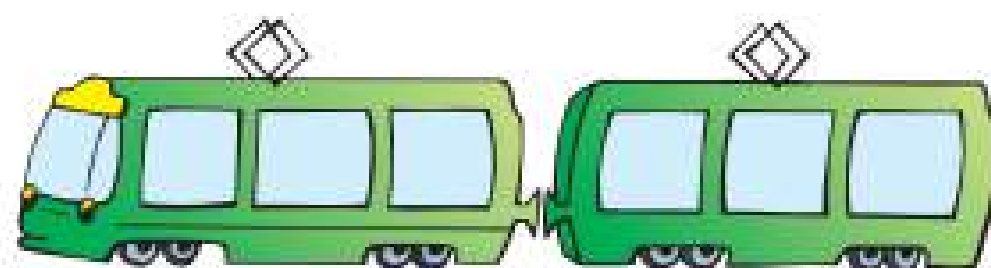
$$71 - 7 = 71 - \square - \square = \square \square$$

247. Котру годину показує кожний годинник?

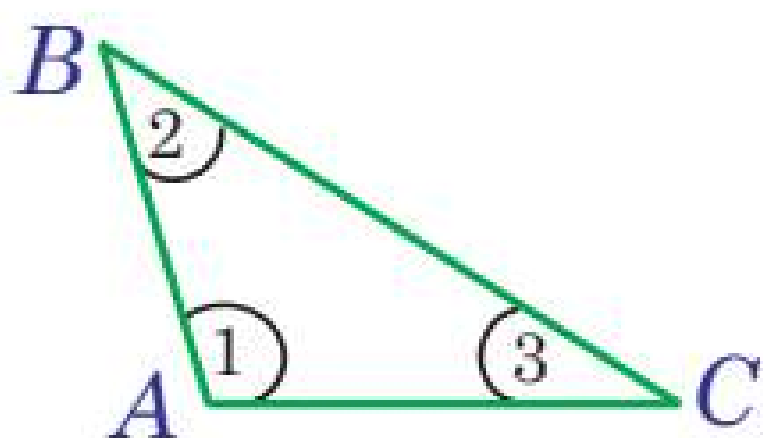

248. Розв'яжи задачу, склавши вираз.

У трамваї їхало 12 пасажирів. На зупинці троє з них вийшло, а 6 — зайшло у трамвай. Скільки пасажирів поїхало далі?

249. Поміркуй! Скільки в трикутнику кутів? Вершин? Сторін?

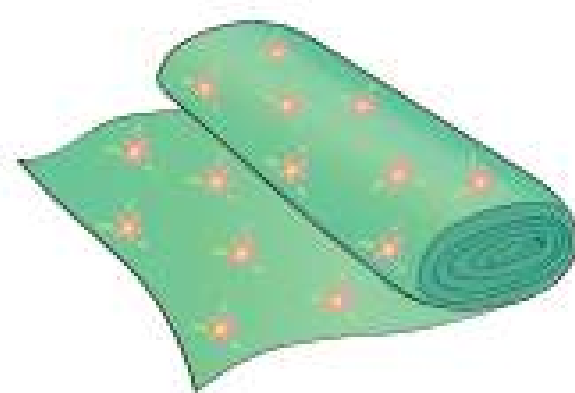
AB, BC, AC — сторони трикутника

A, B, C — вершини трикутника

1 — кут BAC , 2 — кут ABC ,
3 — кут BCA

250. Знайди різницю $a - 7$, якщо $a = 11, 17, 15$.

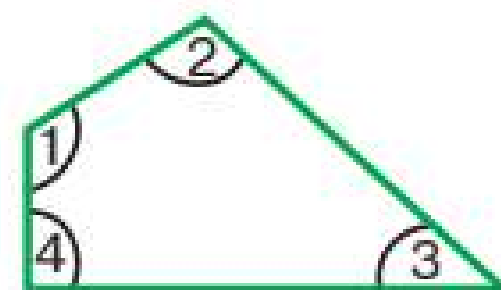
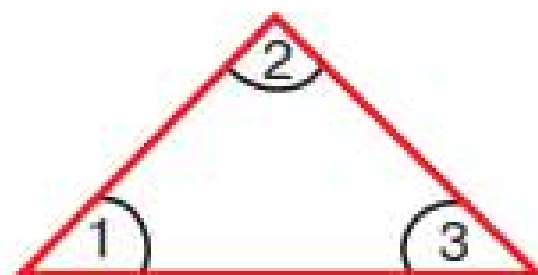
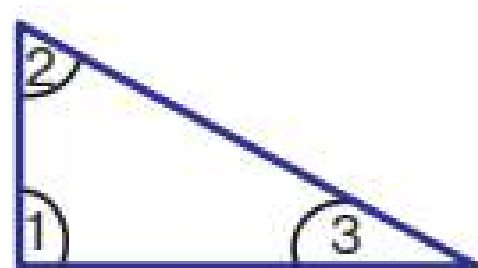
251. У сувої було 17 м тканини. Першого дня продали 9 м тканини, а другого — 4 м. Скільки метрів тканини залишилося в сувої?

План розв'язування

- 1) Скільки метрів тканини продали за два дні?
- 2) Скільки метрів тканини залишилося в сувої?

252. У косинця один кут прямий, а два інші — непрямі.

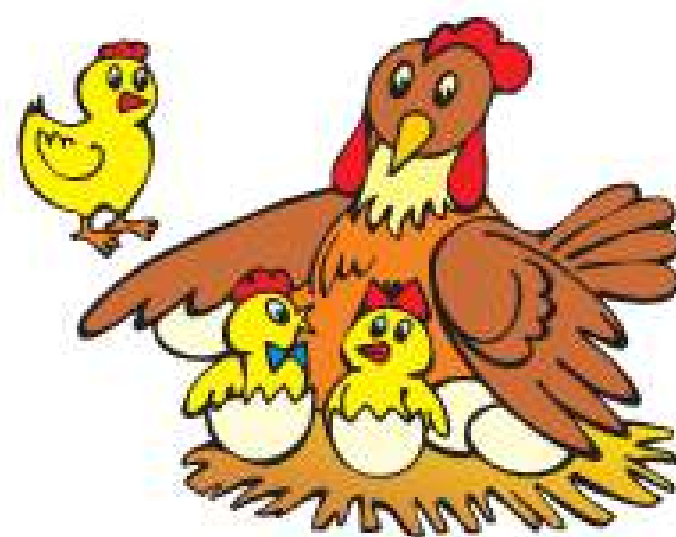
За допомогою косинця знайди прямі кути в цих фігурах.

253. Накресли в зошиті прямий кут.

254. Під курку підклали 15 яєць. Із шести яєць вилупилися півники, а з чотирьох яєць — курочки. Скільки яєць залишилося?

Перший спосіб

- 1) Скільки курчат вилупилось?
- 2) Скільки яєць залишилося?

Другий спосіб

- 1) Скільки яєць залишилося, коли вилупилися півники?
- 2) Скільки яєць залишилося, коли вилупилися ще й курочки?

255. Виконай віднімання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

$$11 - 5 = 11 - 1 - 4 = 6$$

$$11 - 6 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 7 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 8 = 11 - \square - \square = \square$$

$$81 - 5 = 81 - 1 - 4 = 76$$

$$81 - 6 = 81 - \square - \square = \square \square$$

$$81 - 7 = 81 - \square - \square = \square \square$$

$$81 - 8 = 81 - \square - \square = \square \square$$

256. У притулку для тварин було 64 собаки. Привезли ще 25 собак, а невдовзі 32 собаки забрали нові господарі. Скільки собак залишилося в притулку?

257. Усно. Збільш число 7 на: 5, 7, 9, 10.
Зменш число 12 на: 3, 6, 8, 9.

258.

Якщо у виразі є дужки, то спочатку виконують дії в дужках.

259. Прочитай букви в порядку виконання дій у виразі. Яке слово у тебе вийшло? Знайди значення виразу.

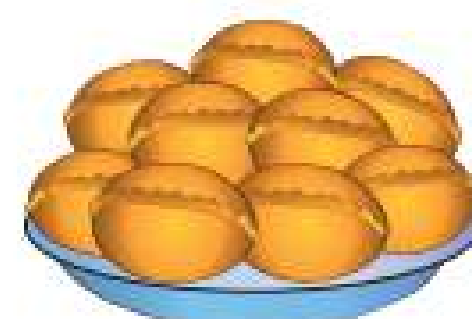
$$\begin{array}{ccc} \text{У} & \text{Д} & \text{Б} \\ 2 + (8 + 3) - 8 \end{array}$$

260. $(5 + 3) + 6$
 $5 + (3 + 6)$

$(14 - 6) + 8$
 $14 - (6 + 8)$

$(7 + 5) - 4$
 $7 + (5 - 4)$

261. На тарілці було 12 пиріжків. Коли 7 пиріжків з'їли, на тарілку поклали ще 5. Скільки пиріжків стало на тарілці?

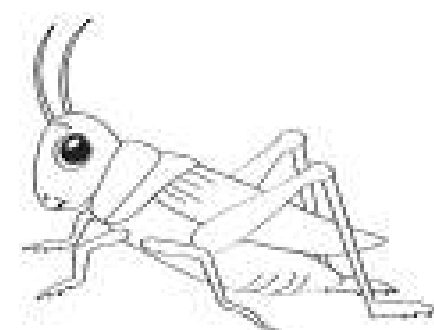
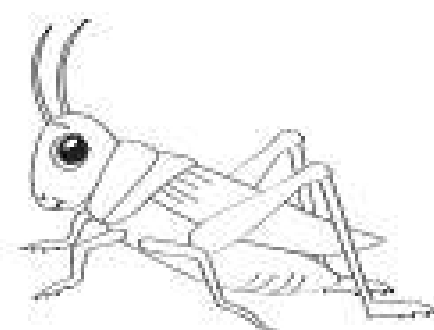
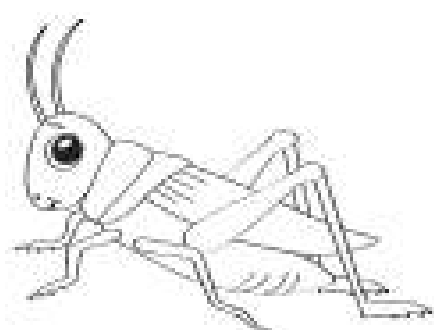
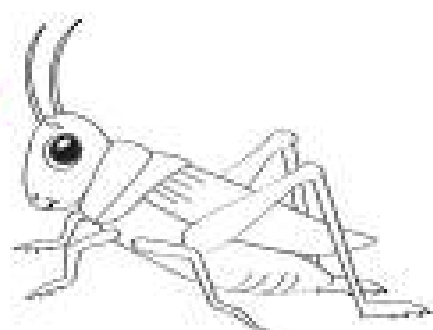

262.

$6 + 8$	$12 - 6$	$15 - 5$	$8 + 7$	$4 + 8$
$13 - 9$	$17 - 9$	$10 + 3$	$7 + 10$	$14 - 7$

263.

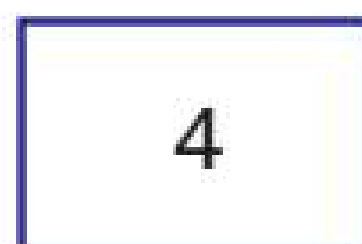
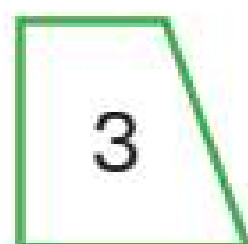
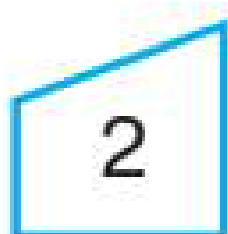
264. Вісімнадцять жабок бавилися фарбами. Жовтими стали 8 жабок, синіми — 2, а решта залишилися зеленими. Скільки жабок залишилися зеленими?

Розв'яжи задачу двома способами.

ПРЯМОКУТНИК

265. Знайди у фігурах прямі кути. Досліди, в якій фігури всі кути прямі.

Чотирикутник, у якого всі кути прямі, називають **прямокутником**.

266. Накресли в зошиті прямокутник зі сторонами 3 см і 5 см.

267.

a	2	5	7	4	9	10
$a + a$						

- 268.** Збільш ширину і зменш довжину прямокутника $KLMN$ на 1 см. З'ясуй, чи зміниться його периметр.

KL, MN — ширина прямокутника $KLMN$
 LM, KN — довжина прямокутника $KLMN$

- 269.** Використовуючи дужки, запиши й обчисли вирази.

- 1) Від числа 12 відняти суму чисел 6 і 3.
- 2) До числа 8 додати різницю чисел 6 і 3.
- 3) Від різниці чисел 14 і 9 відняти число 2.

- 270.** Виконай віднімання за допомогою числового ряду за поданим зразком.

$$11 - 6 = 11 - 1 - 5 = 5$$

$$11 - 7 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 8 = 11 - \square - \square = \square$$

$$11 - 9 = 11 - \square - \square = \square$$

$$91 - 6 = 91 - 1 - 5 = 85$$

$$91 - 7 = 91 - \square - \square = \square$$

$$91 - 8 = 91 - \square - \square = \square$$

$$91 - 9 = 91 - \square - \square = \square$$

271.

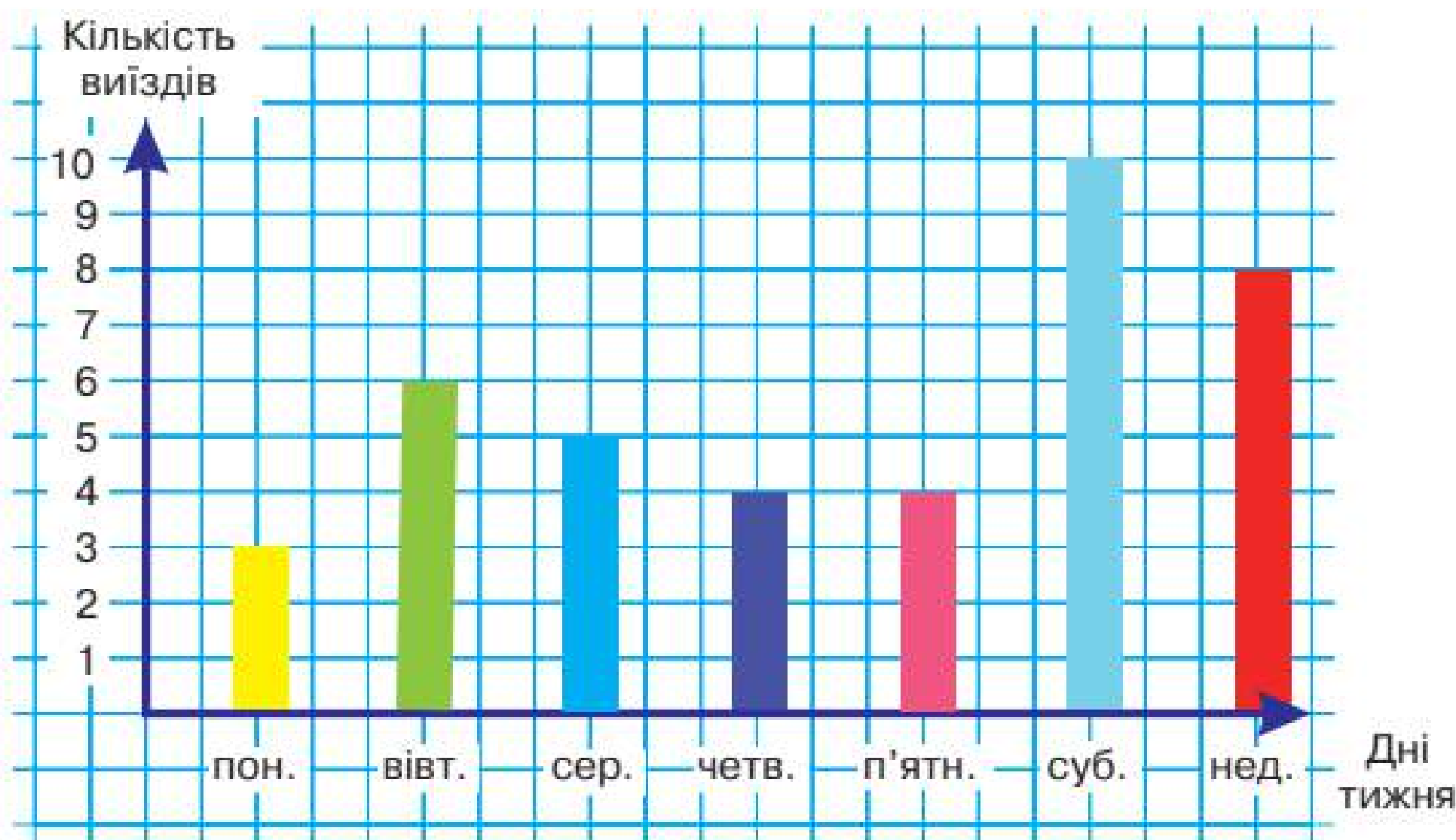

$5 + 8$	$9 + 9$	$18 - 10$	$13 - 3$	$14 - 9$
$15 - 8$	$10 + 5$	$11 - 2$	$8 + 6$	$7 + 4$

272. На лєтєвищї було 12 гелїкоптерїв. Коли кїлька з нїх полетїло, на лєтєвищї залишилося 5 гелїкоптерїв. Скїльки гелїкоптерїв полетїло?

273. Розглянь діаграму, що відображає кїлькїсть виїздїв пожежної машини за тиждень.

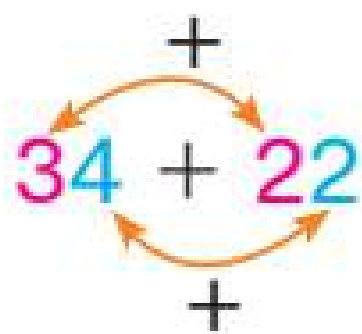

Дай вїдповїдї на запитання.

- 1) Якого дня пожежники отримали найбільше викликів?
- 2) На скїльки бїльше викликів вони отримали в суботу, нїж у понедїлок?
- 3) Скїльки всього разів пожежники виїжджали на виклики протягом тижня?

274. Пригадай, як додавати та віднімати двоцифрові числа, і виконай дії.

$$\begin{array}{r} 34 + 22 \\ 56 - 31 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 62 + 25 \\ 37 + 21 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 68 - 44 \\ 39 - 21 \end{array}$$

275. Постав дужки так, щоби рівності були правильними.

$$17 - 10 - 3 = 10$$

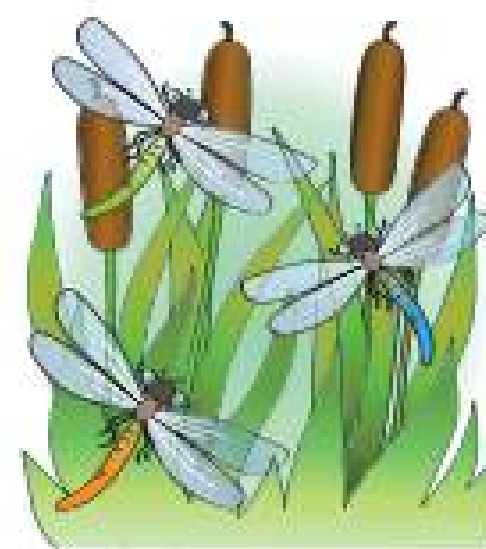
$$10 - 6 + 2 = 2$$

$$18 - 5 + 4 = 9$$

$$90 - 50 + 30 = 10$$

276. Доповни умову і розв'яжи задачу за поданим виразом.

На очереті сиділо 11 бабок. Спочатку 4 бабки, а потім 3 бабки . Скільки бабок стало на очереті?

$$11 - 4 + 3$$

277. У кожній нерівності заміни одне число так, щоб отримати правильну рівність.

$$8 + 5 < 7 + 9$$

$$18 - 9 > 11 - 7$$

278. У цій рівності всі числа різні. За яким символом ховається найбільше число?

$$\text{drop} - \text{snowflake} = \text{star}$$

279. Для тварин, які тимчасово перебувають у притулку, закупили 95 кг сухого корму: 60 кг — для собак, а решта — для котів. Скільки кілограмів сухого корму закупили для котів?

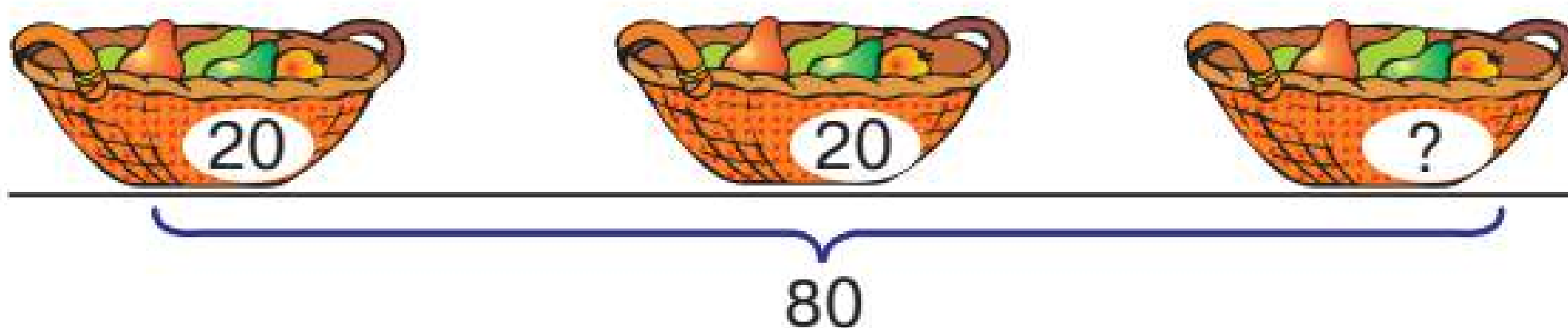

280. У якого з цих геометричних тіл всі грані — прямокутники?

281. Досліді, як розв'язують задачі на знаходження третього доданка.

У трьох кошиках 80 груш. У перших двох — по 20 груш. Скільки груш у третьому кошику?

- Що відомо в задачі?
- Про що треба дізнатися?
- Чи можемо ми одразу дати відповідь на запитання задачі?
- Що потрібно дізнатися спочатку?

План розв'язування

- 1) Скільки груш було у двох кошиках?
- 2) Скільки груш у третьому кошику?

282. $23 - 22$
 $13 + 13$

$63 - 32$
 $23 + 22$

$49 - 37$
 $21 + 68$

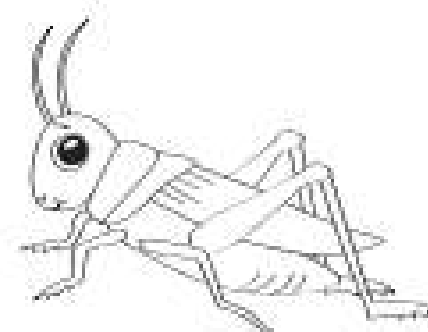
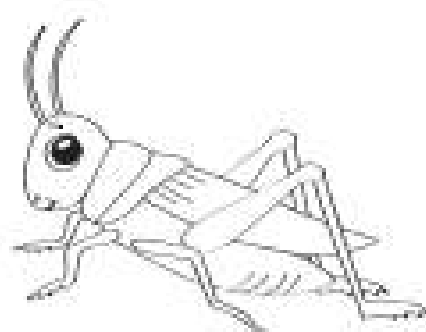
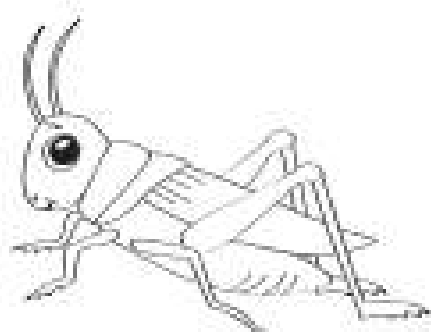
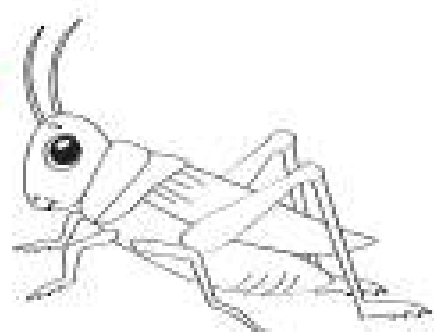
283. В одному будинку відремонтували 45 квартир, у другому — 32 квартири. Скільки квартир відремонтували в третьому будинку, якщо всього було відремонтовано 88 квартир?

284. Розстав дужки так, щоб порядок виконання дій допоміг прочитати слово «лящ».

$\begin{matrix} \text{Я} & \text{Л} & \text{Щ} \\ \square + \square - \square + \square \end{matrix}$

285.

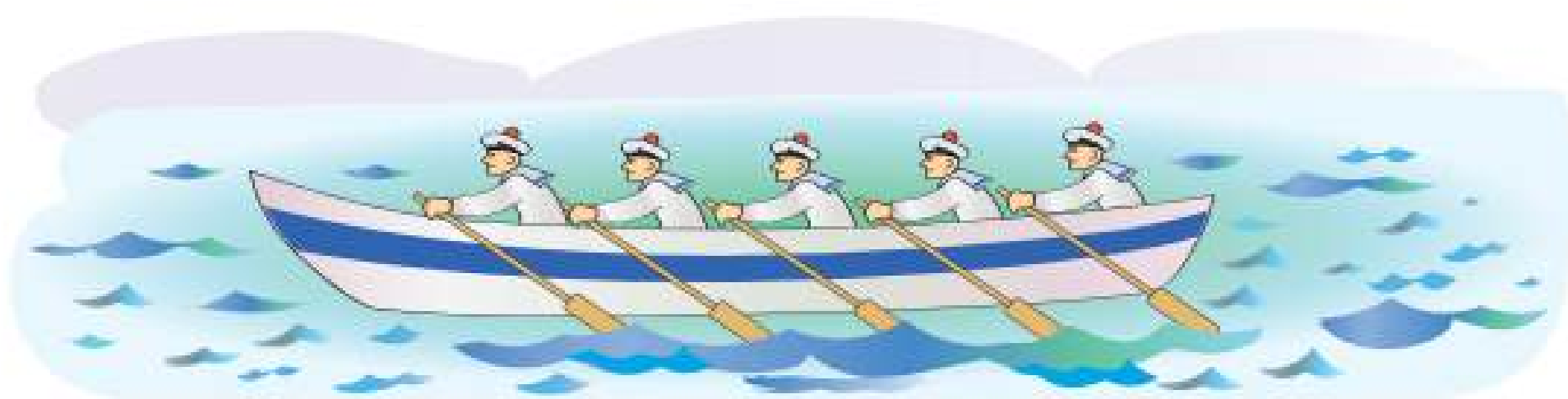

286. $54 + 23$
 $37 + 21$

$79 - 31$
 $92 - 11$

$27 + 42$
 $83 - 43$

287. У трьох човнах було 18 моряків. У першому човні їх було 8, у другому — 5. Скільки моряків було в третьому човні?

- 288.** У цій рівності однакові числа позначені однаковими символами. Яким символом позначене найбільше число?

$$\text{☀} = \text{💧} + \text{💧}$$

КВАДРАТ

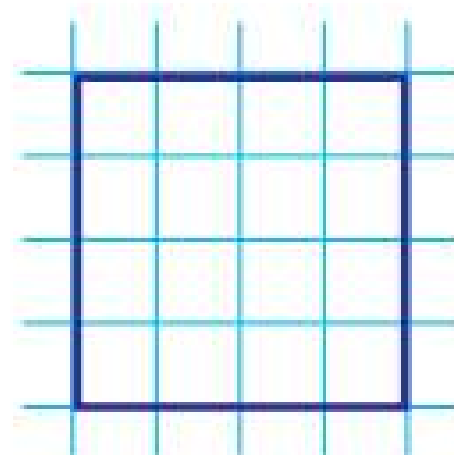
- 289.** Знайди серед цих фігур прямокутник з однаковими сторонами.

Квадрат — це прямокутник, у якого всі сторони мають однакову довжину.

Доведи, що фігури 1 і 2 — не квадрати.

- 290.** Накресли такий квадрат, як на малюнку. Познач його літерами латинського алфавіту і знайди периметр.

- 291.** Обчисли з перевіркою за зразком.

Зразок. $48 - 13 = 35$

Перевірка

$$48 - 35 = 13 \quad 35 + 13 = 48$$

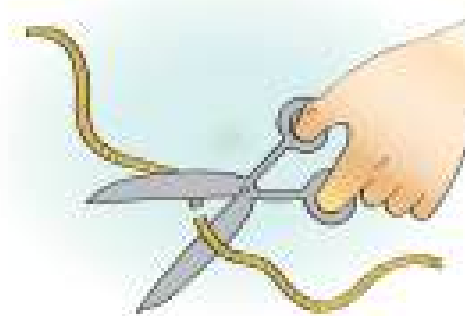
$$68 - 12 = \boxed{}$$

$$54 - 30 = \boxed{}$$

$$38 - 21 = \boxed{}$$

$$96 - 44 = \boxed{}$$

292. Коли від мотузки відрізали 2 шматки завдовжки 10 м і 20 м, з'ясувалося, що довжина залишку на 40 м більша, ніж загальна довжина цих шматків. Знайди довжину залишку.

293. 1. $5 + 7$ $12 + 30$ 2. $55 - 5$ $54 - 50$
6 + 4 12 + 21 30 + 6 62 + 27

294. *Склади і розв'яжи задачу за коротким записом.*

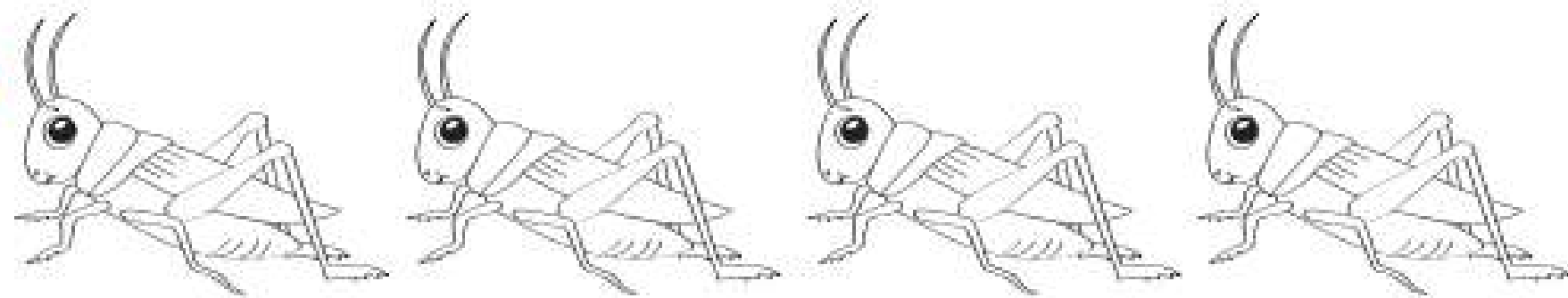
Сашко — 70 м

Юрко — ?, на 10 м більше, ніж Сашко

Дмитрик — ?, на 20 м менше, ніж Юрко

295.

296. Накресли в зошиті 4 такі квадрати.

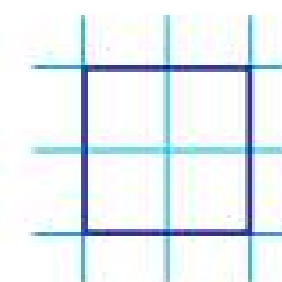
Поділи перший квадрат на 2 трикутники;

другий — на 2 прямокутники;

третій — на трикутник і чотирикутник;

четвертий — на трикутник і п'ятикутник.

ДОДАВАННЯ ТА ВІДНІМАННЯ ДВОЦИФРОВИХ ЧИСЕЛ ІЗ ПЕРЕХОДОМ ЧЕРЕЗ РОЗРЯД

297. Досліді, як виконали додавання двоцифрових чисел із переходом через розряд.

$$\begin{array}{r} 30 + 40 \\ \hline 38 + 49 \\ \hline 8 + 9 \end{array}$$

- 1) Додаємо десятки: $30 + 40 = 70$.
 - 2) Додаємо одиниці: $8 + 9 = 17$.
 - 3) Додаємо суми: $70 + 17 = 87$.
- Отже, $38 + 49 = 87$.

298. Усно поясни, як знайти суму чисел 18 і 46.

299. У Сергія було 19 марок із зображеннями тварин, а в Андрія — на 3 марки менше. Скільки таких марок було в обох хлопчиків разом?

300. 1. $17 + 36$

$$18 + 24$$

$$49 + 22$$

$$48 + 12$$

$$54 + 38$$

$$72 + 19$$

2. $36 + 12$

$$45 + 28$$

$$28 + 26$$

$$18 + 64$$

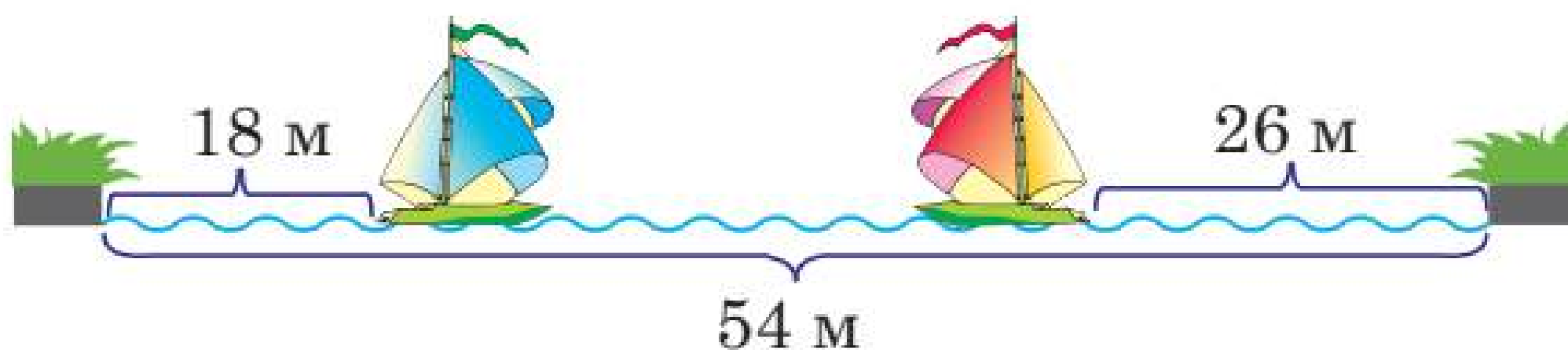
$$62 + 29$$

$$75 + 16$$

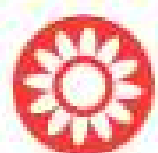
301. Скільки всього грошей на малюнку?

302. Відстань між берегами 54 м. Один кораблик проплив 18 м, а другий — 26 м. Яка відстань між кораблями?

303.

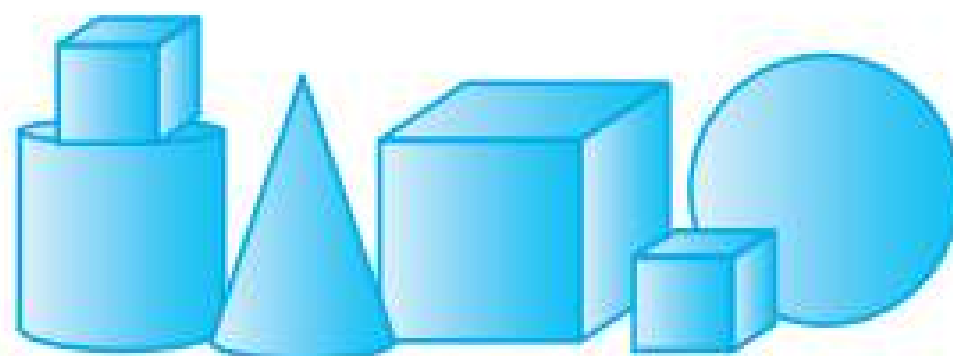

Поміркуй, на яке запитання дав відповідь Тадей.

- 1) Скільки пачок чаю закупили для буфету?
- 2) Скільки пачок кави закупили для буфету?
- 3) Скільки всього пачок чаю та кави закупили для буфету?

Запиши свій варіант розв'язання цієї задачі.

304. Скільки кубів на малюнку?

305. 1. $15 + 38$

$16 + 24$

$57 + 36$

$66 + 25$

$51 + 19$

$69 + 17$

2. $48 + 29$

$55 + 38$

$17 + 38$

$54 + 27$

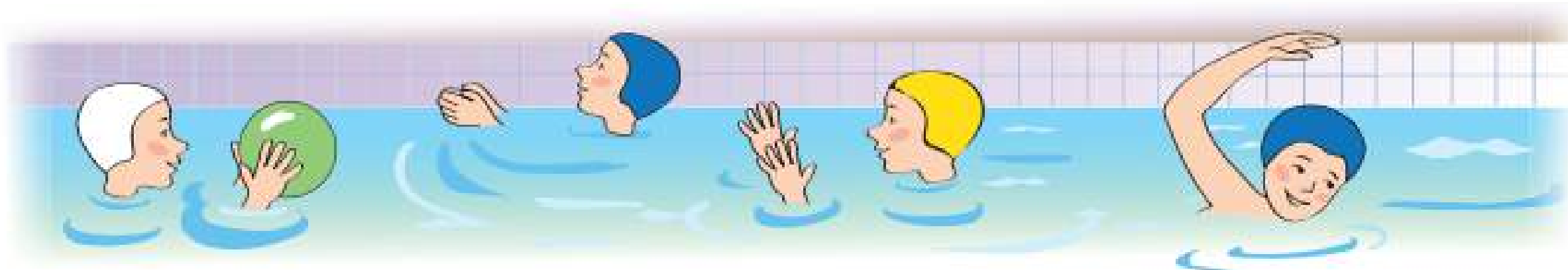
$39 + 55$

$18 + 24$

306. У відрі 15 л води, в бочці — на 37 л більше, ніж у відрі, а в балії — на 28 л більше, ніж у бочці. Скільки літрів води у балії?

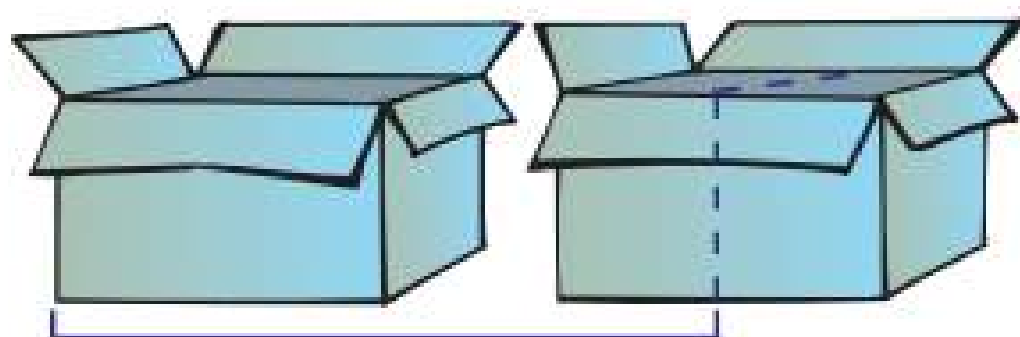
307. У басейні плавало 18 дітей в білих шапочках, в синіх — на 7 більше, ніж у білих, а в жовтих — на 10 менше, ніж у синіх. Скільки дітей у жовтих шапочках плавало в басейні?

308. Діти колекціонують шеврони наших військових. Олег має 16 шевронів, Ірина — 14, а Хома — 9. На скільки менше шевронів має Ірина, ніж Олег? На скільки більше шевронів у неї, ніж у Хоми?

309. У ящику і в половині ящика 6 банок соку.
 Скільки банок соку в ящику?

6 банок

310. $27 + 45$ $65 + 29$ $4 + 23$ $47 + 18$ $72 + 19$
 $12 + 35$ $11 + 41$ $52 - 40$ $91 - 80$ $94 - 90$

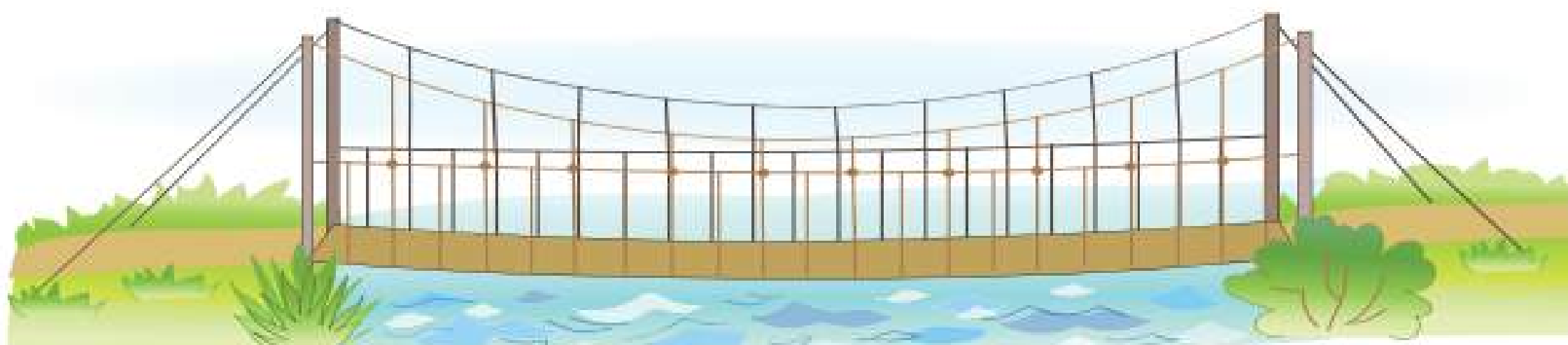
311. Накресли прямокутник зі сторонами 2 см і 7 см. Проведи в ньому один відрізок так, щоб утворився квадрат. Знайди периметр квадрата.

312. Знайди в числовому ряду на обкладинці декілька пар послідовних чисел.

Послідовними називають числа, що відрізняються одне від одного на одиницю.

313. Сума двох послідовних чисел дорівнює 9. Запиши ці числа.

314. Село Липівка розкинулось на обох берегах річки Прудкої. Автомобільний міст побудували за межами села, а в самому селі береги з'єднали підвісним мостом. У день відкриття моста по ньому перейшли з правого берега на лівий 56 людей, а з лівого берега на правий — на 16 людей менше. Скільки всього людей скористалися пішохідним мостом у день його відкриття?

315. Завдання на вибір

1. $57 + 24$

$58 + 37$

$54 + 16$

$32 + 59$

$52 - 31$

$53 + 45$

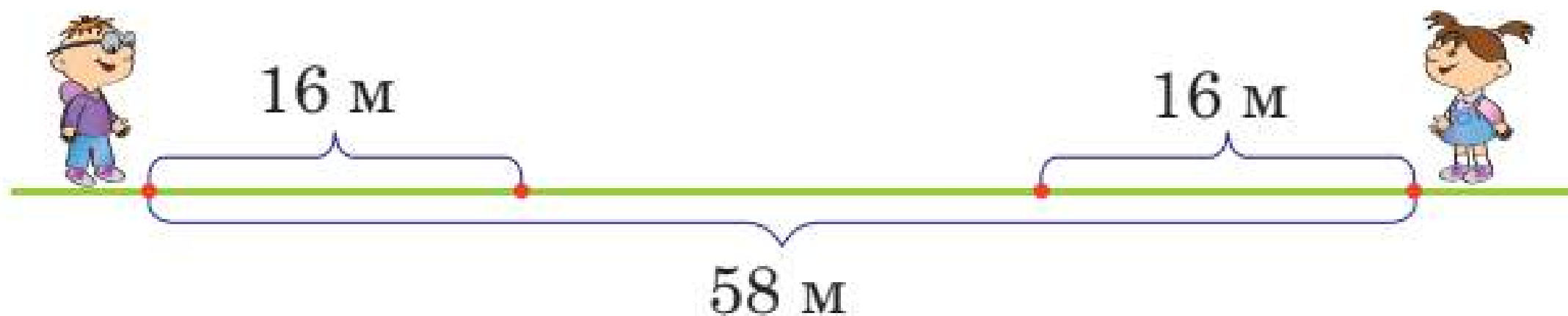
2. $5 \text{ дм} = \square \square \text{ см}$

$4 \text{ м } 2 \text{ дм} = \square \square \text{ дм}$

$56 \text{ дм} = \square \text{ м } \square \text{ дм}$

$3 \text{ дм } 8 \text{ см} = \square \square \text{ см}$

3. Оленка й Олег стояли на відстані 58 м одне від одного. Вони вирушили назустріч одне одному і обоє пройшли по 16 м. Яка відстань між ними тепер?

316. $4 \text{ дм} \square 3 \text{ м}$

$5 \text{ дм } 6 \text{ см} \square 60 \text{ см}$

$3 \text{ см} \square 3 \text{ дм}$

$6 \text{ м } 3 \text{ дм} \square 60 \text{ дм}$

$82 \text{ дм} \square 2 \text{ м } 8 \text{ дм}$

$1 \text{ м } 5 \text{ дм} \square 15 \text{ дм}$

317. Слон подає нагору дві балки масою 28 кг кожна і трубу масою 37 кг. Скільки кілограмів вантажу піднімає слон?

318. Накресли квадрат зі стороною, на 3 см довшою від відрізка AB .

Знайди периметр квадрата.

319. Знайди значення виразів із коментуванням.

$20 + 6 + 30 + 8$

$30 + 5 + 50 + 7$

$10 + 8 + 70 + 9$

320. Розглянь записи і поясни способи обчислення.

$$55 + 6 = \square\square$$

$$\begin{array}{cc} \swarrow & \searrow \\ 50 & 5 \end{array}$$

$$5 + 6 = 11$$

$$50 + 11 = 61$$

$$55 + 6 = \square\square$$

$$\begin{array}{cc} \swarrow & \searrow \\ 5 & 1 \end{array}$$

$$55 + 5 = 60$$

$$60 + 1 = 61$$

321. Периметр трикутника 49 см. Дві його сторони дорівнюють по 14 см кожна. Знайди довжину третьої сторони.

322. 1. $25 + 6$

$18 + 5$

$57 + 8$

$45 - 20$

$61 + 20$

$78 + 6$

2. $82 + 9$

$61 - 30$

$56 + 9$

$57 - 30$

$49 + 8$

$15 + 8$

323. Наталя кинула м'яч на відстань 18 м, що на 9 м ближче, ніж Юрко. На яку відстань кинув м'яч Юрко?

324. Чорнильні плями закрили деякі числа і знаки арифметичних дій. Віднови записи.

$25 \text{ (blurred) } 2 = 47$

$64 \text{ (blurred) } 2 = 3 \text{ (blurred) }$

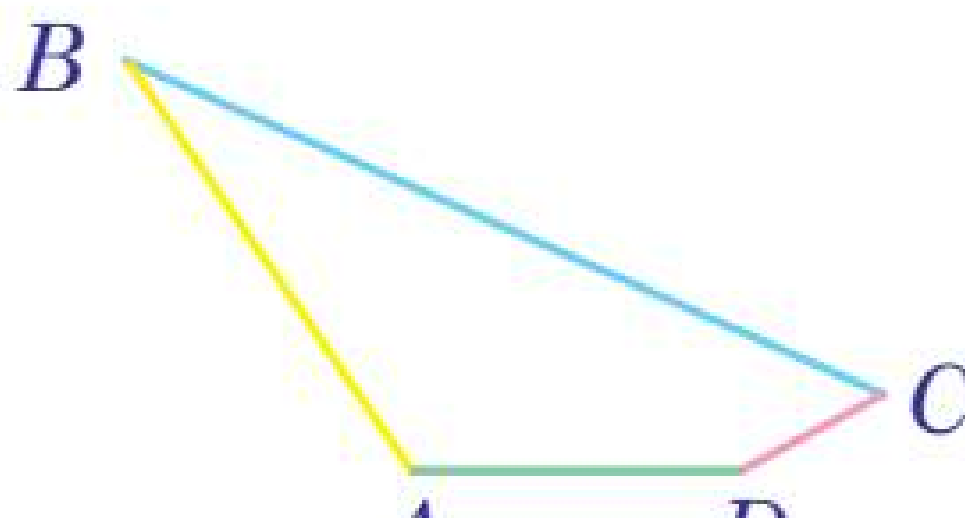
$55 \text{ (blurred) } = 33$

$2 \text{ (blurred) } 14 = 36$

$52 \text{ (blurred) } 1 = 2 \text{ (blurred) }$

$11 \text{ (blurred) } = 55$

325. Виміряй довжини сторін чотирикутника $ABCD$ і знайди його периметр.

326. Розв'яжи задачу двома способами.

У парку було 26 пташок. До них прилетіло 15 горобців і 20 голубів. Скільки всього пташок стало в парку?

327. Числові «мережива» плетуть так: до числа додають певне число, потім до суми — знову те саме число, і так продовжують, доки сума не наблизиться до 100.

Наприклад: $26 + 20 \rightarrow 46 + 20 \rightarrow 66 + 20 \rightarrow 86$.

$86 + 20 > 100$ — досить, «мереживо» сплетене.

Сплети «мереживо»: $15 + 30 \rightarrow \dots$

328. Розглянь запис і поясни спосіб обчислення.

$$53 + 7 = \square\square$$

$$\begin{array}{c} \swarrow \quad \searrow \\ 50 \quad 3 \end{array}$$

$$3 + 7 = 10$$

$$50 + 10 = 60$$

329. $15 + 5$

$$15 + 50$$

$$26 + 4$$

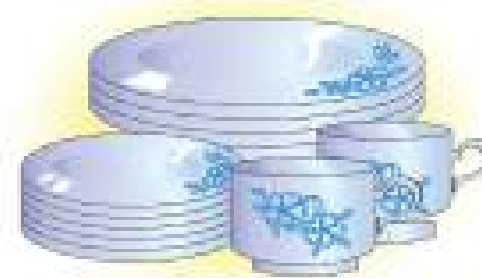
$$26 + 40$$

$$78 + 2$$

$$78 + 20$$

330. Для шкільної їдальні придбали 36 великих тарілок, малих — на 4 тарілки більше, ніж великих, і 40 чашок. Скільки всього тарілок купили для їдальні?

Чи є в умові задачі зайві дані? Які?

- 331.** Тетяна і Матвій протягом місяця зіграли 45 партій у шахи з рахунком 25:15. Скільки партій діти зіграли внічию?

- 332.** За допомогою числового ряду (на обкладинці) знайди різниці.

$$30 - 2$$

$$50 - 2$$

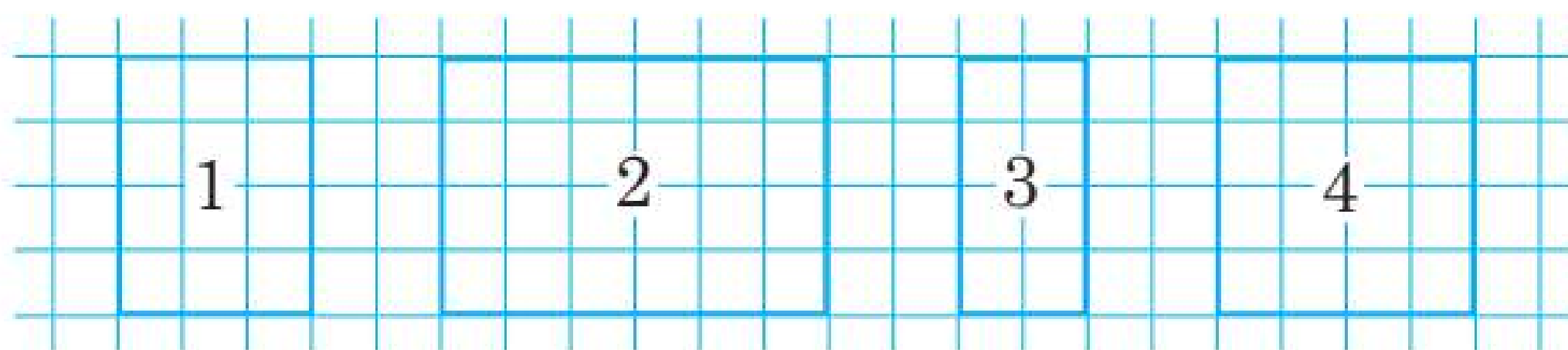
$$70 - 2$$

$$90 - 2$$

- 333.** Підвісний міст сильно розгойдується від руху, тому по ньому йдуть дуже повільно й обережно. А ось на електричному самокаті переїхати на інший берег набагато швидше, бо міст не встигає розгойдатися. Мишко йде пішки через міст 12 хвилин, а на самокаті проїжджає на 7 хвилин швидше. Скільки хвилин Мишко їде через міст на самокаті?

- 334.** Знайди на малюнку прямокутники, в яких ширина більша, ніж довжина. Назви їхні номери.

335. Сплети «мереживо» до 85.

$$25 + 15 \rightarrow \dots$$

336. Розглянь запис і поясни спосіб обчислення.

$38 + 52 = \boxed{}$

$$30 + 50 = 80$$

$$8 + 2 = 10$$

$$80 + 10 = 90$$

337. У дитячому ансамблі 16 музикантів, співаків — на 24 більше, ніж музикантів, а танцюристів — на 10 більше, ніж співаків. Скільки танцюристів у дитячому ансамблі?

338. 1. $14 + 6$

$$55 + 5$$
$$16 + 4$$

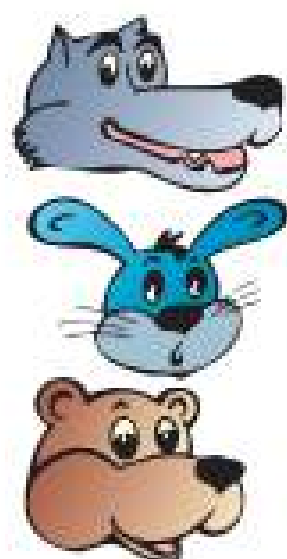
$$14 + 56$$
$$55 + 25$$
$$16 + 24$$

2. $38 + 2$

 $41 + 9$ $47 + 3$ $38 + 42$
$$41 + 39$$
$$47 + 33$$

339. За даними таблиці порівняй середню тривалість життя вовка, зайця і ведмедя.

0 5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 (років)

[illegible]

340. Доповни задачу запитанням і розв'яжи її.

У гумовому басейні було 89 л води. Діти розхлюпали 56 л, але батько долив ще 45 л.

341. Чорнильні плями зіпсували вирази. Обчислити їх неможливо, але дещо зрозуміти можна. Знайди вирази, значення яких більше за 50.

$$25 + 5 \text{ (blue star)}$$

$$65 + \text{ (purple star)}$$

$$28 + 1 \text{ (purple star)}$$

$$21 - \text{ (pink star)} 2$$

$$7 \text{ (pink star)} - 11$$

$$44 - \text{ (blue star)}$$

$$72 + \text{ (pink star)}$$

$$66 - 3 \text{ (blue star)}$$

342. У шкільному буфеті було 65 дітей. Коли 23 із них поїли й пішли, то прийшло ще 38. Скільки дітей стало в буфеті?

343. Усно. Полічи десятками від 10 до 100 і від 100 до 10.

344. За допомогою числового ряду (на обкладинці) знайди різниці.

$$30 - 3$$

$$50 - 3$$

$$70 - 3$$

$$90 - 3$$

Порівняй результати з різницею $10 - 3$. Зроби висновок.

345. Розглянь малюнок та запис і прочитай пояснення.

$$\begin{array}{r} 30 - 7 = \square\square \\ \swarrow \searrow \\ 20 \quad 10 \\ 10 - 7 = 3 \\ 20 + 3 = 23 \end{array}$$

Щоб від 30 відняти 7, треба з трьох десятків узяти один і віднімати від нього. 10 мінус 7 — буде 3. Додамо до двох десятків 3 одиниці — буде 23.

346. 1. $10 - 4$

$10 - 7$

$10 - 2$

$60 - 4$

$40 - 7$

$20 - 2$

2. $10 - 5$

$10 - 9$

$10 - 8$

$50 - 5$

$90 - 9$

$80 - 8$

347. Завдання на вибір

1. У дуплі було 50 горішків. Дві білки взяли по 4 горішки кожна. Скільки горішків залишилось у дуплі?

2. Доповни умову так, щоб задачу можна було розв'язати за поданою схемою:
 $(\square\square + \square\square) - \square$.

На полиці стояло 26 книжок про тварин і 14 книжок із казками. Миколка

_____.

Скільки книжок залишилося на полиці?

3. Добери пропущені числа і знаки дій (+, −),
щоби рівності були правильними.

$$25 \square \square 2 = 47$$

$$52 \square \square 1 = 2\square$$

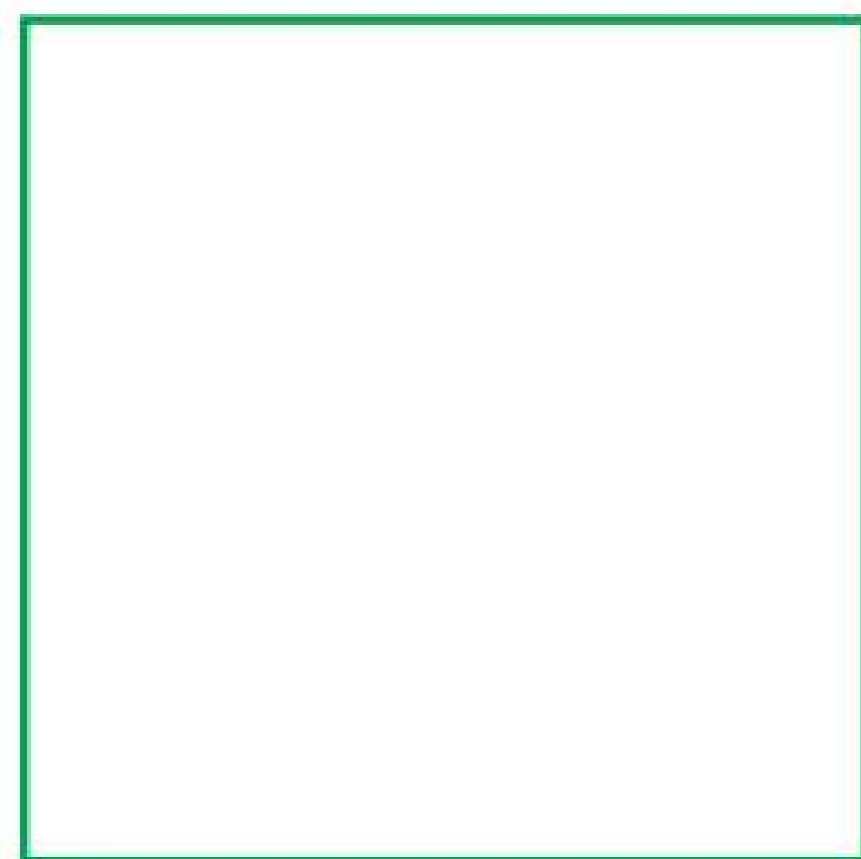
$$2 \square \square 14 = 36$$

$$55 \square \square \square = 33$$

348. Стонога-небога забруд-
нила всі 100 ніг, але
10 ніг уже помила. На
скільки більше в неї
брудних ніг, ніж чистих?

K

O

349. Накресли квадрат зі сто-
роною, на 2 см корот-
шою, ніж сторона ква-
драта *KOMN*.

N

M

350. Сплети «мереживо» до 72: $12 + 15 \rightarrow \dots$

351. Розглянь записи і поясни, як знайшли різ-
ницю.

$$\begin{array}{r} 42 - 5 = \square \square \\ \swarrow \quad \searrow \\ 30 \quad 12 \\ 12 - 5 = 7 \\ 30 + 7 = 37 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 - 5 = \square \square \\ \swarrow \quad \searrow \\ 2 \quad 3 \\ 42 - 2 = 40 \\ 40 - 3 = 37 \end{array}$$

352. 1. $52 - 7$

$48 - 9$

$23 - 6$

$16 + 3$

$54 - 8$

$23 + 60$

2. $61 - 4$

$67 - 9$

$17 - 8$

$92 - 5$

$42 + 30$

$66 - 8$

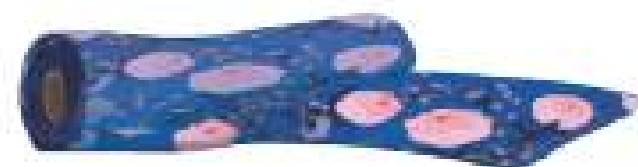
353. Ведмедикові за зиму приснилося 18 веселих снів, 28 смачних снів, а цікавих стільки, скільки веселих і смачних разом. Скільки всього снів бачив ведмедик?

354. Знайди суму $16 + a$, якщо $a = 6$.
Знайди різницю $98 - c$, якщо $c = 30$.

355. Доповни і розв'яжи задачу.

В одному сувої було 24 метри тканини, у другому — 18 метрів. Коли декілька метрів тканини продали, то в обох сувоях залишилося метрів. Скільки метрів тканини продали?

356. Віднови записи.

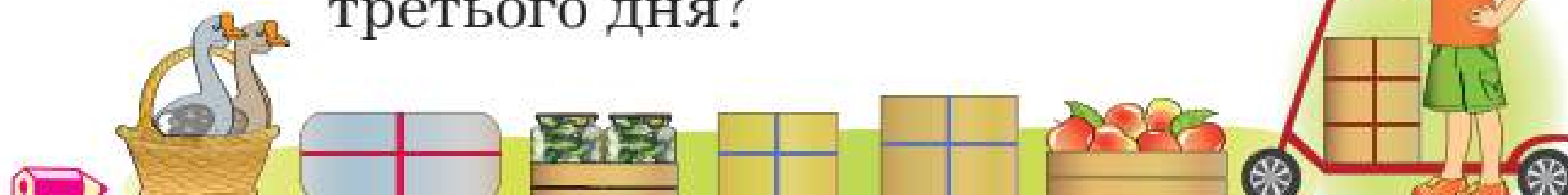

$$3 \text{ (blue star)} + \text{ (pink star)} 2 = 55$$

$$63 \text{ (blue star)} 2 = 4 \text{ (pink star)}$$

$$38 - \text{ (pink star)} 6 = 1 \text{ (purple star)}$$

357. Мишко пообіцяв мешканцям села Липівка перевозити через підвісний міст на самокаті все, що вони попросять. Першого дня його послугами скористалися 28 односельців, другого — на 12 односельців більше, ніж першого дня, а третього — на 23 односельці більше, ніж другого дня. Скільки односельців скористалися послугами Мишка третього дня?

358. Розплети «мереживо» до 17.

$$42 - 5 \rightarrow \dots$$

359. Розглянь запис і поясни спосіб обчислення.

$$64 - 38 = \boxed{}$$

$$\begin{array}{c} \swarrow \quad \searrow \\ 30 \quad 8 \end{array}$$

$$64 - 30 = 34$$

$$34 - 8 = 26$$

360. 1. $52 - 20 - 2$

$$52 - 20 - 7$$

2. $93 - 50 - 3$

$$93 - 50 - 8$$

$$56 - 10 - 6$$

$$56 - 10 - 9$$

$$47 - 20 - 7$$

$$47 - 20 - 9$$

361. Коти змагалися у співі. Рудих котів було 39, чорних — на 12 більше, ніж рудих, а сірих — на 11 більше, ніж чорних. Скільки було сірих котів?

362. Запиши вирази і знайди їхні значення.

1) Від числа 28 відняти різницю чисел 40 і 30.

2) Від числа 90 відняти суму чисел 35 і 25.

363. У куточку природознавства було 46 вазонів. Дівчатка помили 9 вазонів, а хлопчики — 8. Скільки ще вазонів треба помити?

364. Накресли прямокутник зі сторонами 6 см і 3 см. Знайди його периметр.

365. У Мишкового старшого брата Петра є двомісний скутер, що набагато важчий за самокат. Брати запитали в будівельника дядька Панаса, чи можна проїхати скутером по підвісному мосту.

— Можна, — відповів будівельник. — Але їхати треба повільно, а маса пасажирів разом з вантажем має бути не більшою за 100 кг.

У першу поїздку Петро взяв маму і подарунки для друзів. Яка маса подарунків, якщо маса мами 73 кг?

366. Розплети «мереживо» до 24.
 $99 - 15 \rightarrow \dots$

367. Розглянь запис і поясни спосіб обчислення.

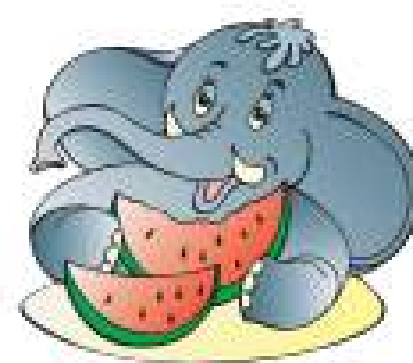
$$50 - 35 = \boxed{}$$

$$\begin{array}{cc} \swarrow & \searrow \\ 30 & 5 \end{array}$$

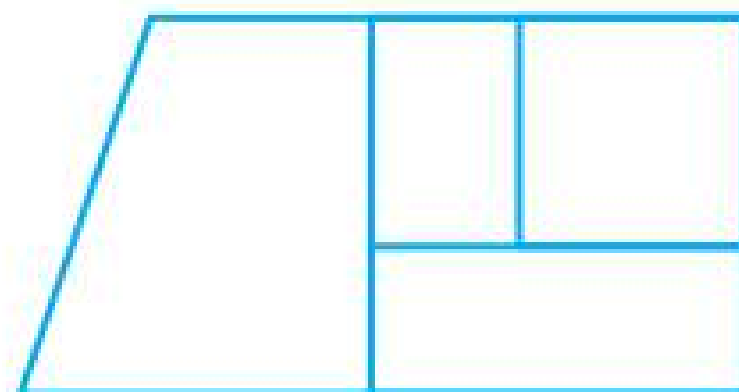
$$50 - 30 = 20$$

$$20 - 5 = 15$$

368. Батько слон приніс синові 34 кавуни, а мама слониха — ще 26. Синочок з'їв 31 кавун, а більше не подужав. Скільки кавунів залишилося?

369. Скільки на малюнку чотирикутників? Прямокутників? Квадратів?

370. $20 - 3$

$20 - 13$

$70 - 5$

$70 - 65$

$90 - 1$

$90 - 41$

371. Склади і розв'яжи задачу про тасьму.

Купили	Витратили	Залишилося
85 см	на фартух — 16 см на сукню — 30 см	?

372. Доповни умову і розв'яжи задачу за поданою схемою.

На клумбі було білих і жовтих ромашок. ромашок зірвали. Скільки ромашок залишилося на клумбі?

$$(\square\square + \square\square) - \square\square$$

373. Мишко дозволяє дітям кататися на своєму самокаті, але з умовою, щоб самокат одразу повернули, якщо комусь із односельців знадобиться щось перевезти через міст. Тому час катання буває різний: наприклад, один хлопчик катався лише 3 хвилини, а дівчинка — аж 1 годину й 1 хвилину. На скільки більше хвилин каталася дівчинка, ніж хлопчик, якщо 1 година — це 60 хвилин?

374. Сплети «мереживо» до 92.

$$7 + 18 \rightarrow \dots$$

375. Поясни, як за допомогою числового ряду
 знайшли різницю $81 - 78$.

376. Знайди значення виразів за допомогою числового ряду (на обкладинці).

$$53 - 49$$

$$92 - 88$$

$$61 - 57$$

$$91 - 89$$

$$52 - 48$$

$$42 - 36$$

$$74 - 67$$

$$63 - 56$$

$$85 - 78$$

377. 1. $58 + 8$

$$47 + 16$$

$$93 - 27$$

$$62 + 9$$

$$74 - 38$$

$$52 - 25$$

2. $64 + 18$

$$95 - 7$$

$$84 - 48$$

$$63 - 36$$

$$38 + 9$$

$$32 - 16$$

378. Доповни запитання і розв'яжи задачу за поданим виразом.

Із першої галявини зібрали 12 грибів, з другої — на 5 грибів менше, ніж з першої, а з третьої — на 15 грибів більше, ніж з другої. Скільки грибів зібрали ?

$$12 - 5 + 15$$

379. Завдання на вибір

1. Знайди значення виразу $(c - 6) + 43$, якщо $c = 60$.

2. $25 + 9 = \square\square$

$\square\square + 58 = 70$

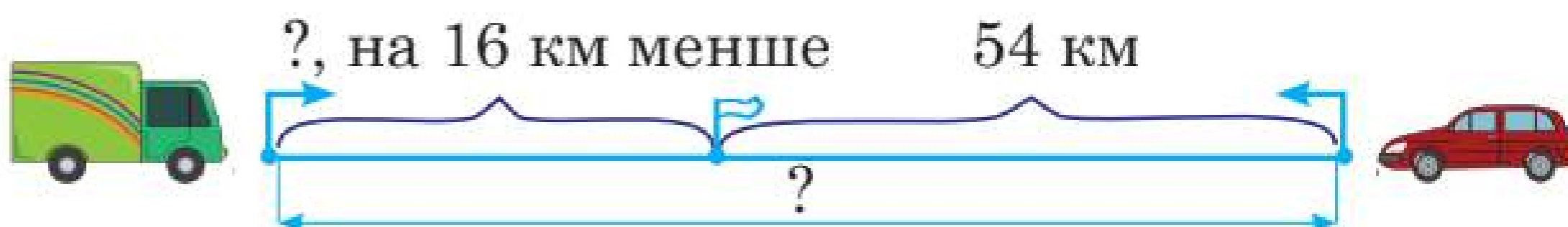
$64 - 7 = \square\square$

$\square\square + 23 = 58$

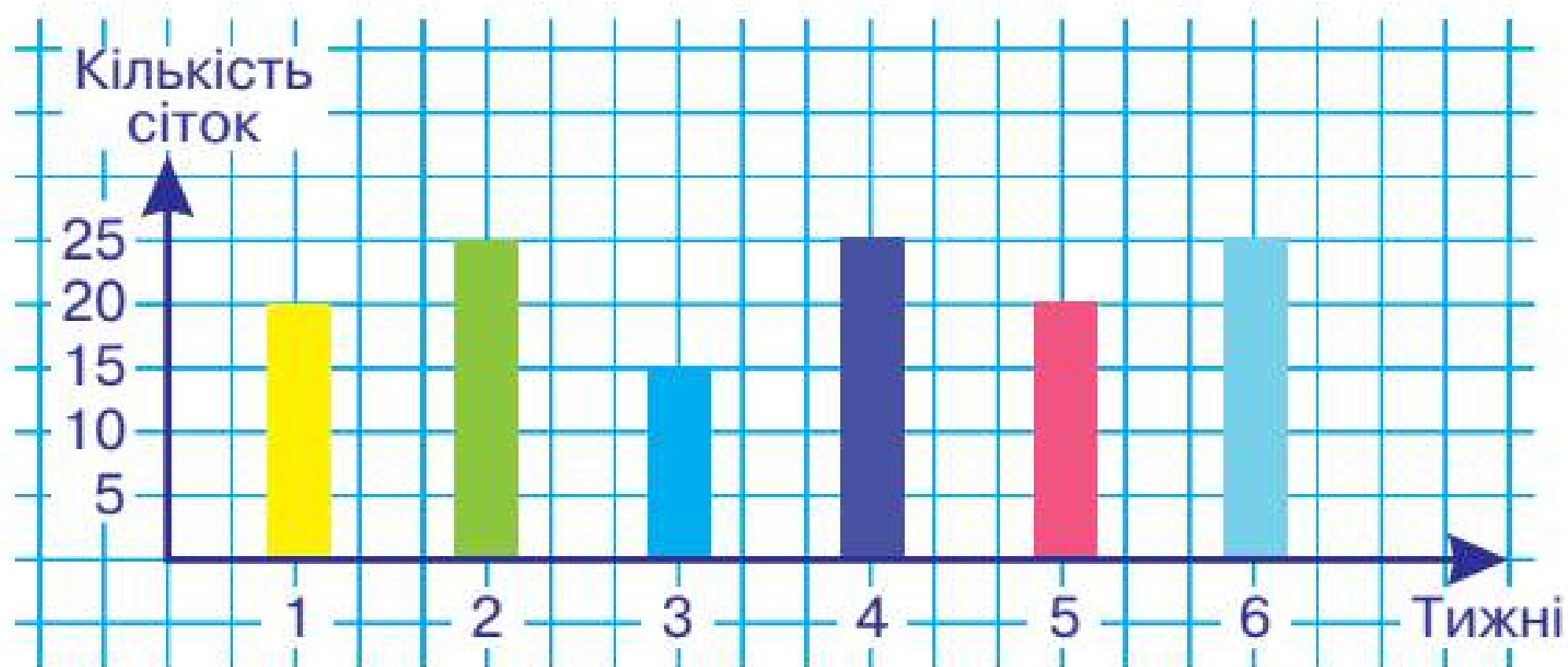
$82 + \square\square = 99$

$64 - \square\square = 37$

3. Склади і розв'яжи задачу за поданою схемою.

380. Розглянь діаграму, що ілюструє, скільки маскувальних сіток плели старшокласники протягом кожного із шести тижнів.

Дай відповіді на запитання.

- 1) Скільки маскувальних сіток сплели за перші два тижні?
- 2) На скільки більше маскувальних сіток сплели за останні три тижні, ніж за перші два тижні?

МНОЖЕННЯ ТА ДІЛЕННЯ

МНОЖЕННЯ

381. Полічи, скільки цукерок у коробці.

$$3 + 3 + 3 + 3 + 3 = 15$$

Додавання однакових доданків можна замінити **множенням**.

$$3 \cdot 5 = 15$$

Крапка ($\cdot$) — знак множення.

Рівність на множення читають так:

три помножити на п'ять буде п'ятнадцять.

382. Заміни додавання множенням за зразком.

Зразок. $2 + 2 + 2 = 2 \cdot 3$

$$4 + 4 + 4 + 4 + 4$$

$$7 + 7$$

$$5 + 5 + 5 + 5 + 5 + 5$$

$$8 + 8 + 8 + 8$$

Заміни множення додаванням за зразком.

Зразок. $6 \cdot 3 = 6 + 6 + 6$

$$8 \cdot 4$$

$$5 \cdot 6$$

$$7 \cdot 9$$

$$4 \cdot 3$$

383. Кожний крок мандрівника має довжину 2 клітинки. Скільки клітинок мандрівник пройде за 4 кроки?

- 384.** За малюнком та поданими виразами складіть і розв'яжіть три різні задачі. Усі задачі починайте словами «Кожен із п'яти клоунів має ...».

1. $2 \cdot 5$

2. $3 \cdot 5$

3. $2 \cdot 5$

- 385.** На скільки $2 \cdot 4$ більше, ніж $2 \cdot 3$? Якщо важко відповісти, заміни обидва вирази додаванням.

386. $53 - 49$

$64 + 18$

$92 - 88$

$57 + 36$

$61 - 57$

$26 + 24$

- 387.** Сплети «мереживо» до 40.

$4 + 4 \rightarrow \dots$

- 388.** Запам'ятай назви чисел при множенні.

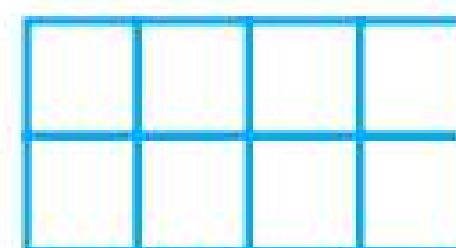

добуток

$3 \cdot 4 = 12$

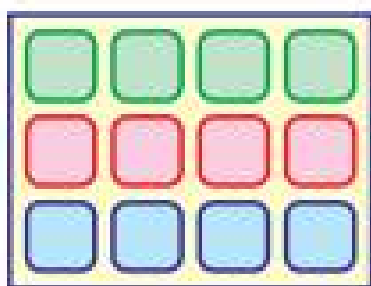
множник множник добуток

- 389.** Зі скількох клітинок складається зображена фігура?

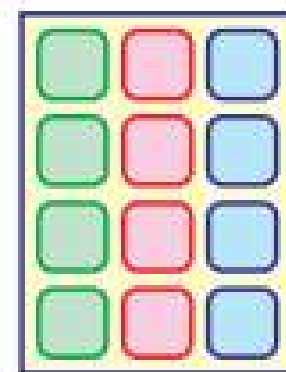
Запиши розв'язання дією додавання та дією множення.

390.

$$3 \cdot 4 = 12$$

Повернемо малюнок.

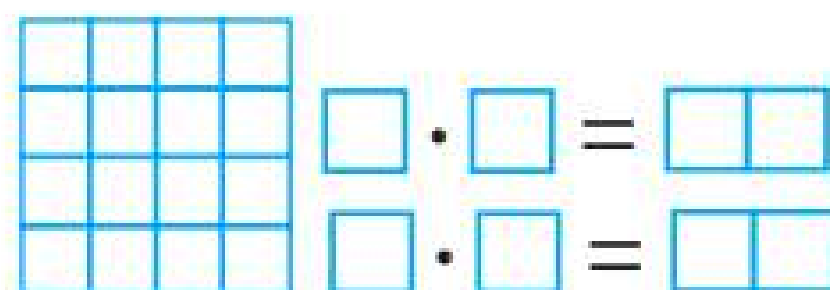
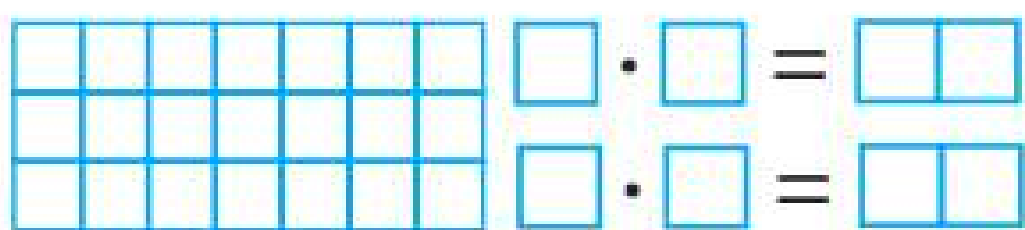

$$4 \cdot 3 = 12$$

Від перестановки множників
добуток не змінюється.

391. Виконай обчислення за допомогою клітинок.

392. У тижні 7 днів. Скільки днів у трьох тижнях?

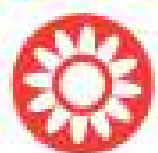
393. На пошту прийшло 4 ящики зі шкільними підручниками, по 20 підручників у кожному. Скільки всього підручників прийшло на пошту? Скільки рейсів від пошти до школи зробить Мишко на самокаті, якщо за один рейс він може перевезти 2 ящики з підручниками?

394. Шість зайців вирвали по 2 морквини кожен. Скільки всього морквин вирвали зайці?

395. Не обчислюючи, визнач, який із добутків найбільший, а який — найменший.

$4 \cdot 3$

$2 \cdot 4$

$2 \cdot 3$

396. Сплети «мереживо» до 14.

$2 + 2 \rightarrow \dots$

397. Обчисли суми і за їх допомогою склади таблицю множення на 2.

$2 + 2$

$2 \cdot 2$

$5 + 5$

$5 \cdot 2$

$8 + 8$

$8 \cdot 2$

$3 + 3$

$3 \cdot 2$

$6 + 6$

$6 \cdot 2$

$9 + 9$

$9 \cdot 2$

$4 + 4$

$4 \cdot 2$

$7 + 7$

$7 \cdot 2$

398. Досліді таблицю множення числа 2.
Запам'ятай її.

$2 \cdot 2 = 4$

$2 \cdot 5 = 10$

$2 \cdot 8 = 16$

$2 \cdot 3 = 6$

$2 \cdot 6 = 12$

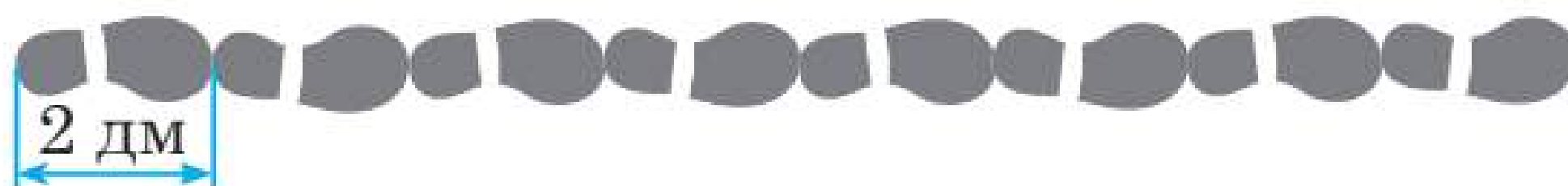
$2 \cdot 9 = 18$

$2 \cdot 4 = 8$

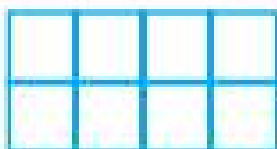
$2 \cdot 7 = 14$

399. Оля любить ходити особливими кроками — ступня до ступні. Подивись на ланцюжок її слідів і поясни, як вона це робить. Яку відстань подолає Оля за два кроки? За три кроки? За п'ять кроків? За вісім кроків?

400. Накресли прямокутники за зразком. Полічи клітинки.

Зразок. $2 \cdot 4 = 8$ $2 \cdot 6$ $2 \cdot 3$ $2 \cdot 9$ $2 \cdot 5$

401. Розв'яжіть і порівняйте задачі.

1. На столі 6 тарілок і 2 ложки. Скільки всього предметів на столі?
2. На столі 6 тарілок. Біля кожної тарілки лежить по 2 ложки. Скільки всього ложок?
3. На столі 6 тарілок. У двох тарілках є ложки. Скільки тарілок без ложок?

402. $9 \cdot 6$ $9 + 9 + 9 + 9 + 9$ $7 \cdot 3$ $7 + 7 + 7 + 7$

$2 \cdot 4$ $2 + 2 + 2 + 2 + 2$ $4 \cdot 3$ $4 + 4 + 4$

403.

Поміркуй, на яке запитання дав відповідь Тадей.

- 1) Скільки немалих ґудзиків пришили?
- 2) На скільки більше пришили малих ґудзиків, ніж великих?
- 3) На скільки менше пришили середніх ґудзиків, ніж малих?

Запиши свій варіант розв'язання цієї задачі.

404. Розплети «мереживо» до 8.

$$20 - 2 \rightarrow \dots$$

405.

a	2	5	8	3	9	6	4	7
$a \cdot 2$								

406. Два зайці з'їли по 8 морквин, а 2 козулі — по 28 морквин. Скільки морквин з'їли зайці? Скільки морквин з'їли козулі?

407. За допомогою дії додавання обчисли вирази на множення.

$$20 \cdot 2 = \square\square + \square\square = \square\square$$

$$25 \cdot 2 = \square\square + \square\square = \square\square$$

$$44 \cdot 2 = \square\square + \square\square = \square\square$$

408. Діти подарували кожному з восьми гостей по 2 букети. Скільки всього букетів отримали гості?

409. Завдання на вибір

1. Оля пройшла особливими кроками 14 дм. Скільки кроків вона зробила?

$$2 \cdot \square = 14 \text{ (дм)}$$

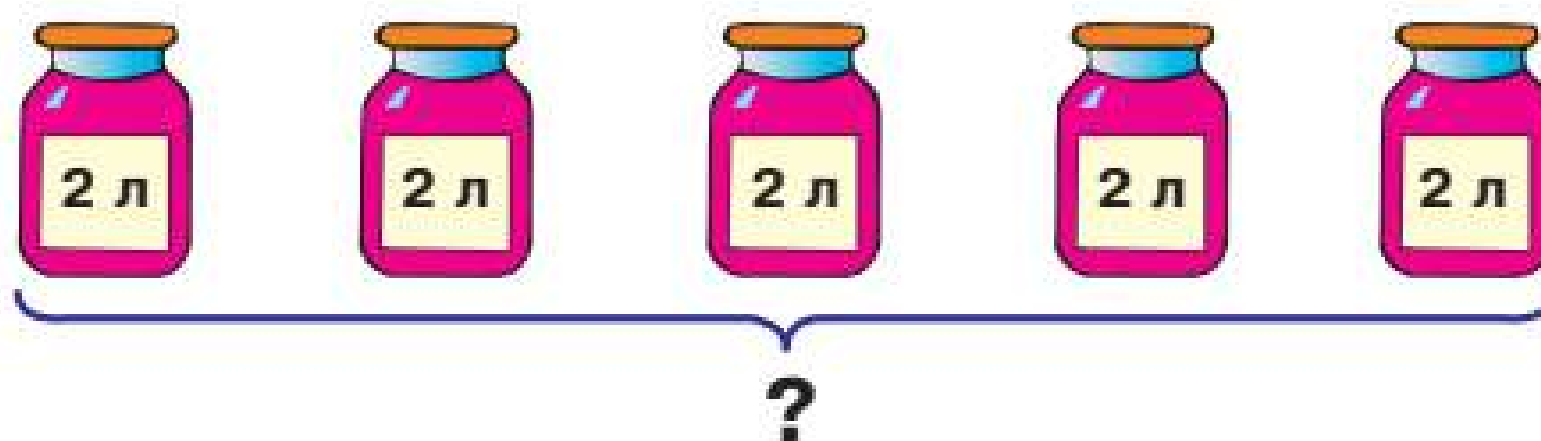
2. Розмісти букви у порядку зростання добутків. Чи обов'язково для цього проводити обчислення? Прочитай слово.

$50 \cdot 2$	$2 \cdot 10$	$30 \cdot 2$	$15 \cdot 2$	$2 \cdot 40$	$20 \cdot 2$	$45 \cdot 2$
А	С	У	Е	Н	К	Д

3. У країні Ананасії грошовою одиницею є ананас, а в країні Лимонії — лимон. Якщо треба, один ананас міняють на два лимони. Скільки лимонів можна виміняти за два ананаси? За чотири ананаси? За шість ананасів? За вісім ананасів?

410. Склади і розв'яжи задачу за малюнком.

411. Усно. Помнож на 2 числа: 8, 4, 9, 6, 2, 7, 5, 3.

412. Скільки коліс у восьми мотоциклів?

413. Розв'яжи задачу спочатку дією додавання, а потім — дією множення.
У Петрика й Оленки було по 5 марок.
Скільки всього марок мали діти?

414. Розглянь запис і поясни розв'язання.

$2 \cdot 4 + 3 = \square \square$
$2 \cdot 4 = 8$
$8 + 3 = 11$

Якщо у виразі без дужок є дії множення і додавання або віднімання, то спочатку виконують дію множення.

415. $2 \cdot 9 + 5$

$2 \cdot 4 - 3$

$9 + 2 \cdot 6$

$10 - 2 \cdot 3$

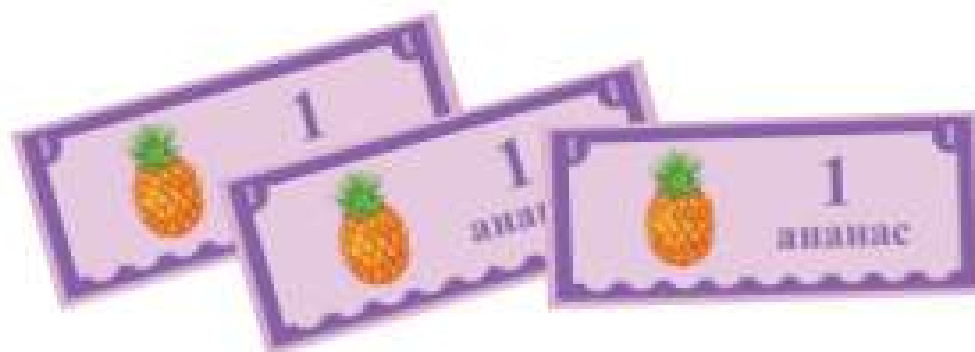
$2 \cdot 8 + 3$

$2 \cdot 7 - 5$

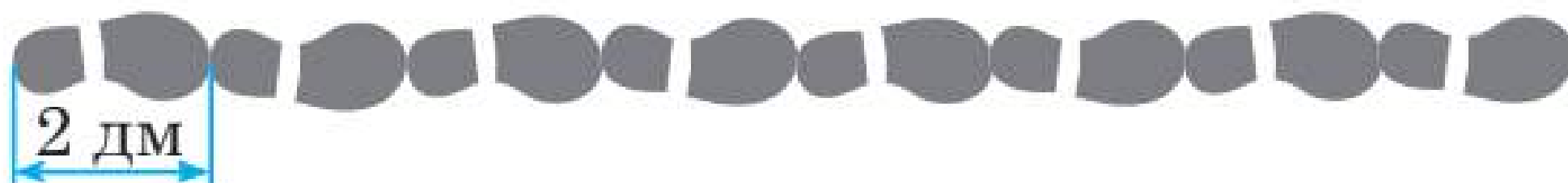
416. Склади задачу за малюнком. Запиши розв'язання спочатку дією додавання, а потім — дією множення.

417. Турист має гроші — лимони й ананаси. Скільки всього лимонів буде в туриста, якщо він поміняє кожен ананас на 2 лимони?

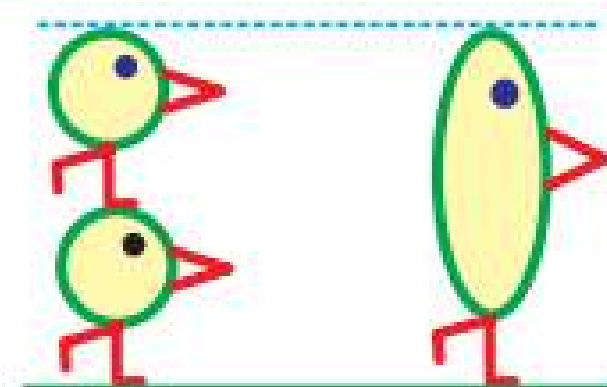
418. 1) Подивись на свої ноги. Що таке пара взуття?
2) Скільки пар особливих кроків зробила Оля? Яку відстань вона подолала кожною парою?

419. Усно. Знайди різницю між сусідніми відповідями в таблиці. Яке це число? Чому?

$2 \cdot 2$	$2 \cdot 3$	$2 \cdot 4$	$2 \cdot 5$	$2 \cdot 6$	$2 \cdot 7$	$2 \cdot 8$	$2 \cdot 9$
4	6	8	10	12	14	16	18

420. Розглянь малюнок. Чи можна стверджувати, що зріст великої пташки в два рази більший, ніж зріст малої?

Щоб збільшити число в 2 рази,
треба його помножити на 2.

421. У селі Липівка відкрили туристичний центр, де працюють історик, екскурсовод і тренер, який організовує активний відпочинок. А ще в селі живе баба Ганя, яка дозволяє всім охочим дивитися, як та що вона робить.

Одного дня до історика зібралися 8 туристів, до тренера — у 2 рази більше, ніж до історика, а подивитися, як баба Ганя доїть корову, прийшли 36 охочих. На скільки більше туристів прийшло до баби Гані, ніж до обох працівників туристичного центру?

422. Знайди периметр квадрата зі стороною 2 см.

423. 1. $5 \cdot 2 + 25$

$3 \cdot 2 + 32$

$62 - 2 \cdot 6$

$44 - 2 \cdot 4$

$2 \cdot 6 + 39$

$2 \cdot 5 + 30$

2. $2 \cdot 9 + 29$

$2 \cdot 2 + 18$

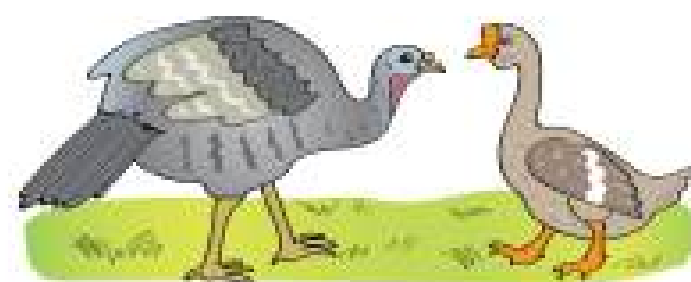
$23 + 7 \cdot 2$

$2 \cdot 8 - 14$

$4 \cdot 2 - 5$

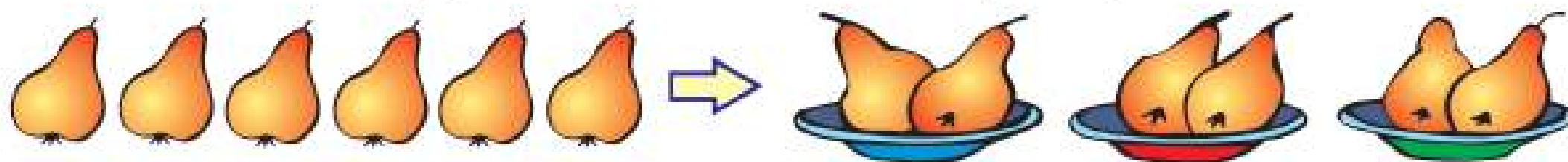
$9 \cdot 2 - 10$

424. Маса гуски 3 кг, а маса індички в 2 рази більша. Яка маса гуски та індички разом?

ДІЛЕННЯ

425. Шість груш розклали порівну на 3 тарілки. Скільки груш на кожній тарілці?

Це задача на дію **ділення**.

Розв'язання: $6 : 3 = 2$ (гр.)

Відповідь: 2 груші.

$$6 : 3 = 2$$

Двокрапка (:) — знак ділення.
Рівність на ділення читають так:
шість поділити на три буде два.

426. Прочитай рівності.

$$12 : 2 = 6$$

$$8 : 2 = 4$$

$$20 : 4 = 5$$

$$6 : 2 = 3$$

427. Дві білки розділили між собою порівну 10 шишок. Скільки шишок отримала кожна білка?

428. Чи можна ці цукерки розділити порівну між двома дітьми? Між трьома дітьми? Між чотирма дітьми?

429. Склади задачу на ділення за малюнком. Запиши розв'язання та відповідь.

430. 1. $64 - 56$

$43 - 19$

$2 \cdot 4$

$2 \cdot 6$

$14 - 9$

$25 + 16$

2. $72 - 64$

$2 \cdot 7$

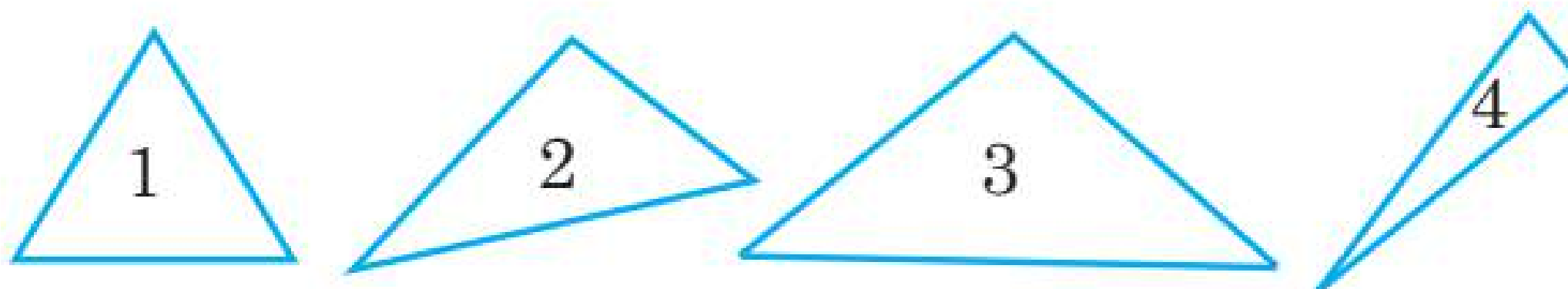
$12 - 6$

$94 - 38$

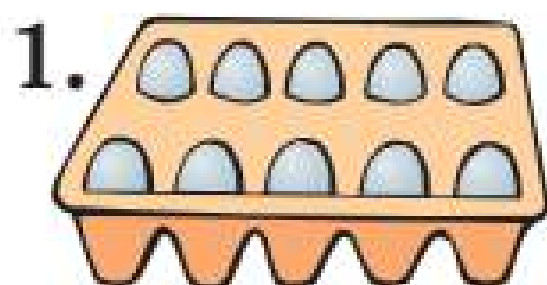
$2 \cdot 5$

$15 + 39$

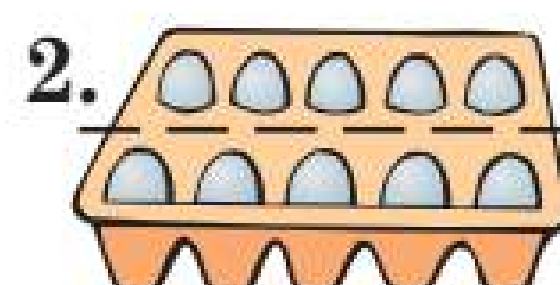
431. Назви номер трикутника із прямим кутом.

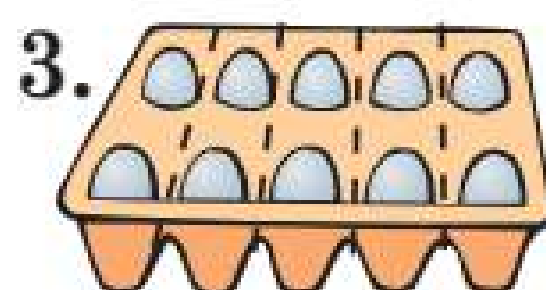
432. Усно. Складіть задачі за малюнками.

$$5 \cdot 2 = 10$$

$$10 : 2 = 5$$

$$10 : 5 = 2$$

433.

Дія ділення — обернена до дії множення. Із кожної рівності на множення можна скласти дві рівності на ділення (якщо множники різні) або одну рівність (якщо множники однакові).

Наприклад:

$$2 \cdot 6 = 12$$

$$12 : 2 = 6$$

$$12 : 6 = 2$$

434. За зразком із попереднього завдання склади рівності на ділення.

$$2 \cdot 2 = 4$$

$$3 \cdot 2 = 6$$

$$4 \cdot 2 = 8$$

$$4 : \square = \square$$

$$6 : \square = \square$$

$$8 : \square = \square$$

$$6 : \square = \square$$

$$8 : \square = \square$$

435. $2 \cdot 3 + 8 \square 2 \cdot 4 + 5$

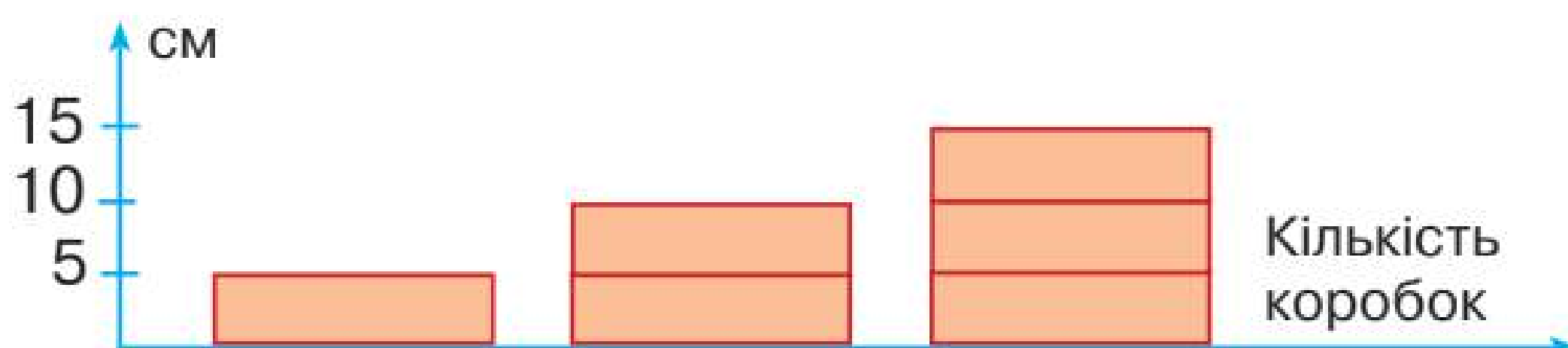
$$24 - 2 \cdot 7 \square 2 \cdot 8 - 6$$

$$2 \cdot 5 + 9 \square 2 \cdot 9 - 5$$

$$12 + 2 \cdot 6 \square 2 \cdot 9 + 16$$

436. Розглянь діаграму, що ілюструє кількість коробок із цукерками та висоту цих коробок, складених у стоси.

Дай відповіді на запитання.

- 1) Яка висота однієї коробки з цукерками?
- 2) Яка висота кожного стоса коробок?
- 3) Скільки всього коробок із цукерками? Яка буде висота стоса, якщо всі коробки скласти одну на одну?

437. За кожні 2 лимони дають 1 ананас. Скільки ананасів отримають за 18 лимонів?

438. Кожен Олин особливий крок має довжину 2 дм. Скільки тут таких кроків?

439. Розплети «мереживо» до 40.
 $100 - 12 \rightarrow \dots$

440. Досліді, як за таблицею множення числа 2 склали таблицю ділення на 2.

$$2 \cdot 2 = 4$$

$$2 \cdot 3 = 6$$

$$2 \cdot 4 = 8$$

$$2 \cdot 5 = 10$$

$$2 \cdot 6 = 12$$

$$2 \cdot 7 = 14$$

$$2 \cdot 8 = 16$$

$$2 \cdot 9 = 18$$

$$4 : 2 = 2$$

$$6 : 2 = 3$$

$$8 : 2 = 4$$

$$10 : 2 = 5$$

$$12 : 2 = 6$$

$$14 : 2 = 7$$

$$16 : 2 = 8$$

$$18 : 2 = 9$$

441. У клоуна є 10 черевиків. Скільки пар черевиків він складе?

442.

Якщо у виразі немає дужок, то спочатку виконують дії множення і ділення, а потім — додавання та віднімання.

1. $18 : 2 + 16$
 $45 - 2 \cdot 5$

$14 : 2 - 6$
 $29 + 8 : 2$

2. $2 \cdot 8 - 15$
 $58 + 6 : 2$

$12 : 2 + 25$
 $35 - 16 : 2$

443. Оля зробила 10 особливих кроків. Скільки кроків вона зробила лівою ногою?

444. Якось у Липівці три дні лив дощ, і туристи занудьгували. Тоді баба Ганя зібрала по селу старовинні речі й попросила історика розповісти про них туристам, а сама згадала кілька цікавих історій зі свого дитинства. Історик за три дні розповів 6 історій, а баба Ганя — у два рази більше. Скільки всього історій почули туристи?

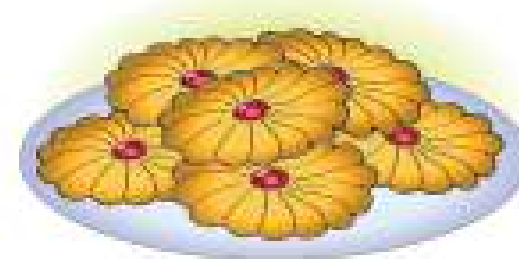

445. $12 : 2 + 6$
 $10 : 2 + 8$

$14 : 2 - 5$
 $18 : 2 - 7$

$16 : 2 + 8$
 $4 : 2 + 5$

- 446.** На 2 тарілки розклали порівну 14 тістечок. Скільки тістечок на кожній тарілці?

- 447.** Усно. Назви пропущені числа.

Множник	2	2	2	2	2	2	2	2
Множник								
Добуток	10	8	12	4	18	6	14	16

- 448.** Розплети «мереживо» до 27.
 $99 - 18 \rightarrow \dots$

- 449.** Кожне число при діленні має свою назву.

$$\begin{array}{ccccccc}
 & & \text{частка} & & & & \\
 & & \underbrace{\hspace{1cm}} & & & & \\
 14 & : & 2 & = & 7 & & \\
 \text{ділене} & & \text{дільник} & & \text{частка} & &
 \end{array}$$

- 450.** Назви компоненти і результат дії в кожній рівності.

$$2 \cdot 5 = 10 \quad 18 : 2 = 9 \quad 3 + 8 = 11 \quad 9 - 4 = 5$$

- 451.** Знайди значення виразу $18 + a : 2$, якщо $a = 6, 12$.

- 452.** У рівності з таблиці множення числа 2 всі числа зашифрували буквами. Яка буква позначає найбільше число?

$$A \cdot B = B$$

- 453.**
$2 \cdot 7 - 14$	$2 \cdot 6 + 12$	$45 + 18 : 2$
$6 : 2 + 17$	$18 : 2 + 28$	$66 - 2 \cdot 4$

454. Порівняй розв'язання та відповіді задач.
Зроби висновок.

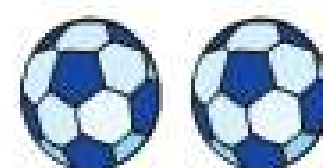
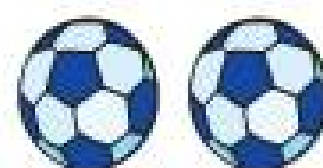
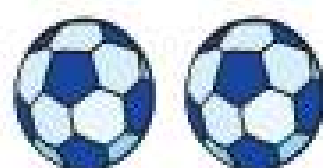
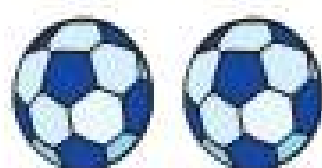
- 1) Десять м'ячів поділили на дві однакові групи. Скільки м'ячів у кожній групі?

$$10 : 2 = 5 \text{ (м.)}$$

Відповідь: 5 м'ячів.

- 2) Десять м'ячів поділили на групи, по два м'ячі в кожній. Скільки груп отримали?

$$10 : 2 = 5 \text{ (гр.)}$$

Відповідь: 5 груп.

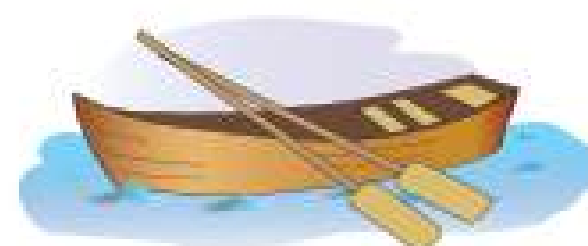
455. Завдання на вибір

1. Рибальський човен коштує 16 лимонів. Скільки таких купюр потрібно, щоб купити човен?

2. За два однакові весла заплатили 16 лимонів. Скільки лимонів коштує одне весло?

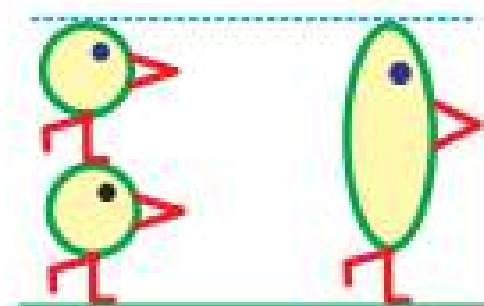
3. Рибальський човен має два весла. Скільки таких човнів можна обладнати, якщо є 16 весел?

456. Усно. Назви пропущені числа.

Ділене	10	12	8	14	6	18	4	16
Дільник	2	2	2	2	2	2	2	2
Частка								

457. Розглянь малюнок. Чи можна стверджувати, що зріст малої пташки в два рази менший, ніж зріст великої?

Щоб зменшити число в 2 рази, треба його поділити на 2.

458. Скільки монет залишиться, якщо їхню кількість зменшити у 2 рази? Чи зменшиться при цьому вдвічі кількість грошей?

459. У парку є 6 гойдалок, на кожній з яких може гойдатися двоє дітей. Скільки дітей чекатимуть своєї черги погойдатися, якщо в парк їх прийшло 16?

План розв'язування

- 1) Скільки дітей може гойдатися на гойдалках одночасно?
- 2) Скільки дітей чекатимуть своєї черги погойдатися на гойдалках?

460. $2 \cdot 6 \rightarrow \square\square + 4 \rightarrow \square\square : 2 \rightarrow \square : 2 \rightarrow \square - 2 \rightarrow \square$

461. Жук має 2 вусики. Скільки жуків мають 12 вусиків?

462. $2 \cdot 4 \square 18 : 2$

$14 : 2 \square 2 \cdot 3$

$10 : 2 \square 2 \cdot 2$

$2 \cdot 4 \square 16 : 2$

$12 : 2 \square 3 \cdot 2$

$5 \cdot 2 \square 8 : 2$

463. Довжина першого відрізка становить 16 см, а довжина другого — у 2 рази менша. Знайди довжину другого відрізка і накресли його.

464. Сплети «мереживо» до 30.

$3 + 3 \rightarrow \dots$

465. Досліді, як склали таблицю множення числа 3. Запам'ятай її.

$3 \cdot 2 = 6$

$3 \cdot 6 = 18$

$3 \cdot 3 = 9$

$3 \cdot 7 = 21$

$3 \cdot 4 = 12$

$3 \cdot 8 = 24$

$3 \cdot 5 = 15$

$3 \cdot 9 = 27$

466. Поясни, чому збігаються відповіді у двох попередніх завданнях.

467. Запиши букви у порядку зростання добутків і прочитай слово. Чи обов'язково для цього проводити обчислення?

$3 \cdot 6$

$3 \cdot 9$

$3 \cdot 3$

$3 \cdot 7$

$3 \cdot 5$

$3 \cdot 8$

$3 \cdot 2$

$3 \cdot 4$

Н

Я

О

И

У

Ц

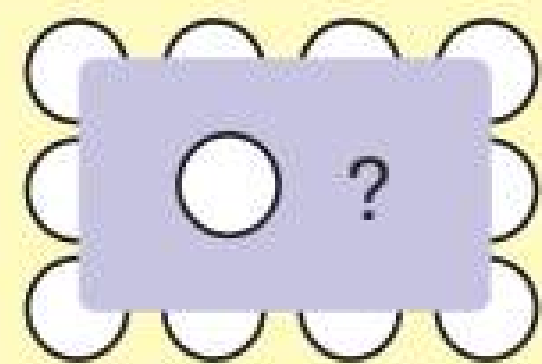
П

Л

468. Оленка намалювала 4 квадрати, а кругів — у 3 рази більше. Скільки кругів намалювала Оленка?

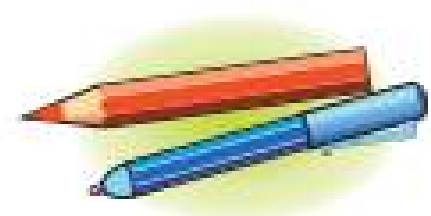
Кругів
у 3 рази більше

Щоб збільшити число в 3 рази,
треба його помножити на 3.

469. Олівець коштує 9 грн, а ручка — втричі дорожче. Скільки гривень коштують олівець і ручка разом?

- 470.** 1) В Олиного батька довжина особливого кроку 3 дм. Тато зробив сім кроків. Яку відстань він подолав?
- 2) Якою ногою (лівою чи правою) тато зробив перший крок? Останній крок?

471. Добери такі числа, щоби рівності та нерівності були правильними.

$$3 \cdot 5 > 2 \cdot \square$$

$$3 + 3 + 3 + 3 > 3 \cdot \square$$

$$3 \cdot 4 = \square \cdot 6$$

$$12 + 12 = 3 \cdot \square$$

$$2 \cdot 9 < 3 \cdot \square$$

$$5 + 5 + 5 < \square \cdot 3$$

472. Пригадай!

Ранок, день, вечір і ніч становлять добу.

У добі 24 години.
1 доба = 24 год

У годині 60 хвилин.
1 год = 60 хв

473. Цей годинник показує третю годину п'ять хвилин.

На які числа вказуватиме хвилинна стрілка кожного годинника через 10 хвилин?

474. 1 год 1 доба

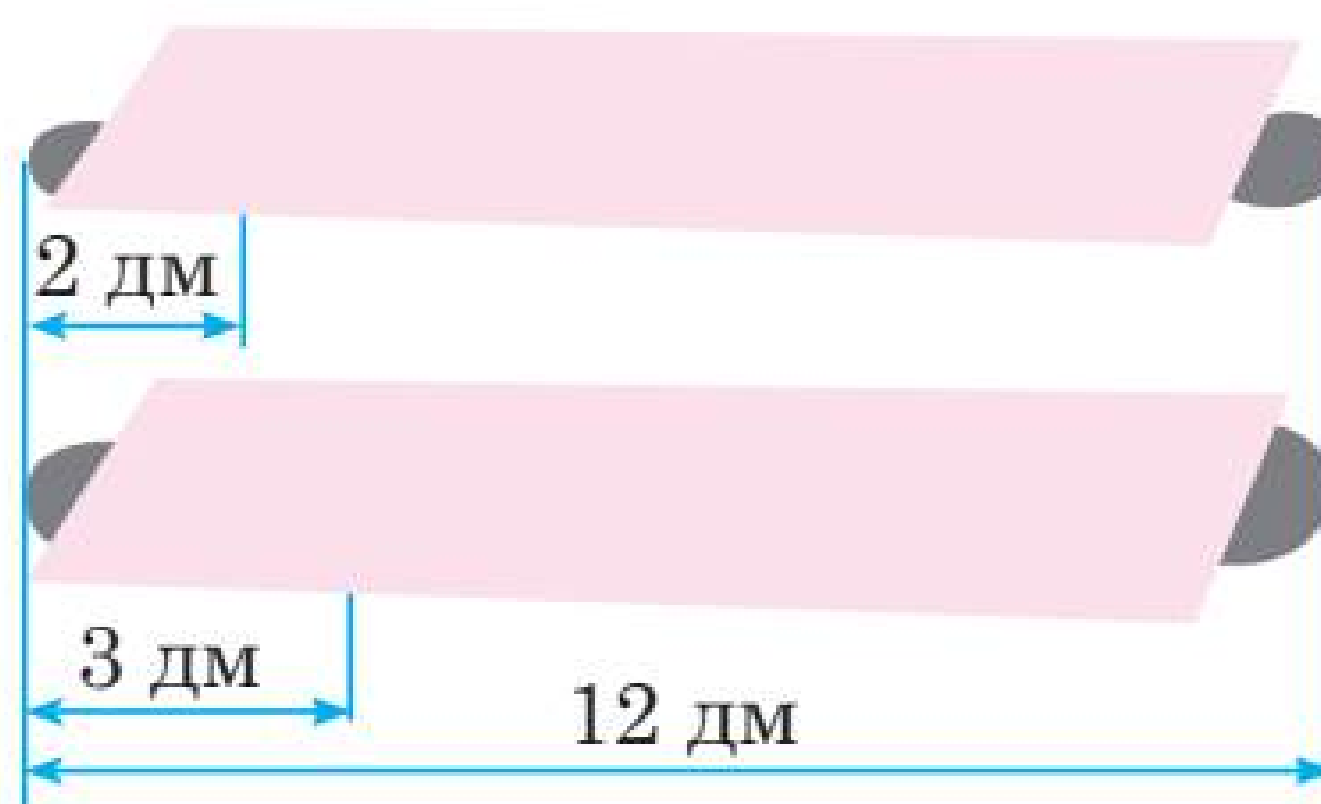

1 год 1 хв

1 доба 12 год

1 год 50 хв

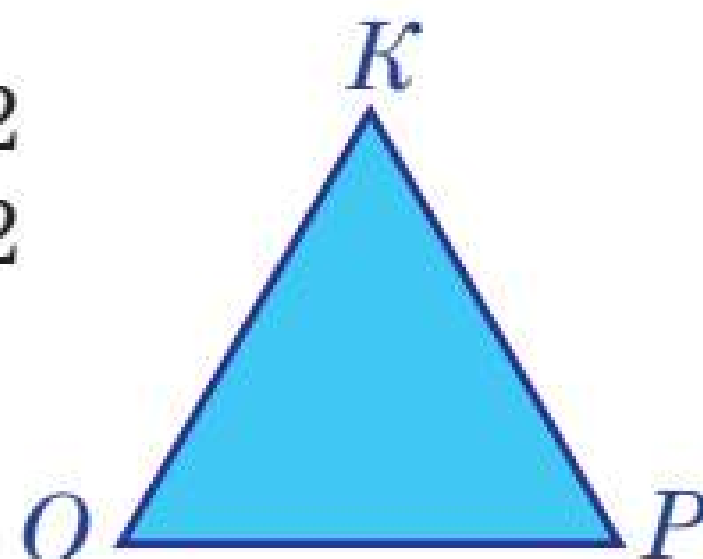
475. Оля та її тато залишили однакові за довжиною доріжки своїх слідів. Хто з них зробив більше кроків? На скільки більше?

476. Скільки коліс у семи двоколісних велосипедів?

477. $6 \cdot 3$ $5 \cdot 3$ $4 \cdot 2$ $16 : 2$
 $9 \cdot 3$ $7 \cdot 3$ $3 \cdot 2$ $10 : 2$

478. Знайди периметр трикутника OKP .

479. $3 \cdot 6 \rightarrow \square\square + 6 \rightarrow \square\square - 12 \rightarrow \square\square : 2 \rightarrow \square : 2 \rightarrow \square$

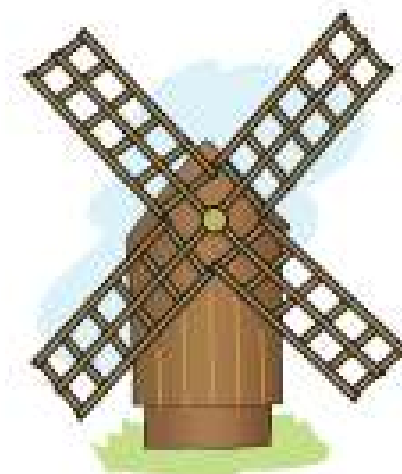
480. На кожен із семи безпілотників завантажили по дві каністри з водою. Скільки каністр із водою завантажили?

481. На кожен із семи безпілотників завантажили по дві каністри із водою. П'ять каністр скинули людям. Скільки каністр із водою залишилося?

482. $3 \cdot \square = 12$ $3 \cdot \square = 18$ $3 \cdot \square = 21$
 $3 \cdot \square = 24$ $3 \cdot \square = 15$ $3 \cdot \square = 9$

483. У музеї просто неба 6 вітряних млинів, а водяних — у 3 рази більше. На скільки менше вітряних млинів, ніж водяних, у цьому музеї?

484. Розв'яжи задачу за допомогою схеми. Розв'язання запиши діями з поясненням і виразом.

Мама купила 3 зошити, по 8 грн кожний, і альбом за 9 грн. Скільки грошей витратила мама?

$\square \cdot \square \rightarrow \square\square + \square \rightarrow \square\square$

- 485.** У рівностях із таблиці множення частину чисел замінили літерами. Яке число більше: **Б** чи **В**? Поясни, чому ти так вважаєш.

$$2 \cdot A = B$$

$$3 \cdot A = B$$

- 486.** Спекотного дня баба Ганя налила воду у великі балії. У нагрітій сонцем воді охоче хлюпалися й розважалися діти. Тренер ціляв у них з водяного пістолета, а вони ховалися. Скільки всього дітей взяли участь у грі, якщо хлопчиків було 8, а дівчаток — у 2 рази менше?

487. $3 \cdot \square = 6$
 $\square \cdot 8 = 24$

$\square \cdot 6 = 18$
 $\square \cdot 9 = 27$

$\square \cdot \square = 15$
 $\square \cdot \square = 10$

- 488.** Поясни, як за таблицею множення числа 3 склали таблицю ділення на 3.

$$\begin{aligned} 3 \cdot 2 &= 6 \\ 3 \cdot 3 &= 9 \\ 3 \cdot 4 &= 12 \\ 3 \cdot 5 &= 15 \\ 3 \cdot 6 &= 18 \\ 3 \cdot 7 &= 21 \\ 3 \cdot 8 &= 24 \\ 3 \cdot 9 &= 27 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 6 : 3 &= 2 \\ 9 : 3 &= 3 \\ 12 : 3 &= 4 \\ 15 : 3 &= 5 \\ 18 : 3 &= 6 \\ 21 : 3 &= 7 \\ 24 : 3 &= 8 \\ 27 : 3 &= 9 \end{aligned}$$

489. До обіду пес Патрон знайшов 24 міни, а після обіду — втричі менше. Скільки всього мін за день знайшов пес Патрон?

490. $27 : 3 + 14$
 $18 : 3 + 29$

$90 - 9 : 3$
 $18 - 6 : 3$

$21 : 3 + 21$
 $35 + 15 : 3$

491. У перший вагон поїзда сіло 27 пасажирів, у другий — в 3 рази менше, ніж у перший, а в третій — на 5 пасажирів більше, ніж у другий. Скільки пасажирів сіло в третій вагон?

Щоб зменшити число в 3 рази,
треба його поділити на 3.

492.

Визнач, на яке запитання дав відповідь Тадей.

- 1) Яка маса всього вантажу, що ніс солдат?
- 2) На скільки кілограмів важчий вантаж у наплічнику, ніж у правій руці солдата?
- 3) Яка маса вантажу солдата в обох руках?

Запиши свій варіант розв'язання цієї задачі.

493. Із ряду чисел від 6 до 27 випиши всі, що діляться на 3.

494. У рівності з таблиці ділення на 3 всі числа зашифрували буквами. Яка буква позначає найбільше число?

$$A : B = B$$

495. 1. Зменшіть у 3 рази числа: 21, 18, 9, 27, 15, 6.

2. Збільшіть у 3 рази числа: 7, 2, 4, 9, 6, 5.

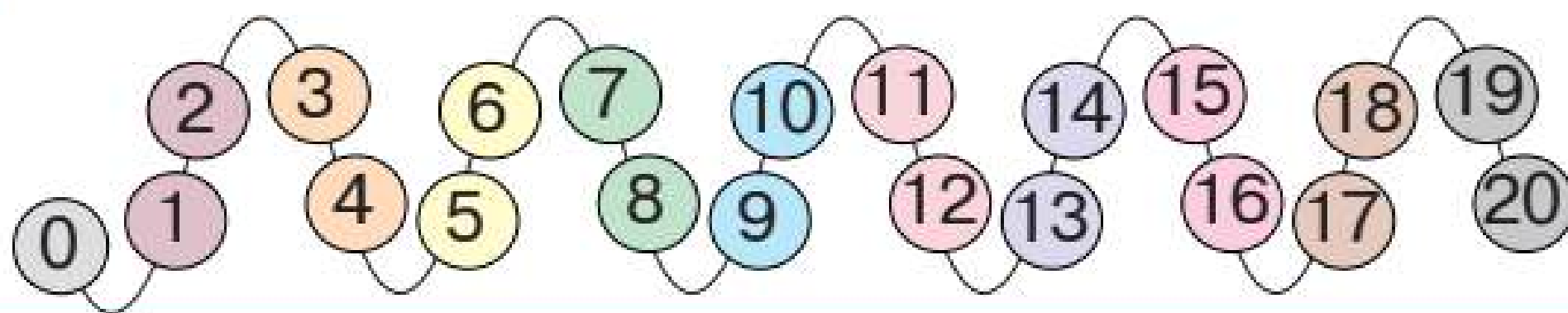
496.

Числа, які діляться на 2, називають **парними**. 2, 4, 6, 8, ...

Числа, які не діляться на 2, називають **непарними**. 1, 3, 5, 7, ...

Назвіть окремо парні та непарні числа.

497. $40 + 15 : 3$

$27 + 24 : 3$

$7 \cdot 3 + 24$

$3 \cdot 6 + 35$

$9 \cdot 3 - 17$

$8 \cdot 3 + 19$

498. На завдання вилетіли 27 гелікоптерів трійками. Скільки трійок гелікоптерів вилетіло на завдання?

499.

$: 3$

6	18	24	12	9	27	15	21

500. Пригадай!

В одному центнері 100 кілограмів.
 $1 \text{ ц} = 100 \text{ кг}$

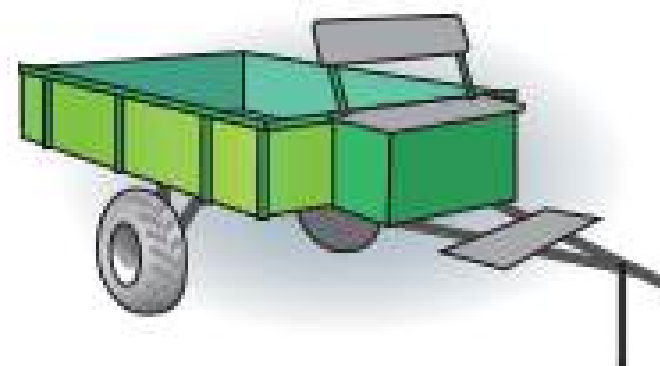
$1 \text{ ц} \square 1 \text{ кг}$
 $1 \text{ ц} \square 10 \text{ ц}$

$1 \text{ ц} \square 10 \text{ кг}$
 $5 \text{ ц} \square 6 \text{ ц}$

$1 \text{ ц} \square 100 \text{ кг}$
 $6 \text{ ц} \square 6 \text{ кг}$

501. Із городу зібрали 12 ц моркви.

Усю моркву навантажили на 3 невеликі причеви, порівну на кожен. Скільки центнерів моркви на одному причепі?

502. Баба Ганя сплела віночок козі Маньці, і всі туристи захотіли сфотографуватися з рогатою красунею. Врешті хлоп'ята зробили з Манькою 18 світлин, дівчата — у 3 рази менше, ніж хлопці, а батьки дітей — 36 світлин. Хто зробив більше світлин: батьки чи діти? На скільки більше?

503. У рівностях із таблиці ділення частину чисел замінили буквами. Яке число більше: **Б** чи **В**? Обґрунтуй свою думку.

$$A : 2 = B$$

$$A : 3 = B$$

504. Поділимо кружечки на 2 рівні частини.

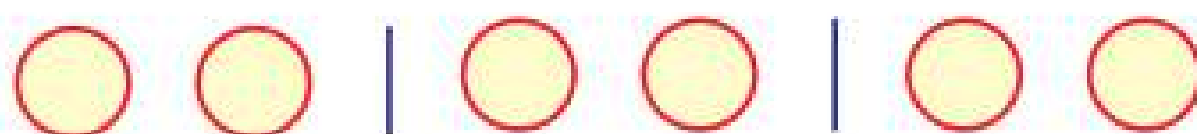
$6 : 2 = 3$. Число 3 — **половина** від числа 6.

Половина — це одна з двох рівних частин цілого.

Знайди половину від чисел: 12, 4, 18.

505. Поділимо кружечки на 3 рівні частини.

$6 : 3 = 2$. Число 2 — **третя частина** від числа 6.
Третя частина має також назву **третина**.

Знайди третю частину від чисел: 12, 9, 18.

506. Два однакові відрізки поділили на рівні частини: перший — на дві половини, а другий — на три частини. Що більше: половина чи третя частина?

507. $24 : 3 + 42$
 $25 - 15 : 3$

$73 - 7 \cdot 3$
 $53 + 5 \cdot 3$

$18 : 2 + 82$
 $27 : 3 + 51$

508. Учений біолог побачив на галявині 12 метеликів. Третю частину метеликів він упіймав, а решта — полетіли. Скільки метеликів полетіли?

509.

Визнач, на яке запитання дав відповідь Тадей.

- 1) Скільки кілограмів печива та цукерок передали волонтери?
- 2) Скільки всього кілограмів солодоців передали волонтери?
- 3) На скільки менше кілограмів цукерок, ніж печива та вафель разом, передали волонтери?

Запиши свій варіант розв'язання цієї задачі.

510. Добери та запиши такі числа, щоб рівності й нерівності були правильними.

$$5 \cdot 3 > 5 \cdot \square$$

$$21 : 3 = 2 + \square$$

$$27 : \square < 5 \cdot 2$$

$$8 \cdot 2 < 2 \cdot \square$$

$$3 \cdot 9 > 2 \cdot \square$$

$$4 \cdot 3 > 24 : \square$$

511. Накресли відрізок AB завдовжки 10 см. Поділи його на дві рівні частини.

512. Сплети «мереживо» до 60.

$$4 + 14 \rightarrow \dots$$

513. Досліді, як склали таблицю множення числа 4. Запам'ятай її.

$$4 \cdot 2 = 8$$

$$4 \cdot 6 = 24$$

$$4 \cdot 3 = 12$$

$$4 \cdot 7 = 28$$

$$4 \cdot 4 = 16$$

$$4 \cdot 8 = 32$$

$$4 \cdot 5 = 20$$

$$4 \cdot 9 = 36$$

514. Виконай дії. Поясни, чому значення цих виразів збігаються з відповідями таблиці множення числа 4.

$$2 \cdot 3 + 2$$

$$4 \cdot 3 + 4$$

$$6 \cdot 3 + 6$$

$$8 \cdot 3 + 8$$

$$3 \cdot 3 + 3$$

$$5 \cdot 3 + 5$$

$$7 \cdot 3 + 7$$

$$9 \cdot 3 + 9$$

515. У шести клітках по 4 кролі, а в одній — 5 кролів. Скільки всього кролів?

516. Розв'яжи задачу за допомогою схеми. Розв'язання запиши виразом.

П'ять машин мають по 4 колеса і ще 7 запасних коліс — у багажниках. Скільки всього коліс у цих машин?

$$\square \cdot \square \rightarrow \square\square + \square \rightarrow \square\square$$

517. У країні Кокосії поширені купюри вартістю 4 кокоси. Кожну таку купюру можна обміняти на 1 ананас. Скільки кокосів потрібно, щоб виміняти 3 ананаси? 5 ананасів? 7 ананасів? 9 ананасів? Запиши відповідні вирази та обчисли їх.

518. Оля та її тато хочуть пройти особливими кроками так, щоб доріжки їхніх слідів були однакової довжини. Скільки кроків має зробити Оля і скільки — тато?

519. Назви нерівності, які є правильними.

$$4 \cdot 8 < 3 \cdot 9$$

$$18 : 2 > 4 \cdot 2$$

$$3 \cdot 5 < 4 \cdot 4$$

$$24 : 3 > 4 \cdot 3$$

520. Усно. Знайди різницю між сусідніми відповідями в таблиці. Яке це число? Поясни, чому.

$2 \cdot 4$	$3 \cdot 4$	$4 \cdot 4$	$5 \cdot 4$	$6 \cdot 4$	$7 \cdot 4$	$8 \cdot 4$	$9 \cdot 4$
8	12	16	20	24	28	32	36

521. Навесні маленький дубок був заввишки 8 см, а восени став у 4 рази вищим. Знайди висоту дубка восени.

522. Завдання на вибір

1.	Числа	8 і 2	8 і 2	8 і 2	8 і 2
	Знайти	добуток	різницю	частку	суму

2. Збільш на 8:

1) добуток чисел 3 і 4;

2) частку чисел 15 і 3;

3) суму чисел 27 і 3;

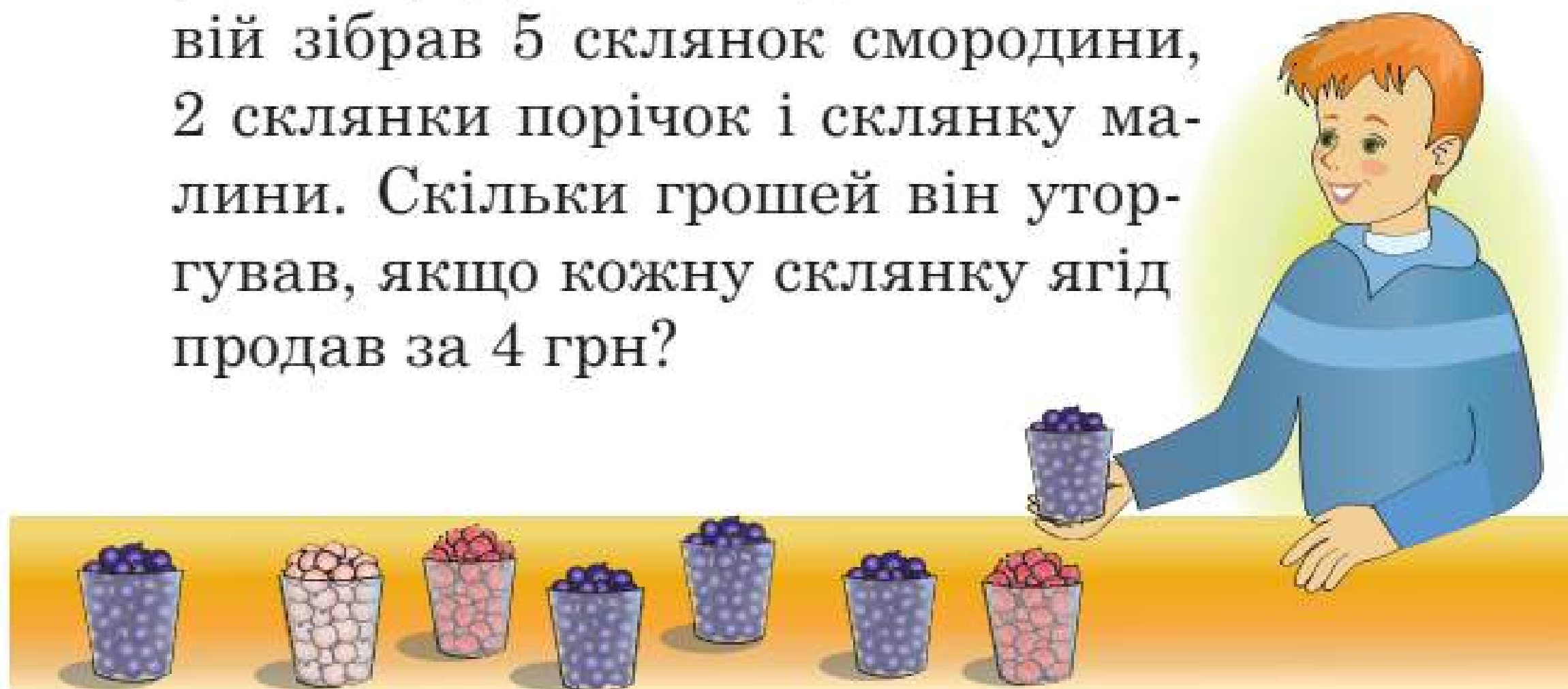
4) різницю чисел 24 і 6.

$$3. \quad 7 \cdot 4 \rightarrow \square\square - 1 \rightarrow \square\square : 3 \rightarrow \square - 4 \rightarrow \square + 2 \rightarrow \square$$

523. Діти виготовили із природних матеріалів 15 іграшок: кожну третю іграшку — із шишок, а решту — із жолудів. Скільки іграшок із жолудів зробили діти?

524. До бабусі Теклі та дідуса Петра на літо приїжджає онук Матвій. Він допомагає бабусі збирати і продавати ягоди. Якось Матвій зібрав 5 склянок смородини, 2 склянки порічок і склянку малини. Скільки грошей він уторгував, якщо кожену склянку ягід продав за 4 грн?

525. За кожні 4 кокоси дають 2 лимони. Скільки лимонів можна отримати за 12 кокосів?

526. Половину всіх гривень, що лежали на столі, закрили паперовою смужкою. Скільки гривень лежало на столі?

527. Назви пропущені числа.

Множник	4	4	4	4	4	4	4	4
Множник								
Добуток	16	8	36	24	32	20	12	28

528. Запам'ятай порядок виконання дій у виразах з дужками.

- 1) Дії в дужках.
- 2) Множення та ділення (по порядку).
- 3) Додавання і віднімання (по порядку).

Знайдіть значення виразів. Номери над знаками арифметичних дій вам допоможуть.

3 2 1

1. $15 - 15 : (45 - 42)$

1 3 2

2. $(5 - 3) \cdot (5 + 3)$

529. Біля театру 7 жовтих ліхтарів, а зелених — у 4 рази більше. На скільки більше зелених ліхтарів, ніж жовтих, біля театру?

530. $75 - 39$ $18 + 10$

$2 \cdot 7$ $34 - 14$

$12 : 2$ $2 \cdot 3$

$2 \cdot 8$ $3 \cdot 6$

531. Столяр виготовив 8 столів, стільців — у 4 рази більше, а полиць — стільки, скільки столів і стільців разом. Скільки полиць змайстрував столяр?

532. 1. $12 : 3 + 46$

2. $27 : (12 - 9)$

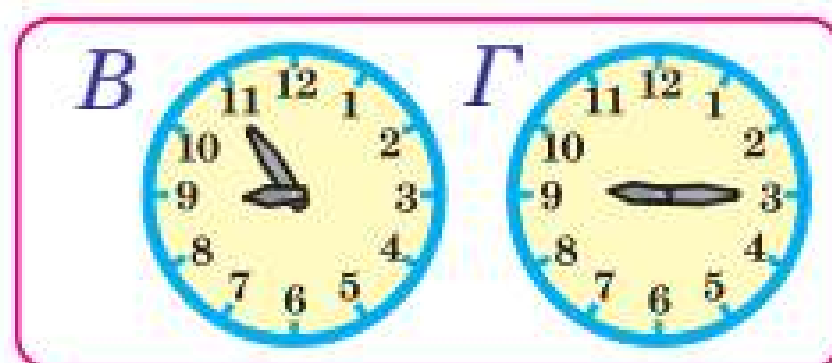
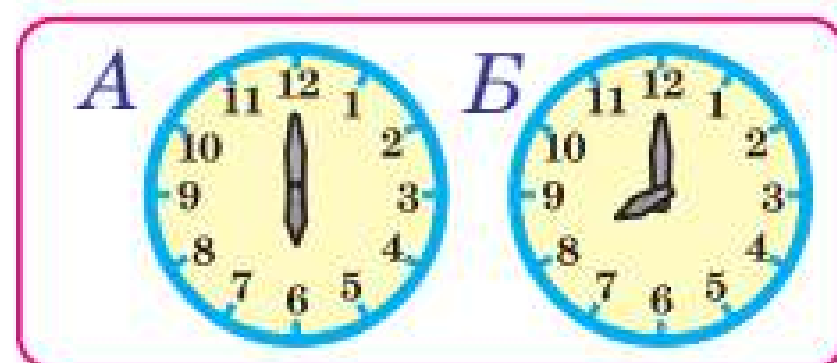
$(15 + 9) : 3$

$12 : 2 - 15 : 3$

533.

Числа	9 і 3	9 і 3	9 і 3	9 і 3
Знайти	добуток	різницю	частку	суму

534. Котру годину показує годинник справа? Скільки часу минуло між показами годинників *A* і *Б*? А між показами годинників *В* і *Г*?

535. Кожне з чисел 2, 3, 4 збільш у 2, 3, 4 рази.

536. Назвіть пропущені числа.

	<i>a</i>	6	3	9	4	2	5	8	7
1.	$a \cdot 2$								
2.	$a \cdot 3$								
3.	$a \cdot 4$								

537. $4 \cdot \square = 24$ $4 \cdot \square = 8$ $4 \cdot \square = 36$ $4 \cdot \square = 32$
 $3 \cdot \square = 21$ $3 \cdot \square = 9$ $4 \cdot \square = 16$ $4 \cdot \square = 20$

538. На свято до метелика прийшло 5 жуків, а коників-стрибунців — у 4 рази більше. На скільки більше коників, ніж жуків, прийшло на свято?

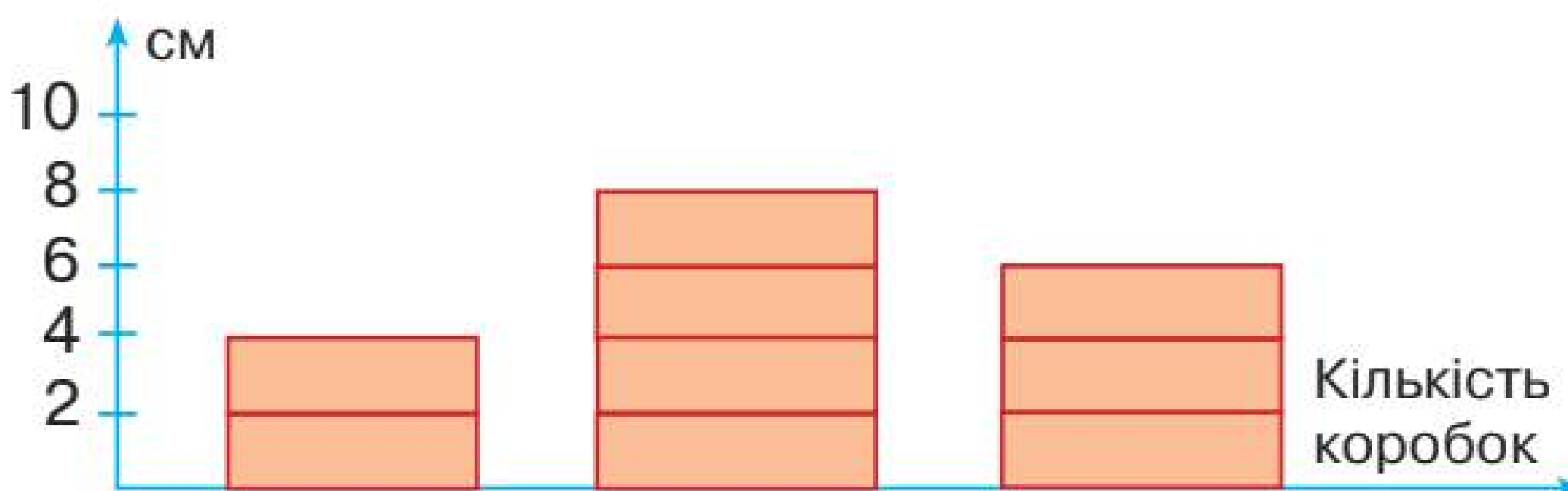
539. Знайди значення виразів. Номери над знаками арифметичних дій тобі допоможуть.

① ③ ②
 $8 \cdot 4 - 8 : 4$

① ② ③
 $(8 - 4) : 2 \cdot 4$

540. $16 : 2 + 25$ $18 : 2 + 23$ $38 - 5 \cdot 4$
 $21 : 3 + 18$ $24 : 3 + 19$ $4 \cdot (95 - 90)$

541. Розглянь діаграму. Знайди висоту кожного стоса коробок із цукерками, якщо одна така коробка заввишки 2 см.

542. Третю частину всіх грошей, що лежали на столі, закрили паперовою смужкою. Скільки грошей лежало на столі?

543. Тато купив 4 цукеркові слоники, по 5 грн кожний, і тістечко за 26 грн. На скільки більше гривень коштувало тістечко, ніж цукеркові слоники?

Який із цих виразів є розв'язанням задачі?

- а) $5 \cdot 4 + 26$ б) $26 - 5 \cdot 4$ в) $5 \cdot 4$

Запиши розв'язання діями з поясненням.

544. Поясни, як за таблицею множення числа 4 склали таблицю ділення на 4.

$$\begin{aligned} 4 \cdot 2 &= 8 \\ 4 \cdot 3 &= 12 \\ 4 \cdot 4 &= 16 \\ 4 \cdot 5 &= 20 \\ 4 \cdot 6 &= 24 \\ 4 \cdot 7 &= 28 \\ 4 \cdot 8 &= 32 \\ 4 \cdot 9 &= 36 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 8 : 4 &= 2 \\ 12 : 4 &= 3 \\ 16 : 4 &= 4 \\ 20 : 4 &= 5 \\ 24 : 4 &= 6 \\ 28 : 4 &= 7 \\ 32 : 4 &= 8 \\ 36 : 4 &= 9 \end{aligned}$$

545. На чотирьох яхтах порівну розмістилися 32 моряки. Скільки моряків сіло на кожну яхту?

546. $28 : 4 \square 20 : 4 + 2$

$32 : 4 \square 27 : 3$

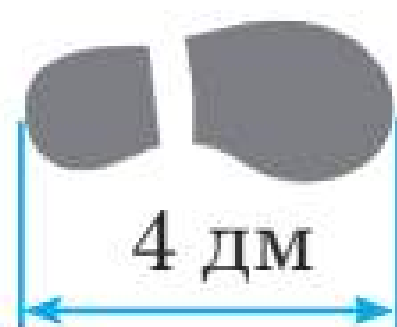
$4 \cdot 6 - 3 \square 4 \cdot 5$

$16 : 4 \square 18 : 2$

$48 - 24 \square 6 \cdot 4$

$18 : 3 \square 24 : 4$

547. У баскетболіста Івана кожен особливий крок завдовжки 4 дм. Скільки кроків йому потрібно зробити, щоб пройти 8 дм? 16 дм? 24 дм? 36 дм?

548. Учений кіт прочитав 8 віршів, а казок — у 4 рази менше. На скільки менше казок, ніж віршів, прочитав кіт?

- 549.** Знайдіть значення виразів. Номери над знаками арифметичних дій вам допоможуть.

$$1. \overset{3}{25} - \overset{2}{24} : \overset{1}{(24 - 20)}$$

$$2. \overset{2}{3} \cdot \overset{3}{6} : \overset{1}{(4 : 2)}$$

- 550.** Іншого дня Матвій — онук бабусі Теклі та дідуся Петра — заробив 20 гривень, продавши 4 склянки суниць. Скільки гривень становила ціна однієї склянки суниць?

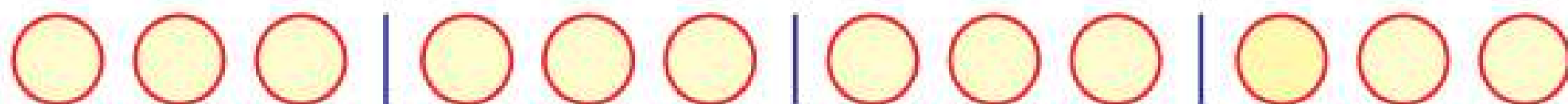

- 551.** Назви пропущені частки.

Ділене	32	28	8	36	16	12	20	24
Дільник	4	4	4	4	4	4	4	4
Частка								

- 552.** Які числа з таблиць ділення водночас діляться на 2 і на 3? На 3 і на 4? На 2, на 3 і на 4?

- 553.** Поділимо кружечки на 4 рівні частини.

$12 : 4 = 3$. Число 3 — це **четверта частина**, або **чверть** від числа 12.

Чому дорівнюють половина і третина від числа 12? Яка частина найбільша? Яка найменша?

Знайди четверту частину від чисел: 8, 16, 28, 36.

554. Поміркуй! Чому дорівнює половина від половини? Проілюструй свої міркування відповідними рівностями.

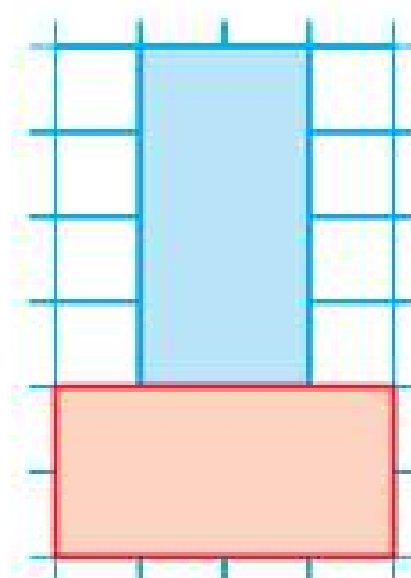
555. Знайди числа, які мають бути в цій таблиці.

Число	8	12	16
Половина числа			
Чверть числа			

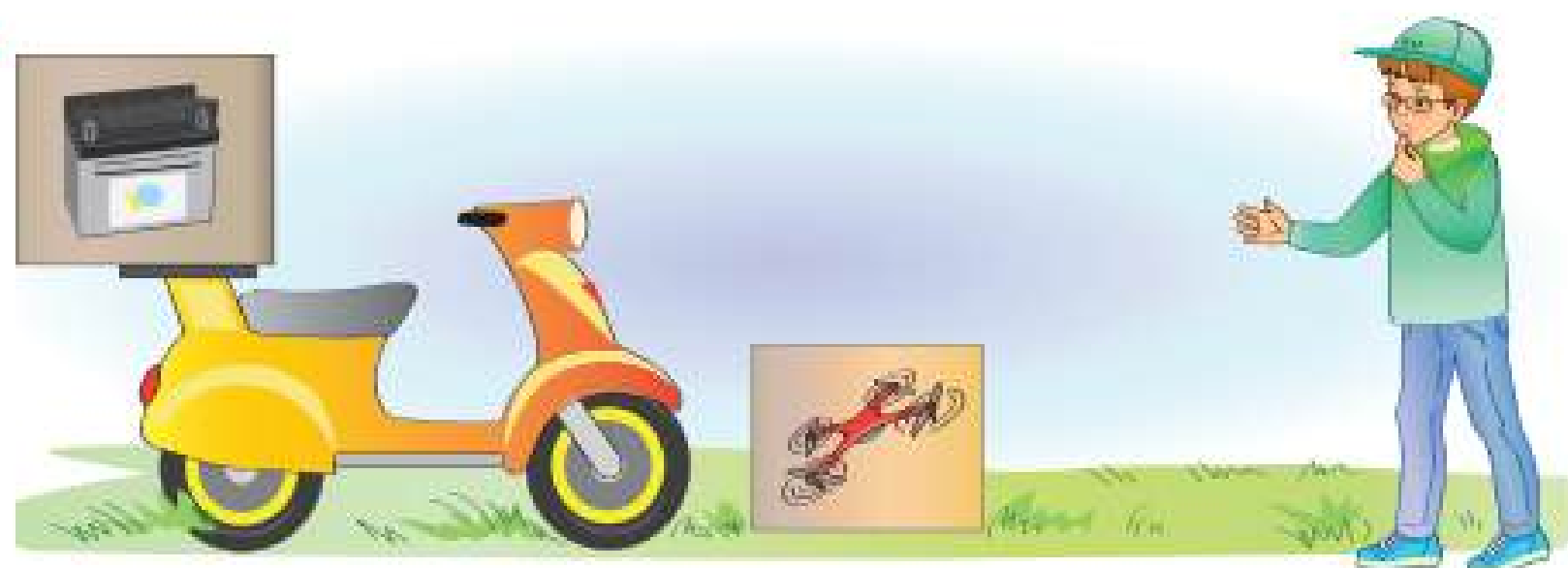
556. Із шістнадцяти лицарів лише четверта частина мають щити. Скільки лицарів щитів не мають?

557. Висота цієї вежі 6 клітинок. Скільки клітинок становитиме висота вежі, побудованої із п'яти таких червоних і чотирьох синіх цеглинок?

558.

Визнач, на яке запитання дав відповідь Тадей.

- 1) Скільки кілограмів вантажу буде на скутері, якщо покласти на нього тільки дрон?
- 2) На скільки кілограмів мотор важчий за дрон?
- 3) Яка маса мотора та дрона разом?

Зарисуй свій варіант розв'язання цієї задачі

559. З'ясуй, чи є в таблиці ділення на 4 рівність, у якій частка більша, ніж ділене; частка більша, ніж дільник. Якщо так, то запиши ці рівності.

560. Завдання на вибір

1. Випиши спочатку букви біля чисел, що діляться на 4, а потім — біля чисел, що діляться на 3. Отримаєш два слова.

28	16	24	21	9	20	15	12	27
Ч	О	Б	О	Л	І	О	Т	О

2. Випиши літери в порядку виконання дій. Отримаєш два слова.

$$\boxed{\text{С}} \cdot \boxed{\text{К}} + \boxed{\text{І}} \cdot \boxed{}$$

$$\boxed{\text{Т}} + (\boxed{\text{К}} - \boxed{\text{У}}) : \boxed{}$$

3. Обчисли, дотримуючись порядку виконання дій у виразах.

$$3 \cdot 4 + 8 \cdot 2$$

$$36 + (86 - 50) : 4$$

561. У двох братів було 12 гривень. Олег узяв собі половину, а Юрко — третю частину від загальної кількості. На скільки більше гривень узяв Олег, ніж Юрко?

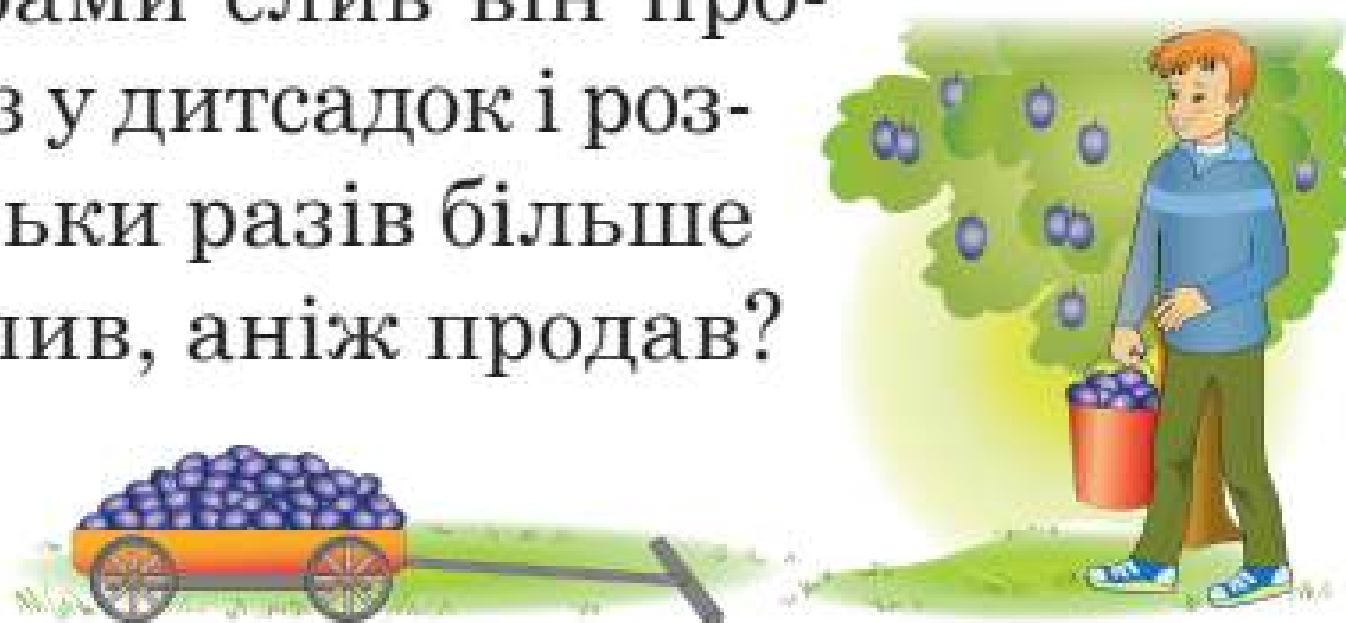
План розв'язування

- 1) Скільки гривень узяв Олег?
- 2) Скільки гривень узяв Юрко?
- 3) На скільки більше гривень узяв Олег, ніж Юрко?

562. З однієї грядки зібрали 18 динь, а кавунів — на 2 менше. Усі кавуни розклали порівну в 4 кошики. Скільки кавунів поклали в кожен кошик?

563. У бабусі та дідуса в садку Матвій зібрав 12 кг слив. Три кілограми слив він продав, а решту завіз у дитсадок і роздав дітям. У скільки разів більше Матвій роздав слив, аніж продав?

564. Скільки квадратів можна скласти, якщо розібрати на палички ці трикутники?

565. Олин тато і баскетболіст Іван пройшли особливими кроками по 24 дм. На скільки більше кроків зробив тато, ніж Іван?

566. Сплети «мереживо» до 30.

$$5 + 5 \rightarrow \dots$$

567. $2 \cdot 4 + 2$	$4 \cdot 4 + 4$	$6 \cdot 4 + 6$	$8 \cdot 4 + 8$
$3 \cdot 4 + 3$	$5 \cdot 4 + 5$	$7 \cdot 4 + 7$	$9 \cdot 4 + 9$

568. Досліді, як склали таблицю множення числа 5. Запам'ятай її.

$5 \cdot 2 = 10$	$5 \cdot 4 = 20$	$5 \cdot 6 = 30$	$5 \cdot 8 = 40$
$5 \cdot 3 = 15$	$5 \cdot 5 = 25$	$5 \cdot 7 = 35$	$5 \cdot 9 = 45$

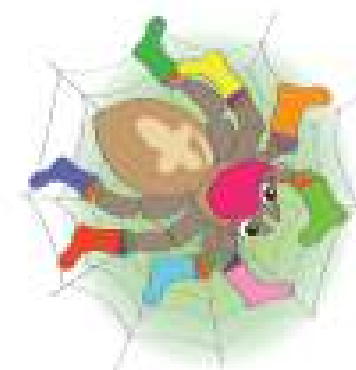
Що є спільним у відповідях кожного рядка таблиці?

Що є спільним у відповідях кожного стовпчика?

569. Поясни, чому відповіді в двох попередніх завданнях збігаються.

570. Восьминогий павучок так змерз, що надів на кожну ніжку по 5 шкарпеток. Скільки шкарпеток надів павучок?

571. Завдання на вибір

1. $3 \cdot 5 + 50$ $50 + 9$

$12 : 4 \cdot 2$ $6 \cdot 5$

$42 + 5 \cdot 2$ $20 : 4 + 1$

$80 - 16 : 4$ $100 - 50$

2. $24 + 26$

$2 \cdot 5$

$4 \cdot 5$

$6 \cdot 5$

$87 - 57$

$8 \cdot 5$

$7 \cdot 5$

$5 \cdot 5$

3. $6 \cdot 5 \rightarrow$ $- 10 \rightarrow$ $: 4 \rightarrow$ $+ 1 \rightarrow$

572. Першого спекотного дня на пляжі побувало 8 дітей, другого дня — у 5 разів більше, ніж першого, а третього — на 5 дітей менше, ніж другого. Скільки дітей побувало на пляжі третього дня?

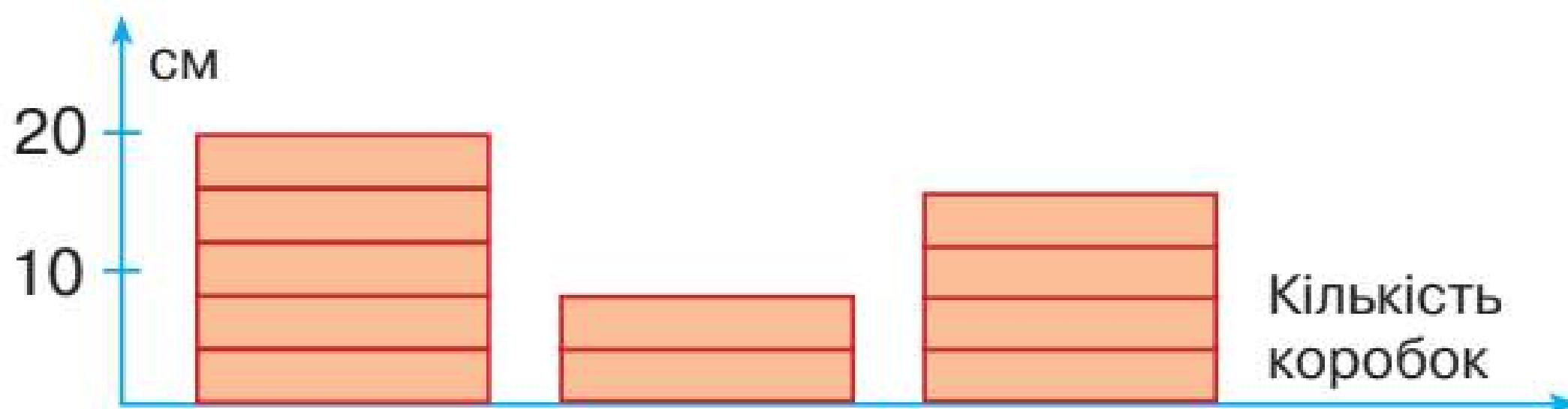
573. На свято осені Матвій привіз у дитячий садочок 14 жовтих, 9 червоних і 11 зелених яблук. Для створення композиції у нього взяли всі червоні яблука і по стільки ж жовтих та зелених. Скільки і яких яблук не взяли?

574. Заповни таблицю.

Множник	5	5	5	5	5	5	5	5
Множник								
Добуток	45	25	15	35	30	20	10	40

575. Розглянь діаграму, що ілюструє висоту і кількість складених у стоси коробок із цукерками.

Дай відповіді на запитання.

- 1) Яка висота однієї коробки з цукерками?
- 2) Визнач висоту другого стоса цих коробок.
- 3) Визнач висоту третього стоса коробок.

576. Доповни задачу такими числами, щоб у відповіді отримати число 35.

У магазині було ящиків печива, по кг у кожному. Скільки кілограмів печива було в магазині?

577. $42 + 2 \cdot 5$ $90 - 4 \cdot 5$ $23 - 3 \cdot 5$
 $17 + 6 \cdot 5$ $5 \cdot 5 - 5 \cdot 4$ $9 \cdot 5 + 35$

578. Завдання на вибір

1. $17 + 18$ $11 + 9$ $4 : 2 \cdot 5$
 $93 - 78$ $18 : 2 \cdot 5$ $15 : 3 \cdot 4$

2. Знайди значення кожного виразу, якщо $a = 5$.

$35 + a$	$8 \cdot a$	$80 - a$	$7 \cdot a$	$a + 18$	$a - a$
----------	-------------	----------	-------------	----------	---------

3. Випиши літери в порядку виконання дій.
 Отримаєш два слова.

К Щ У
 $(\square + \square) \cdot (\square + \square)$

Р В І
 $\square : \square + \square \cdot \square$

579. У країні Бананії поширені тільки купюри вартістю 5 бананів. Якщо потрібну суму неможливо заплатити купюрами, тоді додають справжні банани. Скільки купюр і скільки плодів знадобиться, щоби заплатити суму 15 бананів? 42 банани? 30 бананів? 28 бананів?

580. Усно. Скільки купюр по 5 грн треба взяти, щоб отримати 15 грн? 20 грн? 30 грн? 35 грн? 10 грн? 45 грн?

581. Поясни, як за таблицею множення числа 5 склали таблицю ділення на 5.

$$5 \cdot 2 = 10$$

$$5 \cdot 3 = 15$$

$$5 \cdot 4 = 20$$

$$5 \cdot 5 = 25$$

$$5 \cdot 6 = 30$$

$$5 \cdot 7 = 35$$

$$5 \cdot 8 = 40$$

$$5 \cdot 9 = 45$$

$$10 : 5 = 2$$

$$15 : 5 = 3$$

$$20 : 5 = 4$$

$$25 : 5 = 5$$

$$30 : 5 = 6$$

$$35 : 5 = 7$$

$$40 : 5 = 8$$

$$45 : 5 = 9$$

582. $25 : 5 + 24$

$$35 : 5 + 58$$

$$15 - 20 : 5$$

$$81 + 45 : 5$$

$$(45 - 30) : 5$$

$$(75 - 50) : 5$$

583. Завдання на вибір

1. Чашка чаю коштує 5 грн. Якщо продати весь чай із чайника, можна отримати 45 грн. Скільки чашок чаю в чайнику?
2. Склади і розв'яжи задачу за коротким записом.

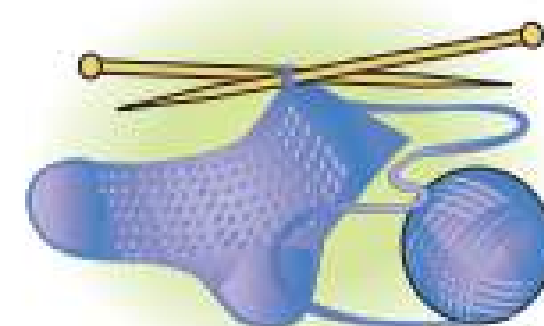
— 40 кг

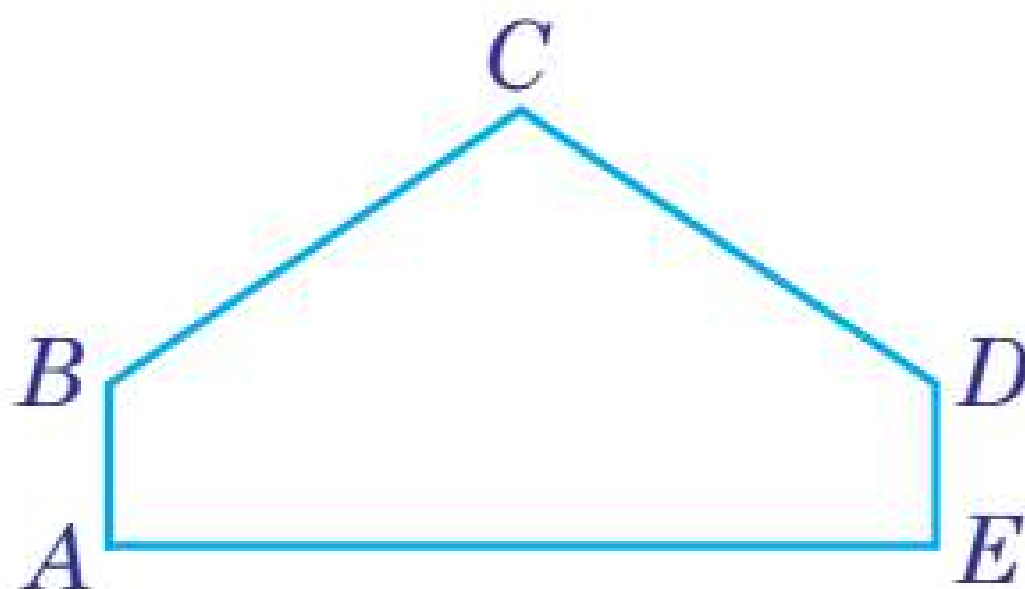
— ?, у 5 разів менше, ніж

3. Щоб зв'язати одну шкарпетку, потрібно 5 годин. Скільки шкарпеток можна зв'язати за 40 годин?

584. Знайди периметр п'ятикутника $ABCDE$.

585. $5 \cdot 8 + 6 \square 5 \cdot 9$

$4 \cdot 7 + 2 \square 4 \cdot 8$

$20 : 5 \square 24 : 3$

$2 \cdot 7 + 6 \square 5 \cdot 4$

586. Знайди значення виразів $a - 4$ та $a : 4$, якщо

$a = 12$.

587. Заповни таблицю.

Ділене	30	25	10	45	15	20	35	40
Дільник	5	5	5	5	5	5	5	5
Частка								

588. 1. $25 : (12 - 7)$

$35 : 5 \cdot 2$

$40 : (4 + 1)$

$20 : 5 \cdot 2$

2. $15 : (84 - 79)$

$45 : 5 \cdot 2$

$(35 - 25) : 5$

$10 : 5 \cdot 2$

589. У зоопарку живе 25 страусів, а фазанів — у 5 разів менше. На скільки менше фазанів, аніж страусів, живе в зоопарку?

590. Одне й те саме число поділили на 4 і на 5.

У якому випадку отримали більший резуль-

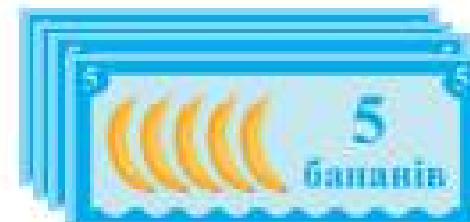
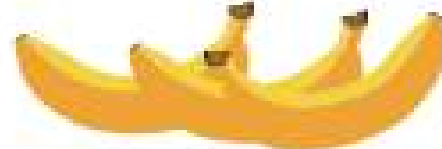
тат? Обґрунтуйте свою думку.

591. Знайди значення виразів.

$$\overset{\textcircled{1}}{20} : \overset{\textcircled{3}}{4} - \overset{\textcircled{2}}{20} : 5$$

$$(\overset{\textcircled{1}}{34} - \overset{\textcircled{3}}{4}) : (\overset{\textcircled{2}}{10} : 2)$$

592. На малюнках зображено стоси купюр по 5 бананів і справжні банани, а нижче вказано суми, які можна заплатити в Бананії таким способом. Визначте, яку суму ілюструє кожен малюнок, і випишіть літери й відповідні числа парами.

А	Б	В	Г
			
			
48 бананів	32 банани	14 бананів	26 бананів

593. Довжини всіх сторін п'ятикутника однакові, а його периметр дорівнює 20 см. Знайди довжину сторони цього п'ятикутника.

594. Заповніть таблицю.

	<i>a</i>	6	3	9	4	2	5	8	7
1.	<i>a · 3</i>								
2.	<i>a · 4</i>								
3.	<i>a · 5</i>								

595. $24 + 35 : 5$	$25 : 5 + 63$	$45 : (10 - 5)$
$24 - 28 : 4$	$18 : 3 + 42$	$18 : (9 - 7)$

596. Знайди значення виразу $a : 5 + 15$, якщо $a = 20$.

597. На гірськолижному курорті 6 спортсменів з'їжджають з гори на лижах, а на сноубордах — у 5 разів більше. Скільки всього спортсменів катається на гірськолижному курорті?

Який із цих виразів є розв'язанням задачі? Обчисли його. Запиши відповідь до задачі.

а) $6 + 6 \cdot 5$

б) $6 \cdot 5$

в) $6 + 5$

598. Із сорока п'яти щеплень лише кожне п'яте роблять за допомогою шприца, а решту — за допомогою крапель у ніс. Скільки щеплень роблять за допомогою крапель?

599. $5 \cdot \square = 15$ $5 \cdot \square = 35$ $5 \cdot \square = 10$ $5 \cdot \square = 30$
 $4 \cdot \square = 16$ $4 \cdot \square = 36$ $5 \cdot \square = 45$ $4 \cdot \square = 12$

600. Від прабабусі Оленка отримала справжній скарб — намисто з баламутів*. У намисті три низки різної довжини. На середній низці 27 баламутів, на довгій — на 9 баламутів більше, ніж на середній, а на короткій — у 3 рази менше, ніж на середній. Скільки всього баламутів у намисті?

* *Баламути* — старовинна прикраса зі скам'янілого перламутру.

- 601.** У рівностях із таблиці ділення на 5 деякі числа замінили буквами. Відомо, що $A > B$. Порівняй числа B і Γ . Яке з них більше? Поясни, чому.

$$A : 5 = B$$

$$B : 5 = \Gamma$$

- 602.** 1. Збільшть у 5 разів числа: 8, 6, 3, 9, 2, 4.

2. Зменшть у 5 разів числа: 40, 20, 10, 45, 15, 35.

- 603.** Пригадай, чи змінюється добуток від перестановки множників. Наведи приклади з вивчених таблиць множення.

- 604.** Знайди добутки, за необхідності переставляючи множники.

$$2 \cdot 5 \cdot 3$$

$$8 \cdot 2 \cdot 2$$

$$2 \cdot 2 \cdot 9$$

$$5 \cdot 4 \cdot 2$$

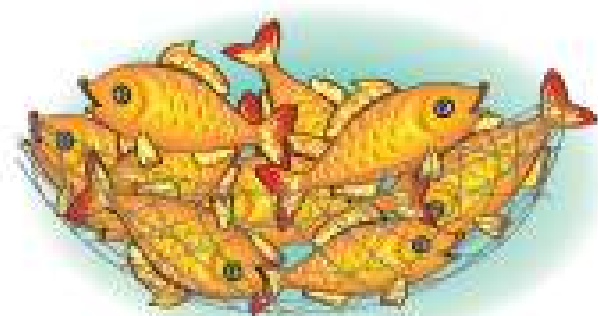
$$2 \cdot 6 \cdot 2$$

$$4 \cdot 3 \cdot 2$$

- 605.** У музеї було 100 макетів кораблів: 28 вітрильників, 49 пароплавів, а решта — підводні човни. Скільки макетів підводних човнів у музеї?

- 606.** У першій сітці 15 рибин, у другій — на 5 рибин більше, ніж у першій, а в третій — у 5 разів менше, ніж у другій. Скільки рибин у третій сітці?

- 607.** Добери такі числа, щоби нерівності були правильними.

$$25 : 5 > 2 + \square$$

$$\square + 10 > 45 : 5$$

$$18 + 12 < 9 \cdot \square$$

$$90 > 16 - 2 \cdot \square$$

608. Довжина прямокутника 6 см, а ширина — у 2 рази менша. Накресли цей прямокутник та знайди його периметр.

609. Сплети «мереживо» до 40.
 $6 + 6 \rightarrow \dots$

610. У трикутній коробці 6 цукерок. Скільки цукерок у трьох таких коробках?

611. Половину таблиці множення числа 6 можна отримати, переставляючи множники.

$$6 \cdot 2$$

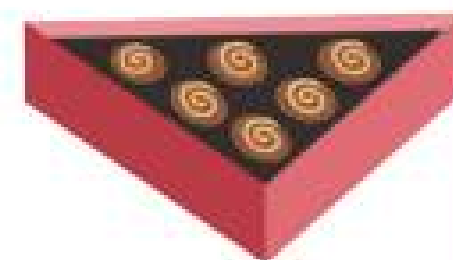
$$6 \cdot 3$$

$$6 \cdot 4$$

$$6 \cdot 5$$

Другу половину таблиці складіть за допомогою цукерок у таких коробках, використовуючи дію додавання.

$$6 \cdot 6$$

$$6 \cdot 7$$

$$6 \cdot 8$$

$$6 \cdot 9$$

612. $2 \cdot 5 + 2$

$$4 \cdot 5 + 4$$

$$6 \cdot 5 + 6$$

$$3 \cdot 5 + 3$$

$$5 \cdot 5 + 5$$

$$7 \cdot 5 + 7$$

Чому значення цих виразів збігаються з відповідями таблиці множення числа 6?

613. 1. Маса кожного із шести якорів для моторних човнів становить 6 кг. Яка маса всіх якорів разом?

2. Аби прибити підкову, треба 6 цвяхів. Скільки цвяхів потрібно, щоб підкувати коня?

614. $3 \cdot \square = 21$ $3 \cdot \square = 18$ $4 \cdot \square = 12$ $3 \cdot \square = 24$
 $5 \cdot \square = 25$ $5 \cdot \square = 20$ $3 \cdot \square = 27$ $2 \cdot \square = 18$

615. 1. $6 \cdot 5 \square 6 \cdot 7$ $6 \cdot 2 + 18 \square 6 \cdot 5$
 $6 \cdot 8 \square 6 \cdot 4$ $6 \cdot 3 + 29 \square 6 \cdot 3$
 2. $6 \cdot 7 \square 7 \cdot 6$ $6 \cdot 4 + 66 \square 6 \cdot 8$
 $6 \cdot 3 \square 6 \cdot 2$ $6 \cdot 5 - 27 \square 6 \cdot 9$

616. Купили 4 головки сиру, по 6 кг кож-
на. На приготування піци використа-
ли 4 кг сиру. Скільки кілограмів сиру
 залишилося?

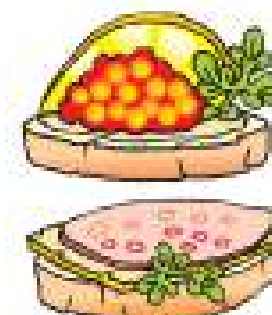
617. Розплети «мереживо» до 10.
 $40 - 6 \rightarrow \dots$

618. 1. Збільшть у 3 рази числа: 6, 3, 8, 7, 9, 5.
 2. Збільшть у 6 разів числа: 5, 2, 7, 9, 4, 8.

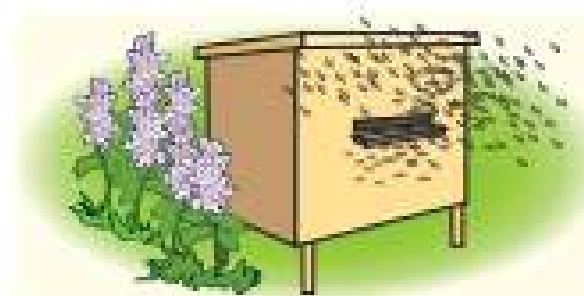
619. Завдання на вибір

1. $(12 - 9) \cdot 6$ $2 + 3 \cdot 6$ $(14 - 6) \cdot 6$
 $3 \cdot 6 + 54$ $27 - 6 : 3$ $5 \cdot 9 - 27$

2. На свято брат із сестрою зробили
8 бутербродів з ікрою, а з ковба-
сою — у 6 разів більше. Скільки
всього бутербродів зробили діти?

3. На одну ділянку гречки вивезли 5 вуликів
із бджолами, а на другу —
у 6 разів більше. На скільки
більше вуликів вивезли на
другу ділянку, ніж на першу?

620.

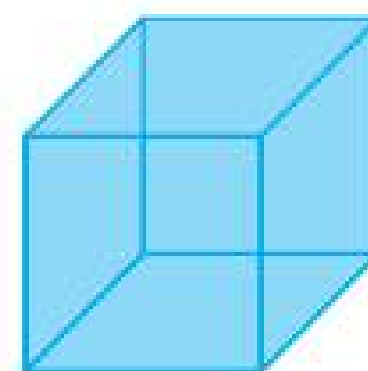
$11 - 2 \cdot 5$	$2 \cdot 7 + 15$	$29 - 2 \cdot 9$	$5 \cdot 2 - 8$
	$1 + 3 + 17$	$21 - 2 \cdot 8$	

621. Крім баламутів, у прабабусиній скрині було намисто з коралів, але воно від часу розсипалося. Оленчина мама зробила собі нове намисто, використавши 87 намистинок, а ще 42 намистинки їй не підійшли. На скільки більше намистинок мама використала, ніж відклала вбік?

622. $6 \cdot \square = 48$ $6 \cdot \square = 12$ $6 \cdot \square = 24$ $6 \cdot \square = 54$
 $6 \cdot \square = 42$ $6 \cdot \square = 18$ $6 \cdot \square = 30$ $6 \cdot \square = 36$

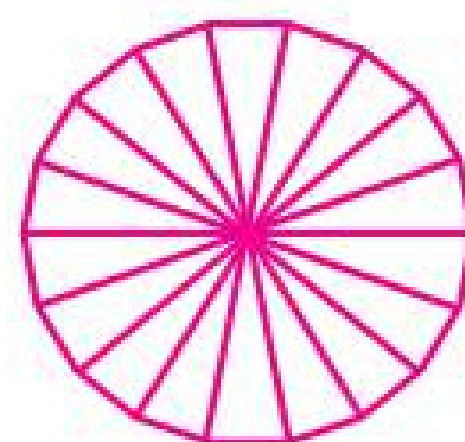
623. Щоб виготовити кубик зі скла, потрібно 6 скляних квадратів. Скільки скляних квадратів знадобиться для виготовлення семи кубиків?

624.

a	7	2	9	4	6	5	3	8
$a \cdot 6$								

625. У паперової квітки 18 пелюсток. Скільки пелюсток залишаться незафарбованими, якщо розфарбувати кожен третю пелюстку?

626. Обчисли за зразком.

Зразок. $2 \cdot \square = 10$
 $10 : 2 = 5$

$5 \cdot \square = 40$

$\square \cdot 5 = 25$

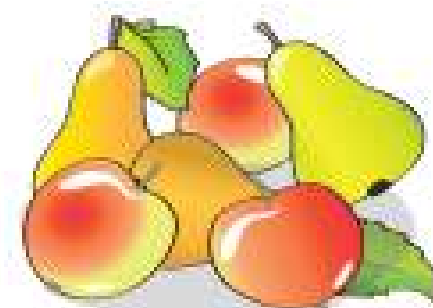
$\square \cdot 4 = 36$

$3 \cdot \square = 21$

Щоб знайти невідомий множник,
треба добуток поділити
на відомий множник.

627. У кіоск привезли 4 ящики яблук,
по 5 кг у кожному, і 3 ящики груш,
по 6 кг у кожному. На скільки біль-
ше кілограмів привезли яблук, ніж
груш?

*Який із цих виразів відповідає розв'язанню
задачі? Обчисли його. Запиши відповідь до
задачі.*

а) $4 \cdot 5 - 6$

в) $5 \cdot 4 - 3$

б) $5 \cdot 4 - 6 \cdot 3$

г) $5 \cdot 4 + 6 \cdot 3$

628. У рівності з таблиці множення всі числа заміни-
ли буквами: $A \cdot B = B$. Яке з цих чисел найбіль-
ше? Якою арифметичною дією можна знайти
число A ? Число B ?

629. Завдання на вибір

1. $2 \cdot \square = 18$

$5 \cdot \square = 30$

$3 \cdot \square = 12$

$3 \cdot \square = 24$

$\square \cdot 5 = 25$

$\square \cdot 3 = 18$

$4 \cdot \square = 24$

$2 \cdot \square = 14$

$4 \cdot \square = 32$

2. Із ряду чисел 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 випиши ті, при яких нерівність $6 \cdot \square < 36$ буде правильною.
3. Запиши вирази. Над знаками арифметичних дій укажи порядок їх виконання. Знайди значення виразів.

 $14 - 5 \cdot (8 - 6)$

 $4 \cdot (12 - 7) + 3$

630.

Скільки гривень коштував один із пиріжків зазвичай, якщо на свято його продавали за 20 грн?

60 грн

Скільки гривень коштував пиріжок зазвичай, якщо на свято його ціна була на 10 грн дешевша?

20 грн

На скільки більше гривень перед святом коштував найдорожчий пиріжок, ніж найдешевший?

40 грн

631. $6 \cdot \square = 36$ $6 \cdot \square = 54$ $6 \cdot \square = 18$
 $6 \cdot \square = 42$ $6 \cdot \square = 48$ $6 \cdot \square = 30$

632. 1. Зменшіть у 3 рази: 9 см, 27 ц, 15 м, 24 грн, 18 дм.

2. Збільшіть у 4 рази: 2 ц, 7 м, 4 грн, 9 см, 6 дм.

633. Завдання на вибір

1. Запиши вирази і знайди їхні значення.

1) Число 7 збільшити у 6 разів, а тоді добуток збільшити на 8.

2) Число 7 збільшити на 8, а тоді суму зменшити у 3 рази.

$$\begin{array}{lll} 2. & 6 \cdot 6 + 7 \cdot 6 & 6 \cdot 5 + 5 \cdot 3 & 6 \cdot 4 + 8 \cdot 6 \\ & 9 \cdot 6 + 6 \cdot 5 & 6 \cdot 3 + 4 \cdot 6 & 6 \cdot 8 + 2 \cdot 6 \end{array}$$

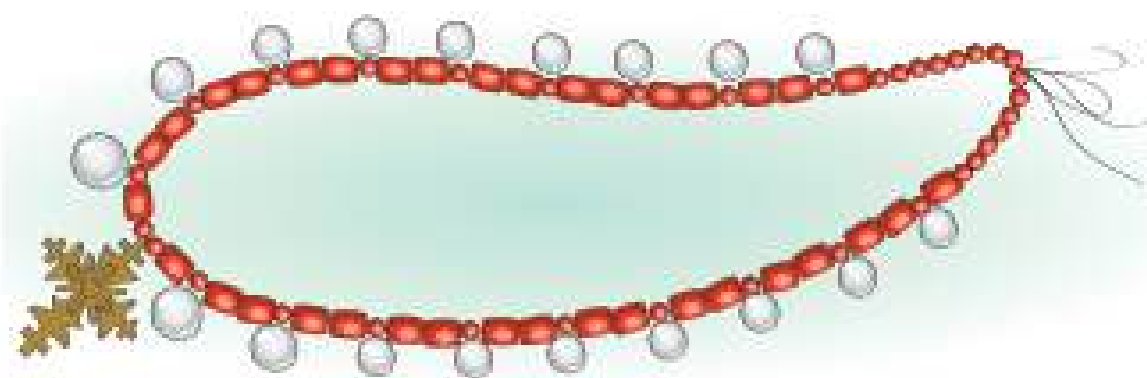
3. Заповни таблицю.

a	2	4	3	6	5
$a \cdot 5$					
$a \cdot a$					

634. У першому сувої 40 м тканини, у другому — в 5 разів менше, ніж у першому, а в третьому — на 18 м більше, ніж у другому. Скільки метрів тканини в третьому сувої?

635. Від старовинного коралового намиста залишилося ще 42 намистинки. Для виготовлення прикраси Оленчина мама замовила в сучасних майстрів одну згарду і 18 шелестів. На скільки більше старовинних речей, ніж сучасних, було в цій прикрасі?

Дізнайся з додаткових джерел, що таке згарда і шелест.

636. $42 + 3 \cdot 6$

$60 - 9 \cdot 6$

 $24 + 4 \cdot 6$

$28 + 6 \cdot 6$

$19 + 2 \cdot 6$

$50 - 5 \cdot 6$

$8 \cdot 6 - 34$

$7 \cdot 6 - 29$

$2 \cdot 6 + 68$

637. Із рівності $6 \cdot 5 = 30$ склади дві рівності на ділення.

638. Поясни, як за допомогою таблиці множення числа 6 склали таблицю ділення на 6.

$6 \cdot 2 = 12$

$6 \cdot 3 = 18$

$6 \cdot 4 = 24$

$6 \cdot 5 = 30$

$6 \cdot 6 = 36$

$6 \cdot 7 = 42$

$6 \cdot 8 = 48$

$6 \cdot 9 = 54$

$12 : 6 = 2$

$18 : 6 = 3$

$24 : 6 = 4$

$30 : 6 = 5$

$36 : 6 = 6$

$42 : 6 = 7$

$48 : 6 = 8$

$54 : 6 = 9$

639. Завдання на вибір

1. $18 : 6 \cdot 4$

$6 \cdot 4 : 3$

$48 : 6 \cdot 2$

$12 : 6 \cdot 5$

$24 : 6 \cdot 4$

$36 : 6 \cdot 2$

2. Із поданих чисел можна утворити 6 рівностей з таблиці ділення на 6. Запиши ці рівності.

7, 36, 9, 18, 5, 42, 3, 48, 6, 54, 8, 30.

3. $18 : 6 \square 14 : 2$

$21 : 3 \square 32 : 4$

$35 : 5 \square 28 : 4$

$30 : 6 \square 48 : 6$

$25 : 5 \square 45 : 5$

$54 : 6 \square 42 : 6$

640. У крамниці було 28 велосипедів. Четверту частину велосипедів продали. Скільки велосипедів залишилося в крамниці?

641. У ящик склали коробки з цукерками, по 6 цукерок у кожній. Скільки коробок помістилося в ящику, якщо всього в них було 42 цукерки?
Складіть і розв'яжіть подібну задачу, змінивши загальну кількість цукерок.

642. На скільки третя частина від числа 24 більша, ніж четверта частина від цього ж числа?

643. Із шести однакових овець настригли 36 кг вовни. Скільки кілограмів вовни настрижуть із п'яти таких овець?

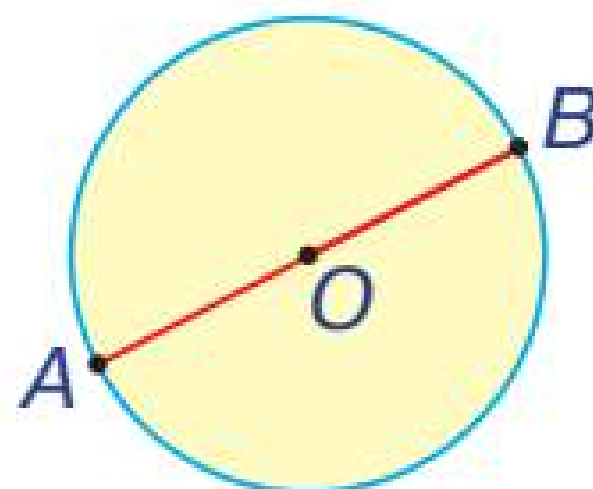
644.

a	18	48	24	36	12	54
$a : 6$						

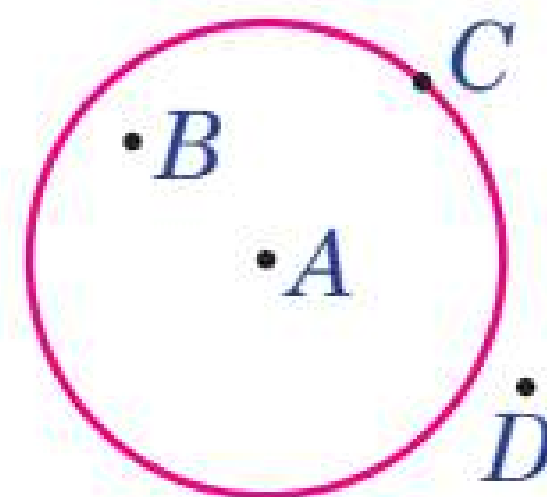
645. На малюнку круг зображено жовтим кольором, а коло — блакитним.

Лінію, яка є межею круга, називають **КОЛОМ**.

Точка O — **центр** кола.
Відрізок OA — **радіус** кола.
Відрізок AB — **діаметр** кола.

646. Якою буквою позначена точка, що лежить у центрі кола? Поза колом? На колі? Всередині кола?

647. Поміркуй, чи можуть у парного числа бути парні «сусіди». Обґрунтуй свою думку.

648. $60 - 48 : 6$ $(17 + 37) : 6$ $(24 + 30) : 6$
 $(60 - 48) : 6$ $15 + 54 : 6$ $(66 - 54) : 6$

649. $1 \text{ дм } 2 \text{ см} = \square \square \text{ см}$ $\square \text{ дм} = 40 \text{ см}$
 $1 \text{ дм} = \square \square \text{ см}$ $5 \text{ дм} = \square \square \text{ см}$

650. *Постав запитання так, щоб задачу можна було розв'язати двома діями. Розв'яжи задачу.*

 У магазині іграшок продали 6 моделей паровозів, а моделей вагонів — у 8 разів більше.

651. Сплети «мереживо» до 70.
 $7 + 7 \rightarrow \dots$

652. П'ять рівностей із таблиці множення числа 7 можна отримати, переставляючи множники.

$7 \cdot 2$ $7 \cdot 3$ $7 \cdot 4$ $7 \cdot 5$ $7 \cdot 6$

Решту рівностей складіть за допомогою коробок по 7 цукерок у кожній, використовуючи дію додавання.

$7 \cdot 7$ $7 \cdot 8$ $7 \cdot 9$

653.

a	2	4	7	9	3	6	5	8
$a \cdot 6$								
$a \cdot 7$								

654. Із вісімнадцяти троянд дівчинка склала 6 букетів. Скільки троянд у семи таких букетах?

655. Завдання на вибір

1. Обчисливши ці вирази, отримаєш відповіді з таблиці множення певного числа. Якого саме?

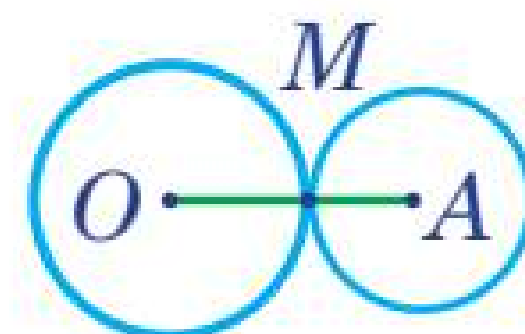
$$\begin{array}{cccc} 5 \cdot 7 - 5 & 6 \cdot 7 - 6 & 3 \cdot 7 - 3 & 7 \cdot 7 - 7 \\ 9 \cdot 7 - 9 & 2 \cdot 7 - 2 & 8 \cdot 7 - 8 & 4 \cdot 7 - 4 \end{array}$$

2. Добери такі числа, щоби рівності та нерівності були правильними.

$$\begin{array}{ccc} 7 \cdot \square = 14 & 7 \cdot 2 < 7 \cdot \square & 7 \cdot 5 > 7 \cdot \square \\ 7 \cdot \square = 28 & 7 \cdot 3 < 7 \cdot \square & 7 \cdot 6 > 7 \cdot \square \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 3. \quad 7 \cdot 2 : 2 & 7 \cdot 8 + 4 & 7 \cdot 4 + 2 \\ 7 \cdot 9 + 7 & 7 \cdot 5 + 38 & 7 \cdot 4 - 8 \end{array}$$

656. Радіус більшого кола 5 см, а радіус меншого — 3 см. Знайди відстань між центрами цих кіл.

657. 1. Зменшіть у 6 разів: 36 м, 42 дм, 54 ц, 48 грн.

2. Збільшіть у 7 разів: 6 грн, 7 ц, 4 см, 8 дм.

658. Розглянь записи.

$$1 \cdot 3 = 1 + 1 + 1 = 3$$

$$1 \cdot 4 = 1 + 1 + 1 + 1 = 4$$

Поміняй множники місцями. Зроби висновок.

$$3 \cdot 1 = \square$$

$$4 \cdot 1 = \square$$

При множенні будь-якого числа на 1
в добутку отримуємо те саме число.

$$a \cdot 1 = a$$

659. $1 \cdot 5$

$1 \cdot 20$

$1 \cdot 1$

$6 \cdot 1$

$56 \cdot 1$

$1 \cdot 100$

660. Кожен із семи гномів повісив на
дверях своєї хатинки по 6 дзві-
ночків, а решту 14 дзвіночків
гноми віддали Білосніжці. Скіль-
ки дзвіночків було у гномів?

661. Із кожної рівності на множення склади дві
рівності на ділення. Зроби висновок.

$$1 \cdot 2 = 2$$

$$5 \cdot 1 = 5$$

$$1 \cdot a = a$$

Якщо число ділимо на 1,
то в частці отримуємо те саме число.

$$a : 1 = a$$

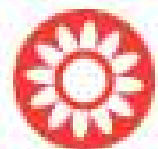
Якщо число ділимо на те саме число,
то в частці отримуємо 1.

$$a : a = 1$$

$$\begin{array}{ccc} 662. & 7 : 1 & 25 : 1 & 10 : 1 \\ & 6 : 6 & 12 : 1 & 10 : 10 \end{array}$$

663. Розгадай числовий ребус: $AA : A = AA$.

664. Щоб зробити оригінальну прикрасу, купили 69 намистин із косівської кераміки й одну че-прагу* зі срібла. На скільки менше металевих деталей, ніж керамічних, було в прикрасі?

* *Чепрага* — металева застібка для намиста.

665. Поміркуй, чи можуть у непарного числа бути непарні «сусіди». Обґрунтуй свою думку.

666. Поясни, як за допомогою таблиці множення числа 7 склали таблицю ділення на 7.

$$\begin{array}{l} 7 \cdot 2 = 14 \\ 7 \cdot 3 = 21 \\ 7 \cdot 4 = 28 \\ 7 \cdot 5 = 35 \\ 7 \cdot 6 = 42 \\ 7 \cdot 7 = 49 \\ 7 \cdot 8 = 56 \\ 7 \cdot 9 = 63 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 14 : 7 = 2 \\ 21 : 7 = 3 \\ 28 : 7 = 4 \\ 35 : 7 = 5 \\ 42 : 7 = 6 \\ 49 : 7 = 7 \\ 56 : 7 = 8 \\ 63 : 7 = 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{ccc} 667. & 21 : 7 \cdot 5 & 49 : 7 \cdot 8 & 35 : 7 \cdot 8 \\ & 28 : 7 \cdot 9 & 63 : 7 \cdot 7 & 42 : 7 \cdot 3 \end{array}$$

673. Добуток $5 \cdot 0$ не можна замінити додаванням однакових доданків.

При множенні будь-якого числа на 0 у добутку отримуємо 0.

$$a \cdot 0 = 0$$

$1 \cdot 0$

$0 \cdot 6$

$52 \cdot 0$

$0 \cdot 36$

$0 \cdot 0$

674. 1. $5 \text{ см} \cdot 1 = \square \text{ см}$

$3 \text{ дм} : 1 = \square \text{ дм}$

$2 \text{ дм } 5 \text{ см} \cdot 1 = \square \text{ дм } \square \text{ см}$

$4 \text{ дм } 8 \text{ см} : 1 = \square \text{ дм } \square \text{ см}$

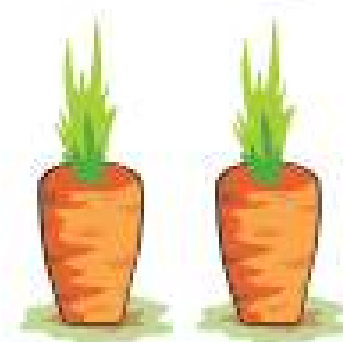
2. $6 \text{ дм} : 1 = \square \text{ дм}$

$3 \text{ дм } 1 \text{ см} \cdot 1 = \square \text{ дм } \square \text{ см}$

$8 \text{ см} \cdot 1 = \square \text{ см}$

$9 \text{ дм } 2 \text{ см} : 1 = \square \text{ дм } \square \text{ см}$

675. На першій грядці виросло 36 морквин, на другій — 14, а на третій — стільки, скільки на перших двох разом. Скільки морквин виросло на трьох грядках?

676. Завдання на вибір

1. $(42 : 6 + 1 \cdot 1) \cdot 7$

$(0 \cdot 5 + 50) : 1$

$0 \cdot 6 + 24 + 76$

$(45 : 5 + 1) : 10$

2. Постав знаки дій, щоб отримати правильні рівності.

$2 \square 7 = 14$

$7 \square (2 \square 2) = 28$

$2 \square 7 = 9$

$7 \square (15 \square 10) = 35$

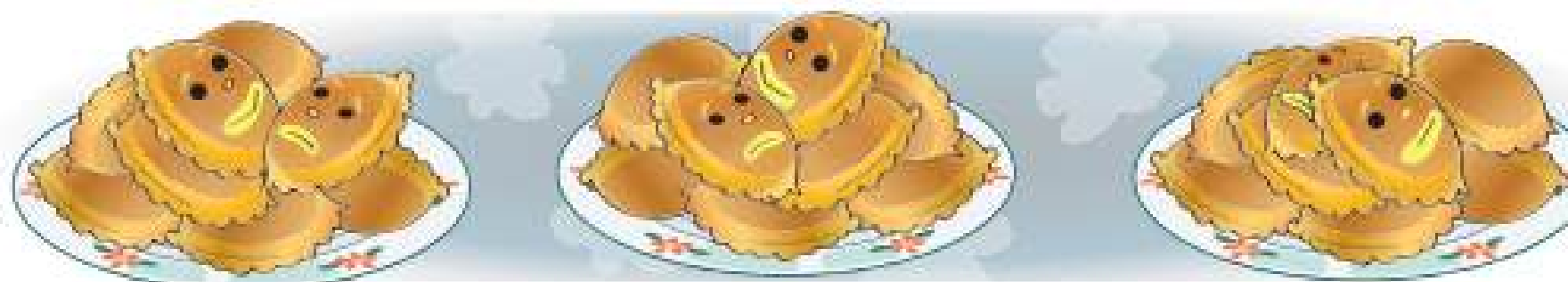
3. У магазин привезли 7 однакових ящиків морозива загальною масою 56 кг. Яка маса одного ящика з морозивом?

$\square \cdot 7 = 56$

677. Розшифруй ребус $A \cdot A = A$ двома способами.

678.

Скільки пиріжків діти
не розмальовували?

0

На скільки більше було
«сумних» пиріжків, ніж «веселих»?

9

Скільки всього було «веселих»
і «сумних» пиріжків?

18

679. Сплети «мереживо» до 80.

$$8 + 8 \rightarrow \dots$$

680. Шість рівностей із таблиці множення числа 8
можна отримати, переставляючи множники.

$$8 \cdot 2 \quad 8 \cdot 3 \quad 8 \cdot 4 \quad 8 \cdot 5 \quad 8 \cdot 6 \quad 8 \cdot 7$$

Дві останні рівності складіть за допомогою
коробок по 8 цукерок у кожній, використо-
вуючи дію додавання.

$$8 \cdot 8$$

$$8 \cdot 9$$

681. $56 : 7 \cdot 8$

$$6 \cdot 8 - 8$$

$$49 : 7 \cdot 3$$

$$27 : 3 \cdot 8$$

$$8 \cdot 5 + 8$$

$$2 \cdot 8 : 4$$

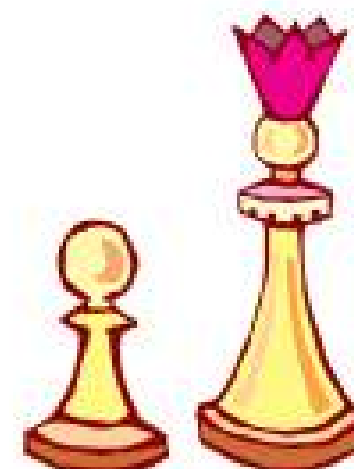
$$12 : 2 \cdot 8$$

$$4 \cdot 8 + 4$$

$$3 \cdot 8 : 6$$

682. Розв'яжи задачу за допомогою схеми. Розв'язання запиши виразом.

Для наборів шахів виточили 6 шахових королів, а пішаків — у 8 разів більше. На скільки більше виточили пішаків, ніж королів?

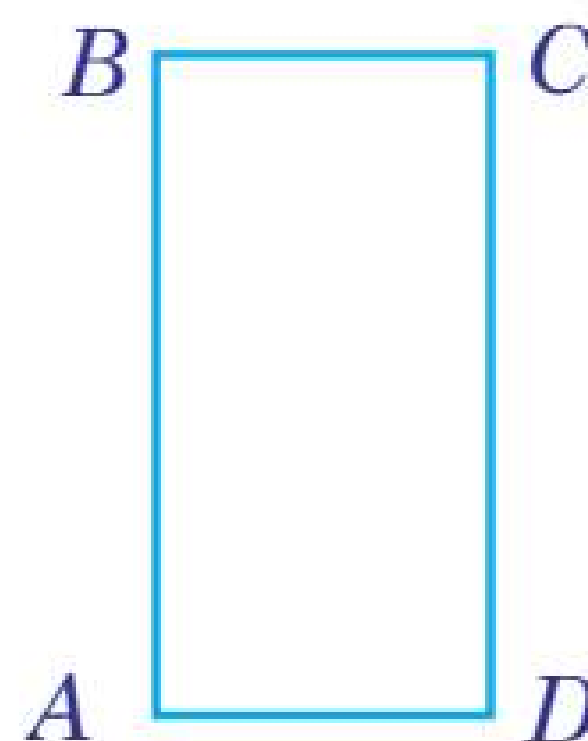

$$\square \cdot \square \rightarrow \square\square - \square \rightarrow \square\square$$

683.

Множник								
Множник								
Добуток	16	35	72	40	18	36	27	64

684. Знайди периметр прямокутника $ABCD$. Побудуй у зошиті квадрат із таким самим периметром.

685. $8 \cdot 0 + 8$

$64 - 8 \cdot 8$

$1 \cdot (12 - 4)$

$18 + 8 \cdot 9$

$8 \cdot 5 - 15$

$(14 - 7) \cdot 8$

686. Розплети «мереживо» до 40.

$80 - 8 \rightarrow \dots$

687. Поясни, як знайти невідомий множник.

$\square \cdot 5 = 0 \rightarrow 0 : 5 = 0$

При діленні нуля на будь-яке число, що не дорівнює нулю, в частці завжди отримуємо 0.

$0 : a = 0$

На нуль ділити не можна!

688. Обчисли ті вирази, значення яких можна знайти.

$$0 : 5 \quad 0 : 0 \quad 5 \cdot 0 \quad 0 \cdot 0 \quad 5 : 0 \quad 0 \cdot 5$$

689. Троє братів розділили між собою порівну яблука з порожнього кошика. Скільки яблук отримав кожен брат?

690. 1. $8 \cdot 0 : 2$

2. $0 : 8 + 13$

$$8 \cdot 3 : 6$$

$$8 \cdot 8 - 21$$

$$8 \cdot 7 : 7$$

$$81 - 8 \cdot 2$$

$$(4 - 4) : 5$$

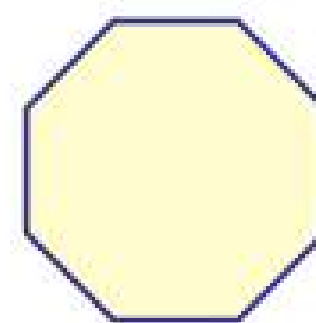
$$8 \cdot 1 + 8$$

691. Завдання на вибір

1. Для дитячого садочка придбали 9 дзиг, а іграшкових будиночків — у 8 разів більше. Скільки всього іграшок придбали?

2. Довжина кожної сторони такого восьмикутника дорівнює 7 см. Знайди його периметр.

3. У шлюпці можуть плисти 4 пасажери, а на баркасі — 8. Скільки всього пасажирів поміститься на восьми таких шлюпках і трьох таких баркасах? (Задача на 3 дії.)

692. Добери й запиши такі числа, щоби рівності та нерівності були правильними.

$$8 \cdot 0 < 8 \cdot \square$$

$$8 \cdot 9 > 8 \cdot \square$$

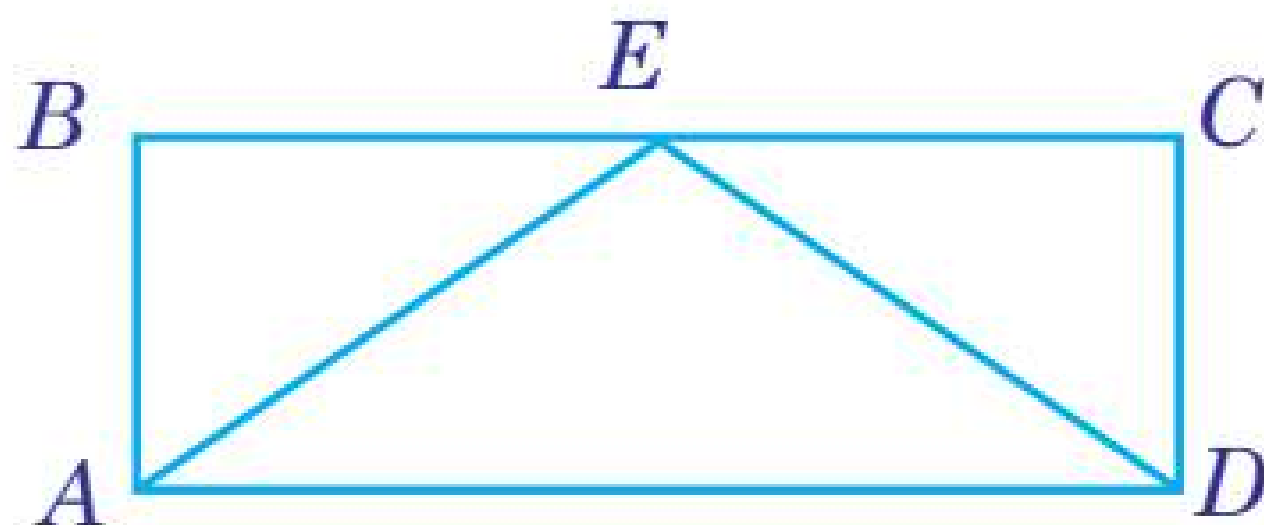
$$8 \cdot 9 = 9 \cdot \square$$

$$8 \cdot 1 < 8 \cdot \square$$

$$6 : 6 > 6 \cdot \square$$

$$4 \cdot 1 = 4 : \square$$

693. Запиши буквені позначення трьох чотирикутників.

694. 1. Збільшіть у 8 разів: 6 дм, 9 ц, 8 м, 5 грн.

2. Зменшіть у 6 разів: 36 грн, 24 ц, 54 м, 48 дм.

695. Поясни, як за допомогою таблиці множення числа 8 склали таблицю ділення на 8.

$$8 \cdot 2 = 16$$

$$8 \cdot 3 = 24$$

$$8 \cdot 4 = 32$$

$$8 \cdot 5 = 40$$

$$8 \cdot 6 = 48$$

$$8 \cdot 7 = 56$$

$$8 \cdot 8 = 64$$

$$8 \cdot 9 = 72$$

$$16 : 8 = 2$$

$$24 : 8 = 3$$

$$32 : 8 = 4$$

$$40 : 8 = 5$$

$$48 : 8 = 6$$

$$56 : 8 = 7$$

$$64 : 8 = 8$$

$$72 : 8 = 9$$

696. 1) Склади і розв'яжи задачу за малюнком. (У кожній коробці по 8 цукерок.)

2) Склади і розв'яжи подібну задачу, змінивши загальну кількість цукерок.

64 цукерки

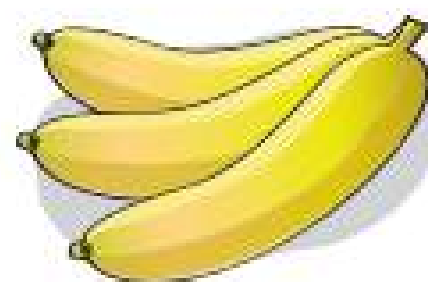

697. На скільки половина від числа 18 більша, ніж третя частина від числа 15?

698. Усі числа, що діляться на 7, зменш у 7 разів.

(21) (31) (32) (28) (63) (40) (54) (56) (61) (81) (49) (42)

699. У 8 однакових ящиків розклали 40 кг бананів. Скільки таких ящиків знадобиться, щоб розкласти 20 кг бананів?

700. 1. $48 : 8 \cdot 7$

2. $0 : 8 \cdot 5$

$72 : 8 : 3$

$24 : 8 : 1$

$48 : 8 \cdot 9$

$56 : 8 \cdot 4$

701. Накресли відрізок, у 2 рази довший від даного.

A ————— B

702.

a	0	24	8	16	40	32	48	56
$a : 8$								

703. Пригадай, як називають числа при діленні. Обчисли за зразком.

Зразок. $\square\square : 5 = 6$
 $6 \cdot 5 = 30$

Щоб знайти невідоме ділене, треба частку помножити на дільник.

$\square\square : 7 = 8$ $\square\square : 6 = 9$ $\square\square : 4 = 4$ $\square : 7 = 1$

704. Доповни і розв'яжи задачу.

Довжина першої смужки 15 см, друга смужка у $\square$ разів коротша, ніж перша, а третя — у $\square$ рази довша, ніж друга. Яка довжина тре-

705. $\square\square : 8 = 5$

$\square\square : 4 = 6$

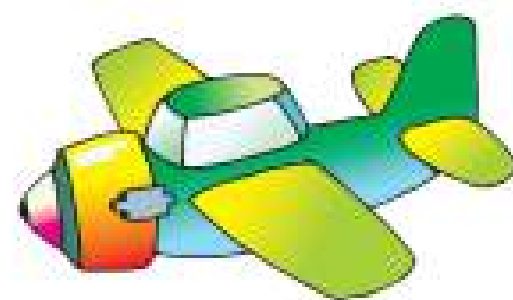
$\square\square : 3 = 9$

$\square\square : 7 = 7$

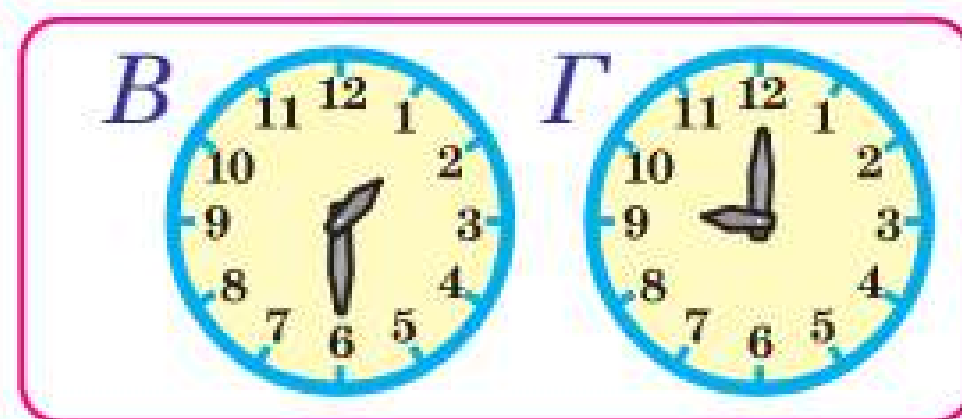
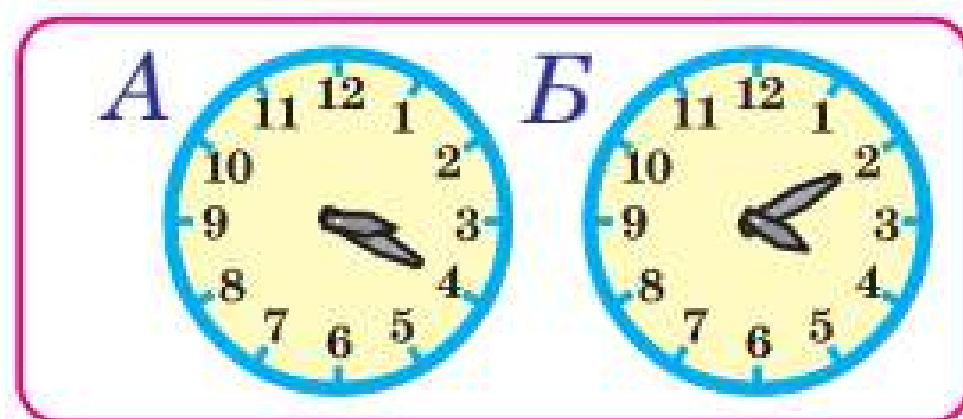
$\square\square : 5 = 9$

$\square\square : 6 = 8$

706. Над аеродромом кружляло 24 літаки, а гелікоптерів — у 3 рази менше. На скільки більше літаків, ніж гелікоптерів, було в небі?

707. Усі зображені годинники показують час від полудня до опівночі. Котру годину показує кожен годинник? Скільки часу минуло між показами годинників *A* і *B*? Між показами годинників *B* і *Г*?

708. У рівності на множення числа замінили буквами: $A \cdot B = B$. Яке з цих чисел найбільше, якщо всі вони більші за нуль? Якою арифметичною дією можна знайти число *A*? Число *B*?

Запиши відповідні рівності.

709. $56 : 8$

$0 : 6$

$8 \cdot 1$

$7 + 0$

$21 : 7$

$5 : 5$

$4 \cdot 0$

$6 : 1$

$48 : 6$

$8 : 1$

$0 \cdot 3$

$8 - 0$

710. Обчисли за зразком.

Зразок. $24 : \square = 6$
 $24 : 6 = 4$

Щоб знайти невідомий дільник, треба ділене поділити на частку.

$64 : \square = 8$ $28 : \square = 4$ $40 : \square = 8$ $6 : \square = 6$

711. Щоб побудувати іграшкову вежу, потрібно 8 деталей з конструктора. У коробці є 58 деталей. Скільки деталей залишиться в коробці після спорудження п'яти таких веж?

712. $25 : \square = 5$ $48 : \square = 8$ $24 : \square = 3$
 $49 : \square = 7$ $56 : \square = 7$ $12 : \square = 2$

713. Для виготовлення прикраси власноруч купили три лунниці* з латуні та 24 намистини з жовтогарячого скла. На скільки більше скляних, ніж латунних, деталей було в прикрасі?

* *Лунниця* — прикраса-оберіг у вигляді півмісяця.

714. Чи можуть два послідовні числа бути парними? Поясни свою відповідь.

715. 1. $24 : 8 + 63$

$$56 : 8 + 26$$

$$40 : (8 + 0)$$

2. $24 + 4 \cdot 8$

$$29 - 3 \cdot 8$$

$$5 \cdot 8 + 30$$

716. Тато з мамою законсервували 8 трилітрових і 9 дволітрових банок компоту. Скільки літрів компоту вони запасли на зиму? (Задача на 3 дії.)

717. На скільки чверть від числа 16 менша, ніж третя частина від числа 18?

718. Випиши окремо літери біля чисел, що діляться на 6, на 7, на 8. Отримаєш три слова.

36

Л

54

І

72

С

63

П

48

Т

42

О

40

І

56

Л

28

Е

719. Досліді таблицю множення числа 9. Її легко запам'ятати, тому що відповіді тобі завжди підкажуть твої пальці.

$$9 \cdot 2 = 18$$

$$9 \cdot 3 = 27$$

$$9 \cdot 4 = 36$$

$$9 \cdot 5 = 45$$

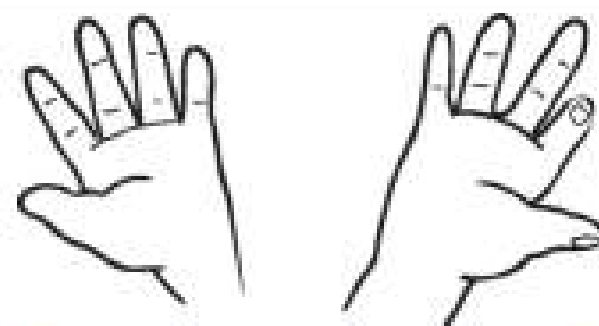
$$9 \cdot 6 = 54$$

$$9 \cdot 7 = 63$$

$$9 \cdot 8 = 72$$

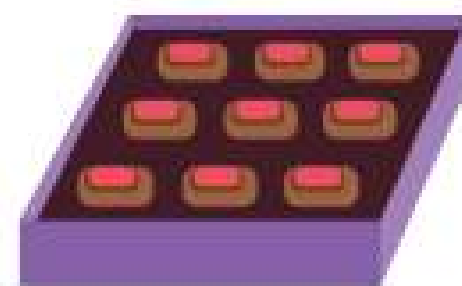
$$9 \cdot 9 = 81$$

Постав перед собою обидві долоні. Зігни палець, порядковий номер якого відповідає другому множнику. Зліва від зігнутого пальця буде кількість десятків у відповіді, а справа — кількість одиниць.

$$9 \cdot 9 = 81$$

720. Склади і розв'яжи задачу на дію множення про коробки з дев'ятьма цукерками в кожній.

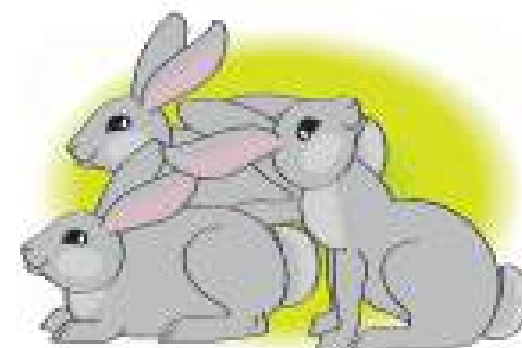

721. Усі числа, що діляться на 8, зменш у 8 разів.

42 54 16 24 36 56 64 90 72 31 83 48

722. 1. $9 \cdot 2 : 6$ $9 \cdot 5 : 5$ 2. $9 + 9 \cdot 4$ $9 + 9 \cdot 9$
 $9 \cdot 4 : 4$ $9 \cdot 7 : 7$ $0 + 9 \cdot 5$ $2 \cdot 9 - 5$

723. Маса чотирьох однакових кролів 12 кг. Яка маса дев'яти таких самих кролів?

724. Добери й запиши такі числа, щоби рівності та нерівності були правильними.

$$9 \cdot 2 < 9 \cdot \square$$

$$9 \cdot 6 > 9 \cdot \square$$

$$9 \cdot 7 = 7 \cdot \square$$

$$9 \cdot 4 < 9 \cdot \square$$

$$9 \cdot 5 > 9 \cdot \square$$

$$9 \cdot 3 = 3 \cdot \square$$

725. Прочитай літери в порядку виконання дій і запиши слово. Знайди значення виразу.

З Б У

$$(\square + \square) : (\square - \square)$$

$$(25 + 47) : (21 - 13)$$

726. Заповни таблицю.

a	3	5	8	4	9
$a + 9$					
$a \cdot 9$					

727. Ознайомся з таблицею ділення на 9. Відповіді тобі знову підкажуть пальці.

$$18 : 9 = 2$$

$$27 : 9 = 3$$

$$36 : 9 = 4$$

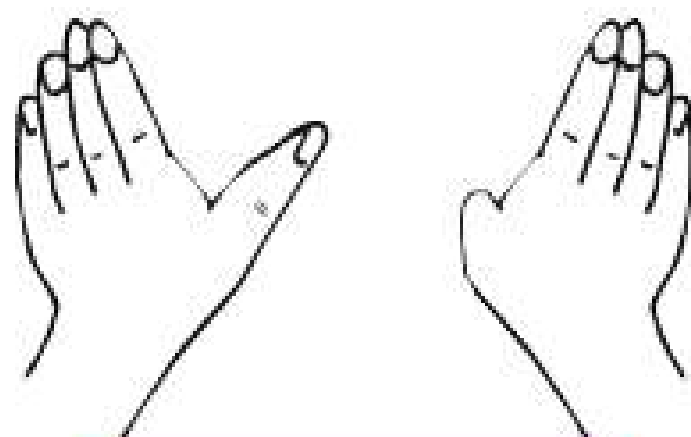
$$45 : 9 = 5$$

$$54 : 9 = 6$$

$$63 : 9 = 7$$

$$72 : 9 = 8$$

$$81 : 9 = 9$$

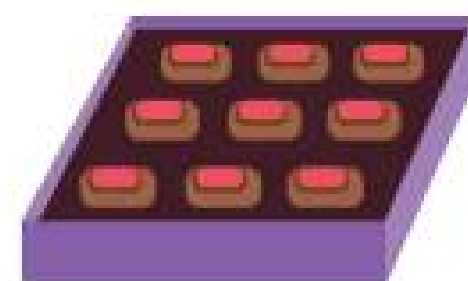

$$54 : 9 = 6$$

Якщо за допомогою пальців показати двоцифрове число, як зображено на малюнку, то зігнутий палець підкаже частку.

728. Склади і розв'яжи задачу на дію ділення про коробки з дев'ятьма цукерками в кожній.

729. Коробка з цукерками має висоту 4 см. Скільки таких коробок у стосі, якщо його висота 16 см? 24 см? 32 см? Зобрази у вигляді діаграми.

730. 1. $72 : 9 \cdot 3$

$$27 : 9 \cdot 7$$

$$81 : 9 \cdot 4$$

2. $63 : 9 \cdot 5$

$$45 : 9 \cdot 6$$

$$54 : 9 \cdot 9$$

731. На фермі надоїли 98 л молока. Телятам віддали 35 л молока, а решту розлили порівну в 9 бідонів. Скільки літрів молока налили в кожен бідон?

732. Знайди значення виразу $54 : a + 8$, якщо $a = 9$.

733. Побудуй два різні прямокутники, всередині кожного з яких буде 24 клітинки.

734. Заповніть таблицю.

1.	a	18	81	9	27	63
2.	$a - 9$					
	$a : 9$					

735. Розглянь малюнок і прочитай записи.

$A \text{ ————— } B$

$C \text{ ————— } D$

$AB = 3 \text{ (см)}$ $CD = 9 \text{ (см)}$ $9 : 3 = 3 \text{ (рази)}$

Відрізок AB вмістився у відрізок CD 3 рази. Кажуть, що відрізок AB у 3 рази коротший за відрізок CD ; відрізок CD у 3 рази довший за відрізок AB .

Щоб знайти, у скільки разів одне число більше (менше) за друге, треба більше число поділити на менше.

736. У скільки разів кожна величина, подана зліва, менша від величини, поданої навпроти справа?

5 грн

15 грн

6 кг

48 кг

3 м

27 м

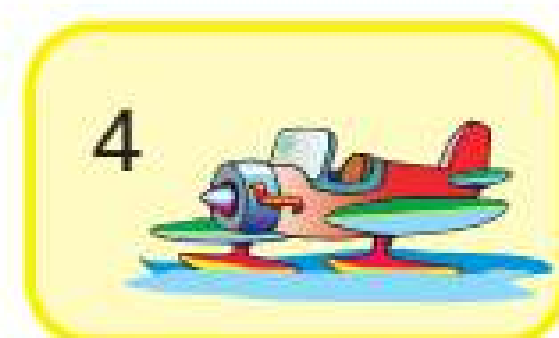
4 ц

36 ц

737. У льотній школі було 12 звичайних літаків і 4 гідролітаки. У скільки разів менше гідролітаків, ніж звичайних літаків, було в льотній школі?

Гідролітаків
у ? разів менше

738. Листоноша принесла 56 газет, а журналів — у 8 разів менше. У скільки разів менше журналів, ніж газет і журналів разом, принесла листоноша?
(Задача на 3 дії.)

739.

Скільки склянок какао
отримали учасники забігу?

75

Скільки пиріжків отримали ті,
хто не брав какао?

50

На скільки менше склянок какао,
ніж чаю і кави разом, отримали
учасники забігу?

25

740. Перше число 7, а друге — на 42 більше. У скільки разів перше число менше за друге?

741. 1. $2 \cdot 9 + 2$

$3 \cdot 9 + 3$

$4 \cdot 9 + 4$

$5 \cdot 9 + 5$

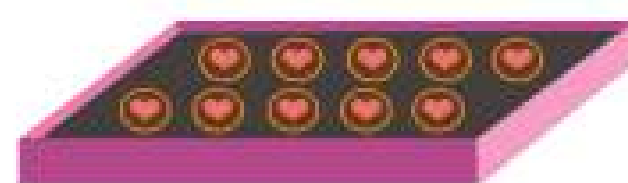
2. $6 \cdot 9 + 6$

$7 \cdot 9 + 7$

$8 \cdot 9 + 8$

$9 \cdot 9 + 9$

742. В одній коробці 10 цукерок.
Скільки цукерок у чотирьох
таких коробках?

Розв'яжи задачу дією додавання, а тоді — дією множення.

743.

$10 \cdot 3 = \square \square$

$3 \cdot 10 = \square \square$

$10 \cdot 5 = \square \square$

$5 \cdot 10 = \square \square$

Щоб помножити число на 10, потрібно до нього справа приписати один нуль.

$6 \cdot 10$

$8 \cdot 10$

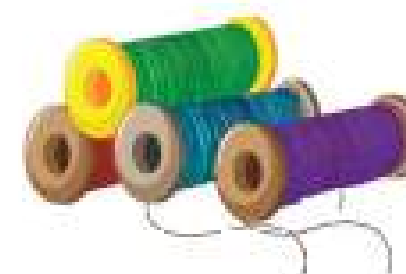
$1 \cdot 10$

$4 \cdot 10$

744.

a	7	6	9	2	4	3	1	5
$a \cdot 10$								
$a \cdot 1$								

745. У коробці 10 катушок ниток.
Скільки катушок ниток у п'яти
таких коробках?

746. $10 \cdot 2 + 8$

$(16 - 6) \cdot 7$

$10 \cdot 8 - 22$

$10 \cdot (15 - 8)$

$(8 + 2) \cdot 3$

$90 - 2 \cdot 10$

747.

Скільки склянок чаю
купили учасники забігу?

15

Скільки склянок інших напоїв,
окрім чаю, купили?

65

На скільки більше склянок какао,
ніж склянок кави, купили?

35

748. Розстав дужки так, щоби рівності були пра-
вильними.

$$10 : 2 + 8 = 1$$

$$4 \cdot 10 - 4 : 6 = 4$$

$$5 \cdot 10 + 4 = 54$$

$$12 - 3 : 3 = 3$$

749. Побудуй два різні прямокутники, всередині
 кожного з яких буде 18 клітинок.

750. $3 \cdot 10$

$10 \cdot 2$

$10 \cdot 8$

$6 \cdot 10$

$10 \cdot 4$

$5 \cdot 10$

751. 1) Коробки з цукерками, по 10 цукерок у кож-
ній, склали одна на одну. Скільки коробок
у такому стосі, якщо всього в ньому 100 цу-
керок?

2) В іншому стосі 40 цукерок. Скільки в ньому
таких коробок?

752. $18 : 3 \cdot 10$

$50 - 90 : 10$

$3 \cdot 10 : 6$

$45 : 5 \cdot 10$

$20 : 10 + 68$

$60 : 10 : 3$

753. Із рівностей на множення склади рівності на ділення. Зроби висновок.

$$3 \cdot 10 = 30$$

$$8 \cdot 10 = 80$$

$$30 : 10 = \square$$

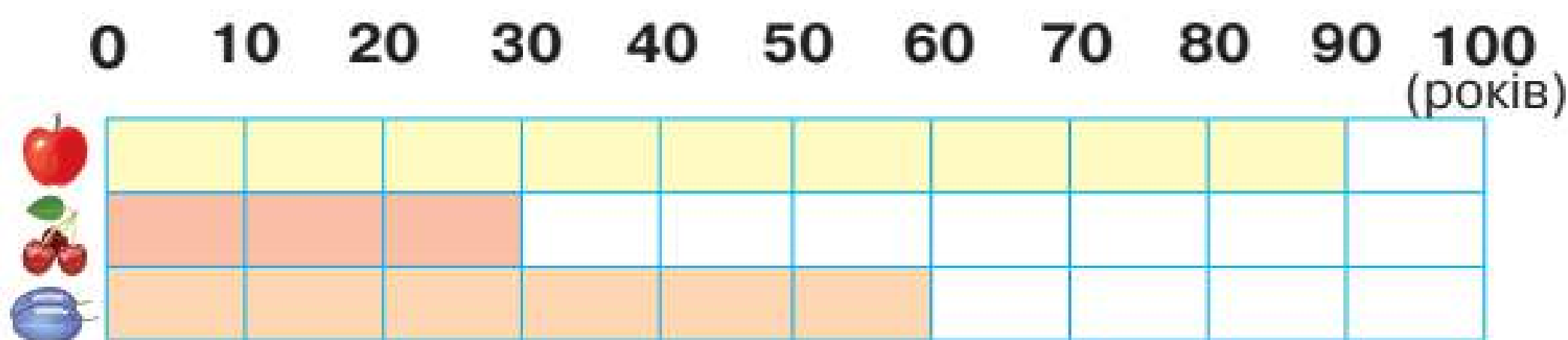
$$80 : 10 = \square$$

Щоб число, яке закінчується нулями, поділити на 10, потрібно в ньому справа відкинути один нуль.

754. Знайди значення виразу $b : 10 + 26$, якщо $b = 90$.

755. За даними таблиці порівняй середню тривалість життя яблуні, черешні, сливи.

756. З одного грушевого дерева зібрали 32 кг плодів, а з другого — 38 кг. Усі груші розклали в ящики, по 10 кг у кожний. Скільки ящиків використали?

757. Із поданих чисел можна утворити 6 рівностей з таблиці ділення на 9. Запиши ці рівності.

3, 81, 6, 36, 8, 27, 4, 18, 2, 72, 9, 54.

758. Спекли 40 пиріжків. За обідом 10 дітей з'їли по 2 пиріжки. Скільки пиріжків залишилося?

759. Пригадай правило знаходження невідомого множника. Виконай дію множення і перевір її за зразком.

Зразок. $5 \cdot 6 = 30$

Перевірка

$30 : 5 = 6$

$30 : 6 = 5$

$4 \cdot 7$

$8 \cdot 6$

$2 \cdot 9$

Щоб перевірити дію множення, потрібно добуток поділити на один із множників. Якщо отримаємо інший множник, то розв'язання правильне.

760. Зайчик-біатлоніст має подолати 4 рубежі і на кожному з них влучити у 5 мішеней. У скільки мішеней має влучити біатлоніст?

761. $40 : 8 \square 63 : 7$

$30 : 6 \square 21 : 3$

$25 : 5 \square 49 : 7$

$42 : 7 \square 18 : 9$

$24 : 8 \square 18 : 6$

$12 : 2 \square 45 : 5$

762. Розглянь графік і моделі годинників.

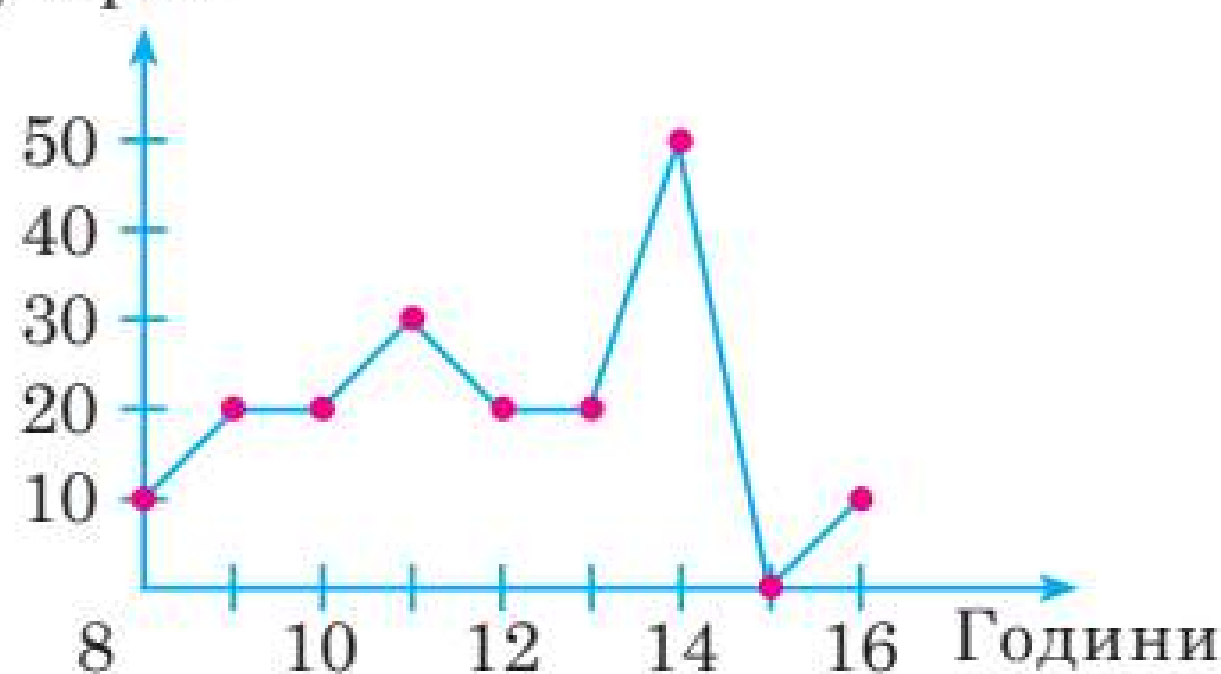

початок роботи

кінець роботи

Кількість цукерок

Дай відповіді на запитання.

- 1) Крамничку біля школи відчинили о 8 годині ранку. Знайди на графіку відповідну відмітку.
- 2) О котрій годині крамничку зачинили?
- 3) На графіку позначено, скільки цукерок (у коробках по 10 штук) продавали в крамничці кожну годину. О котрій годині продали найбільше цукерок? О котрій годині цукерок узагалі не продали?

763. Знайди значення виразу.

$$(72 : 9) \cdot (63 : 7) - 30 : 10$$

764. Пригадай правила знаходження невідомого діленого та дільника. Виконай дію ділення і перевір її за зразком.

Зразок. $72 : 9 = 8$

Перевірка

$$72 : 8 = 9$$

$$8 \cdot 9 = 72$$

$$32 : 4$$

$$56 : 7$$

$$10 : 1$$

Щоб перевірити дію ділення, потрібно ділене поділити на частку. Якщо отримаємо дільник, то розв'язання правильне.

Ділення також перевіряють множенням. Для цього частку треба помножити на дільник. Якщо отримаємо ділене, то розв'язання правильне.

765. Батькові 30 років, а синові 6 років. Скільки років виповниться кожному з них через 5 років?

766. Обчисли. З'єднай вирази з однаковими значеннями.

$$12 \cdot 0 + 21$$

$$7 + 2 \cdot 10$$

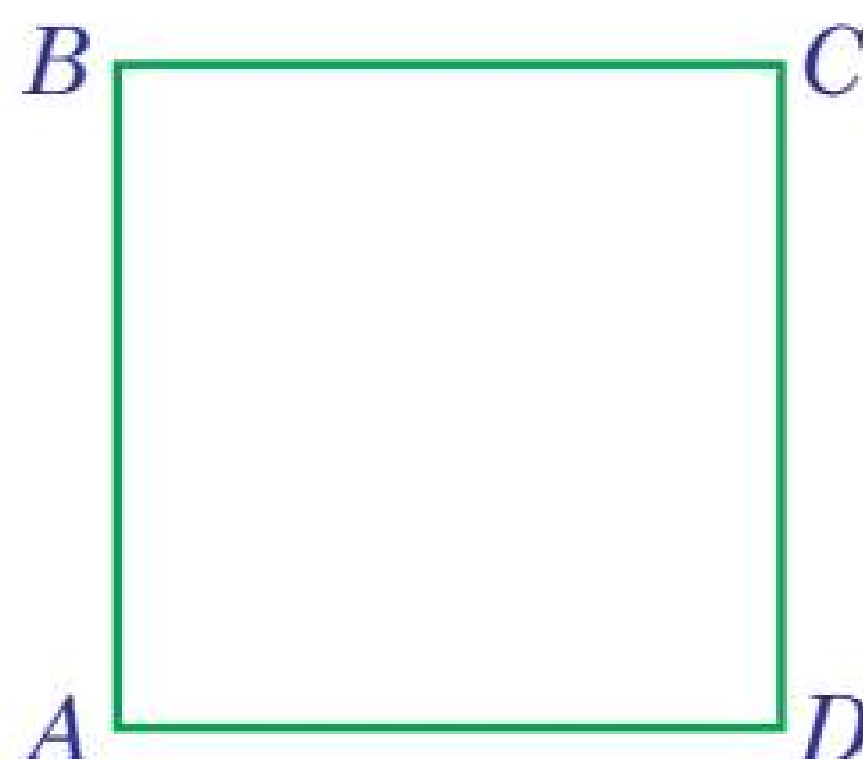
$$60 : 10 \cdot 7$$

$$22 - 9 : 9$$

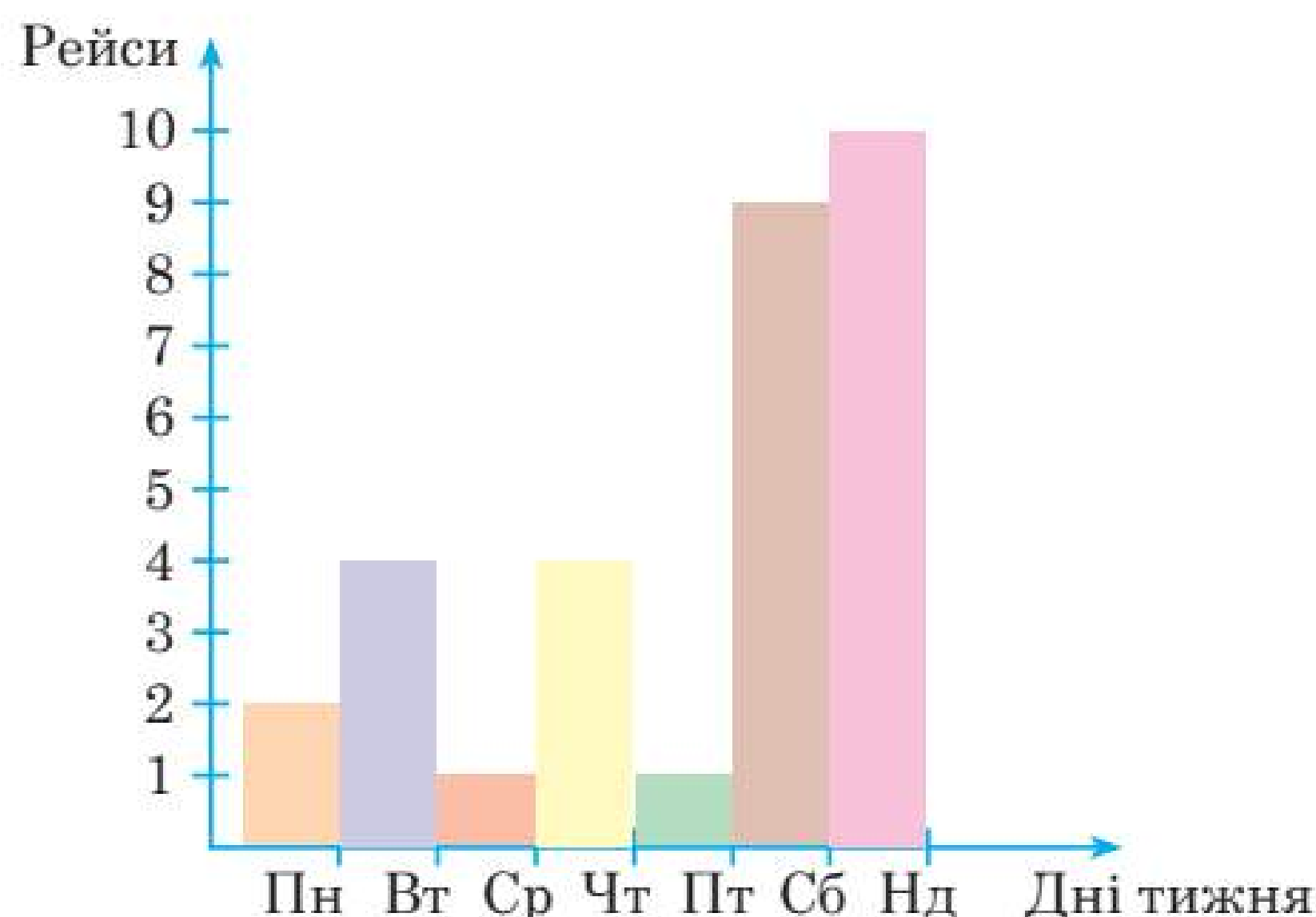
$$(9 + 0) \cdot 3$$

$$(20 - 13) \cdot 6$$

767. Накресли квадрат, периметр якого на 4 см менший від периметра квадрата $ABCD$.

768. Розглянь діаграму, що ілюструє, скільки рейсів протягом тижня виконав по озеру екскурсійний кораблик.

Дай відповіді на запитання.

- 1) У який день тижня кораблик здійснив найбільше рейсів? Найменше рейсів?
- 2) Коли рейсів було більше: у будні дні чи у вихідні? На скільки більше?

769. Розв'яжіть і порівняйте задачі.

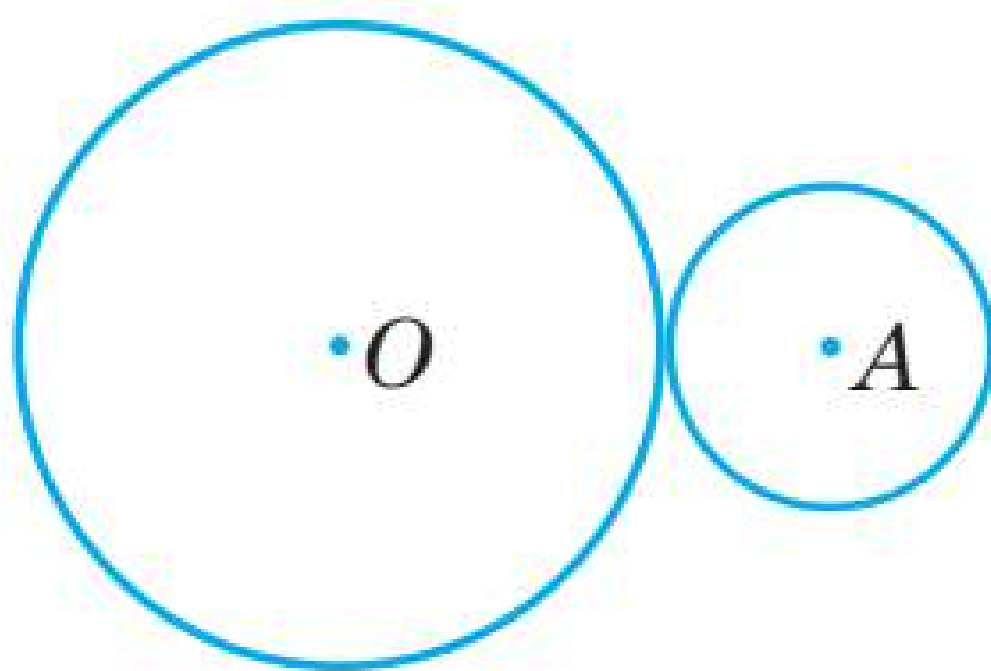

1. З однієї сливи зібрали 25 кг слив, а з другої — на 13 кг більше. Всі сливи розклали в ящики, по 9 кг у кожен. Скільки ящиків для цього знадобилося?

2. З однієї сливи зібрали 25 кг слив, а з другої — на 13 кг більше. Всі сливи розклали у 7 ящиків, порівну в кожен. Скільки кілограмів слив клали в кожен ящик?

770. Радіус більшого кола 2 см, а меншого кола — 1 см. Знайди відстань між центрами цих кіл.

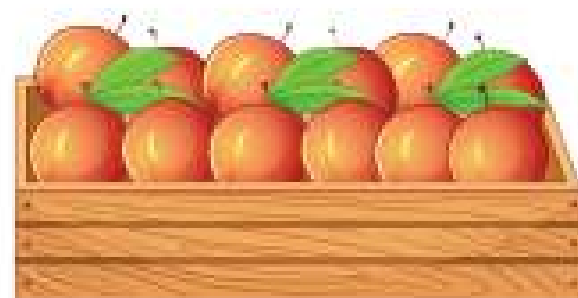
771. Розплети «мереживо» до 45.

$$90 - 9 \rightarrow \dots$$

772. Добери таке запитання, щоб розв'язанням задачі був поданий нижче вираз.

У ящику 40 персиків, а на тарілці — на 30 менше.

$$40 : (40 - 30) \text{ (р.)}$$

773. $1 \text{ дм} + 2 \text{ см} \square 1 \text{ дм} : 2$

$6 \text{ дм} - 3 \text{ см} \square 6 \text{ см} \cdot 9$

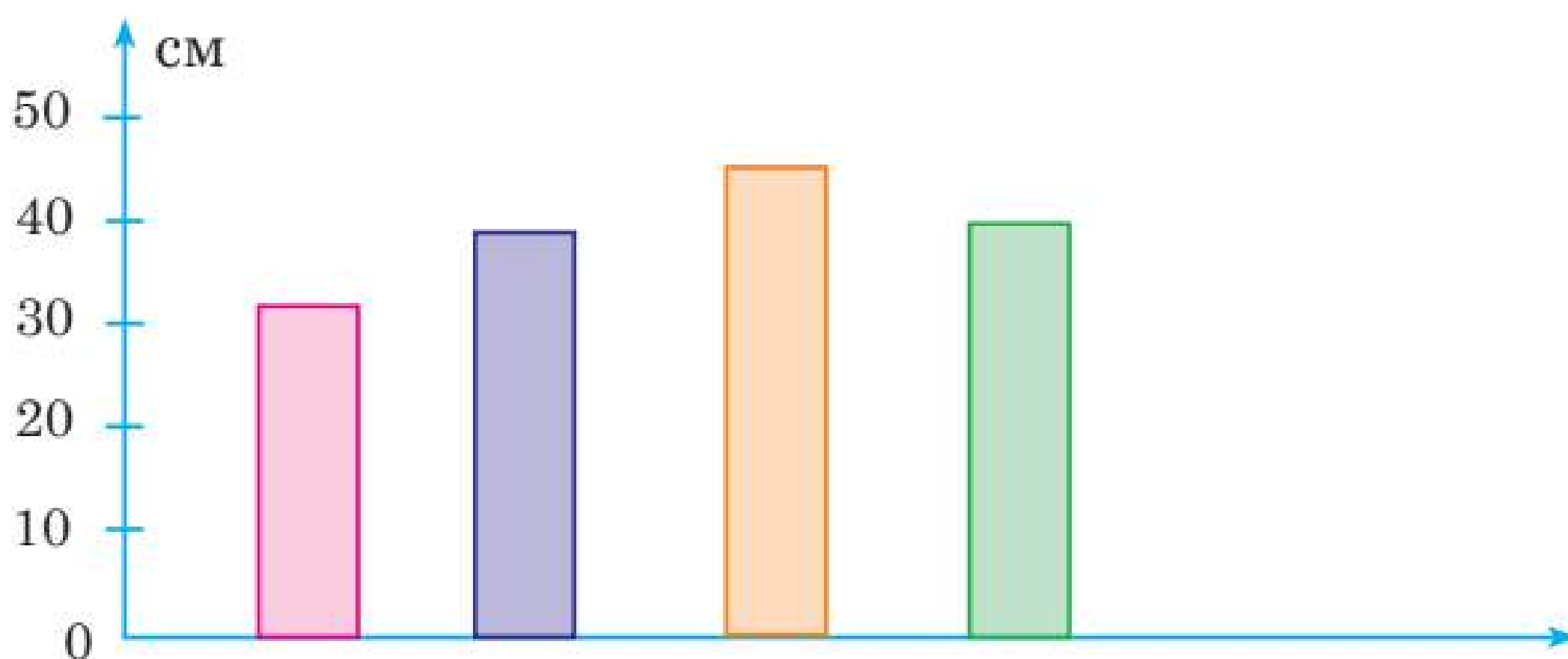
$2 \text{ дм} - 10 \text{ см} \square 1 \text{ дм} \cdot 1$

$3 \text{ дм} 2 \text{ см} : 4 \square 8 \text{ см}$

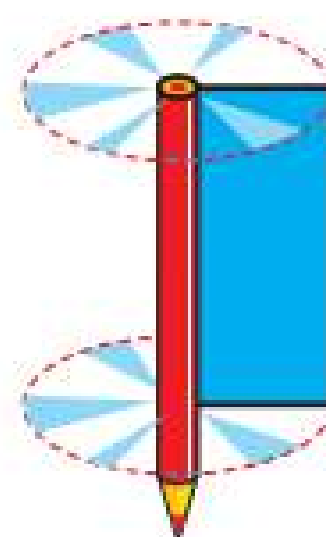
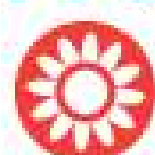
$24 \text{ см} - 2 \text{ дм} \square 4 \text{ дм}$

$2 \text{ дм} 5 \text{ см} : 5 \square 5 \text{ дм}$

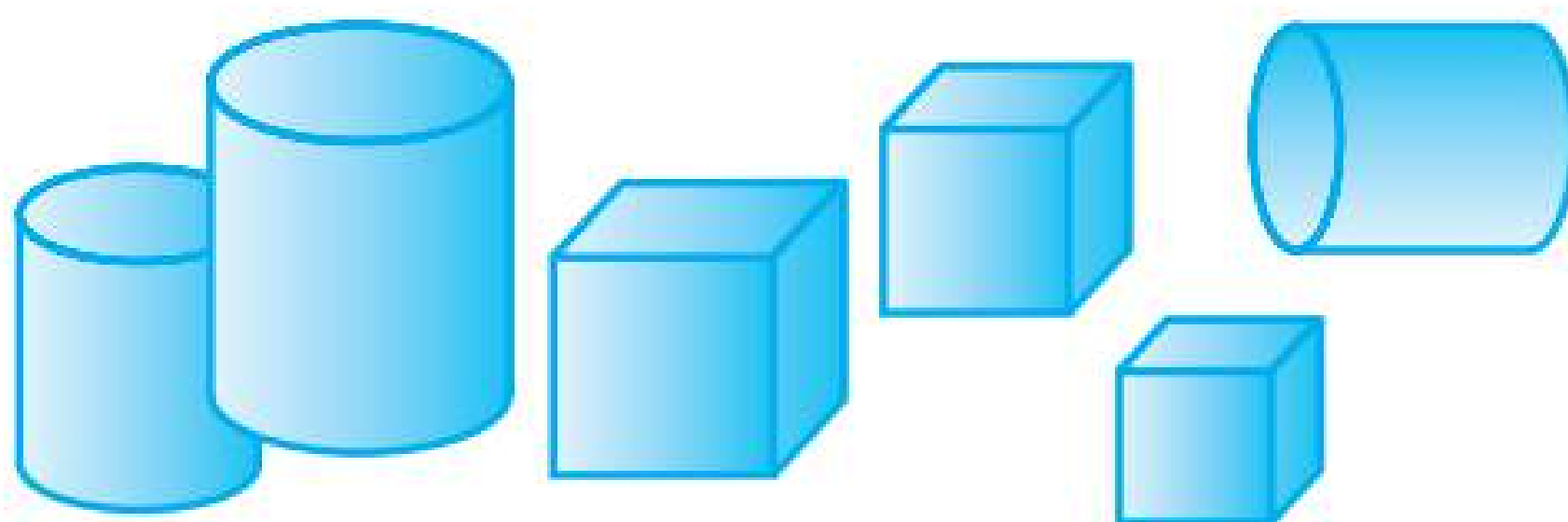
774. Розглянь діаграму. Знайди стовпчики, що відповідають розмірам 32 см, 39 см, 40 см, 45 см, та назви їхні кольори.

775. Якщо швидко обертати прямокутник навколо олівця, то в повітрі отримаємо циліндр.

776. Скільки циліндрів на малюнку?

777. $35 : 5 \cdot 4$

$20 : 5 \cdot 4$

$40 : 5 \cdot 4$

$30 : 5 \cdot 4$

$15 : 5 \cdot 4$

$45 : 5 \cdot 4$

$35 + 42 - 71$

$84 - 26 - 54$

$98 - (31 + 67)$

ПОВТОРЕННЯ Й УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО ЗА РІК

778. $6 \cdot 4 \rightarrow \square\square + 16 \rightarrow \square\square : 5 \rightarrow \square + 28 \rightarrow \square\square : 6 \rightarrow \square$

779. У першому і другому класах по 29 учнів. Із них 32 — хлопчики, а решта — дівчатка. Скільки дівчаток в обох класах?

780. 1. $60 - 9 : 3$

$82 - 3 \cdot 8$

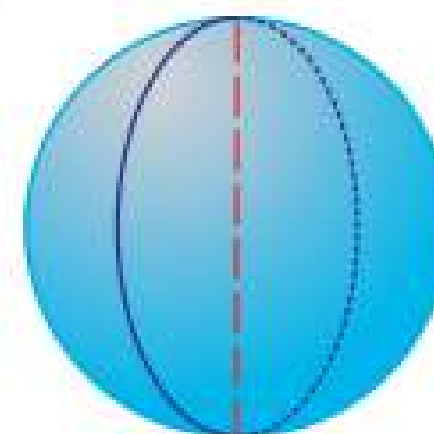
$2 \cdot 9 + 17$

2. $3 \cdot (51 - 47)$

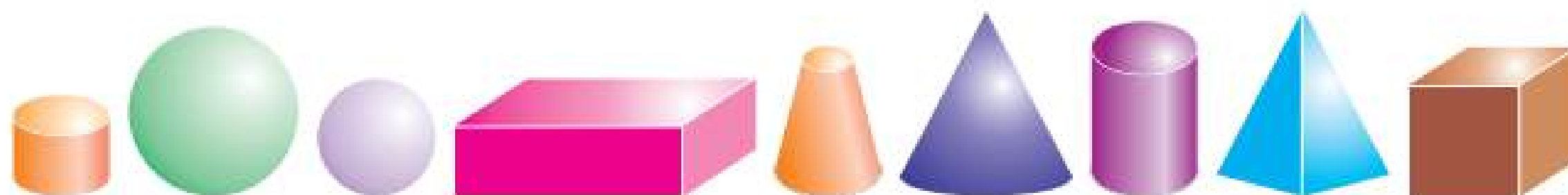
$2 \cdot (40 - 36)$

$(59 - 51) : 2$

781. Якщо швидко обертати круг навколо діаметра, то в повітрі отримаємо кулю.

782. Розглянь малюнок і дай відповіді на запитання.

1) Скільки на цьому малюнку куль?

2) Скільки кубів?

3) Скільки об'ємних фігур, що не є ні кулями, ні кубами?

783. $(35 + 14) : 7$

$6 \cdot (27 - 18)$

$36 : (21 - 15)$

$81 : 9 : 3$

$6 \cdot 3 : 2$

$8 : 4 \cdot 9$

784. У морському порту було 48 пасажирів. Коли на кожну з кількох яхт сіло по 6 пасажирів, у порту залишилося 12 пасажирів. Скільки яхт із пасажирами вийшло в море?

Поясни, що дізнаєшся кожною дією.

785. Шаховий гурток відвідує 15 хлопчиків, а дівчаток — у 3 рази менше. Скільки всього дітей відвідує гурток?

786. $9 \cdot 3 \rightarrow \square\square + 13 \rightarrow \square\square : 5 \rightarrow \square + 10 \rightarrow \square\square : 2 \rightarrow \square$

787. Зошит коштує 8 грн, а ручка — 5 грн. Максим купив 6 зошитів та дві ручки. Скільки всього гривень заплатив хлопчик? (Задача на 3 дії.)

788.

Множник	3	5		4
Множник			4	
Добуток	24	40	36	20

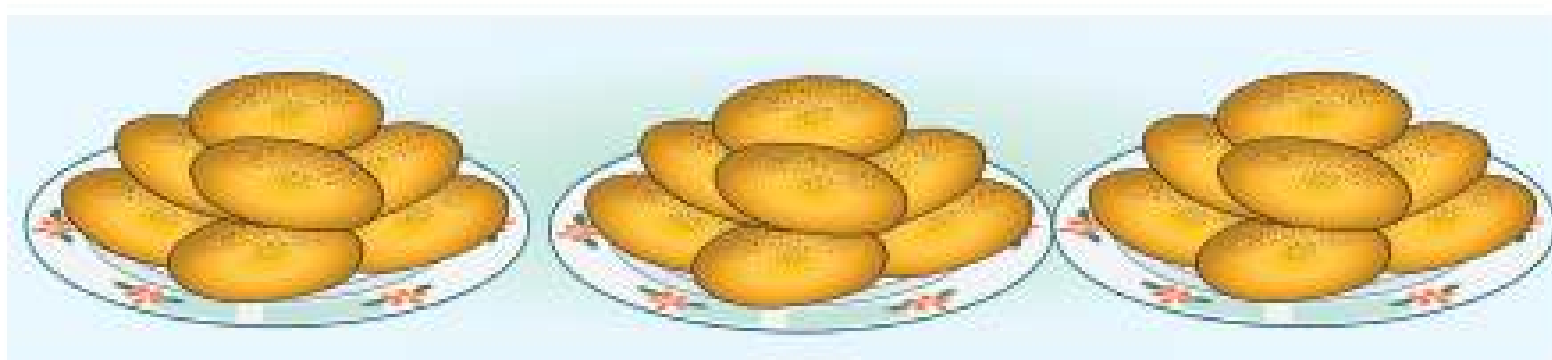
789. Завдання на вибір

1. Марійка вибила двома пострілами 8 і 6 очок. Скільки очок їй треба вибити третім пострілом, щоб набрати в сумі 20?
2. У крамниці було 27 самокатів. Третю частину самокатів продали. Скільки самокатів залишилось у крамниці?
3. Паперовий літачок летів на висоті 18 дм. До стелі йому ще 17 дм. Яка висота кімнати в дециметрах?

790. 1. $60 - 48 : 6$
 $(60 - 48) : 6$
 $(17 + 37) : 6$

2. $27 - 3 \cdot 6$
 $82 - 4 \cdot 6$
 $45 - 5 \cdot 6$

791.

На скільки більше було пиріжків,
 спечених удень, ніж
 спечених уранці?

30

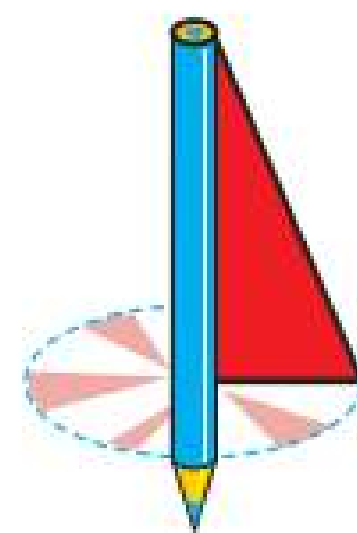
Скільки всього пиріжків
 купили покупці?

70

Скільки пиріжків
 залишилось у крамничці?

40

792. Якщо швидко обертати прямокут-
 ний трикутник навколо олівця, то
 в повітрі отримаємо конус.

793. $5 \cdot 6 + 29$
 $3 \cdot 7 - 19$
 $48 : 6 : 4$

$8 \cdot 8 - 35$
 $8 \cdot 9 - 52$
 $54 : 9 : 6$

$32 : 8 + 47$

$36 : 6 + 24$

794. Розплети «мереживо» до 55.
 $100 - 9 \rightarrow \dots$

795. $24 : 6$
 $36 : 9$
 $49 : 7$

$9 \cdot 3$
 $8 \cdot 2$
 $4 \cdot 6$

$30 : 5$
 $10 : 2$
 $32 : 8$

$9 \cdot 4$
 $7 \cdot 5$
 $6 \cdot 9$

- 796.** У футбол грало 16 дітей, а в теніс — менше. Коли 4 футболісти пішли грати в теніс, то гравців на обох майданчиках стало порівну. Скільки дітей грало в теніс спочатку?

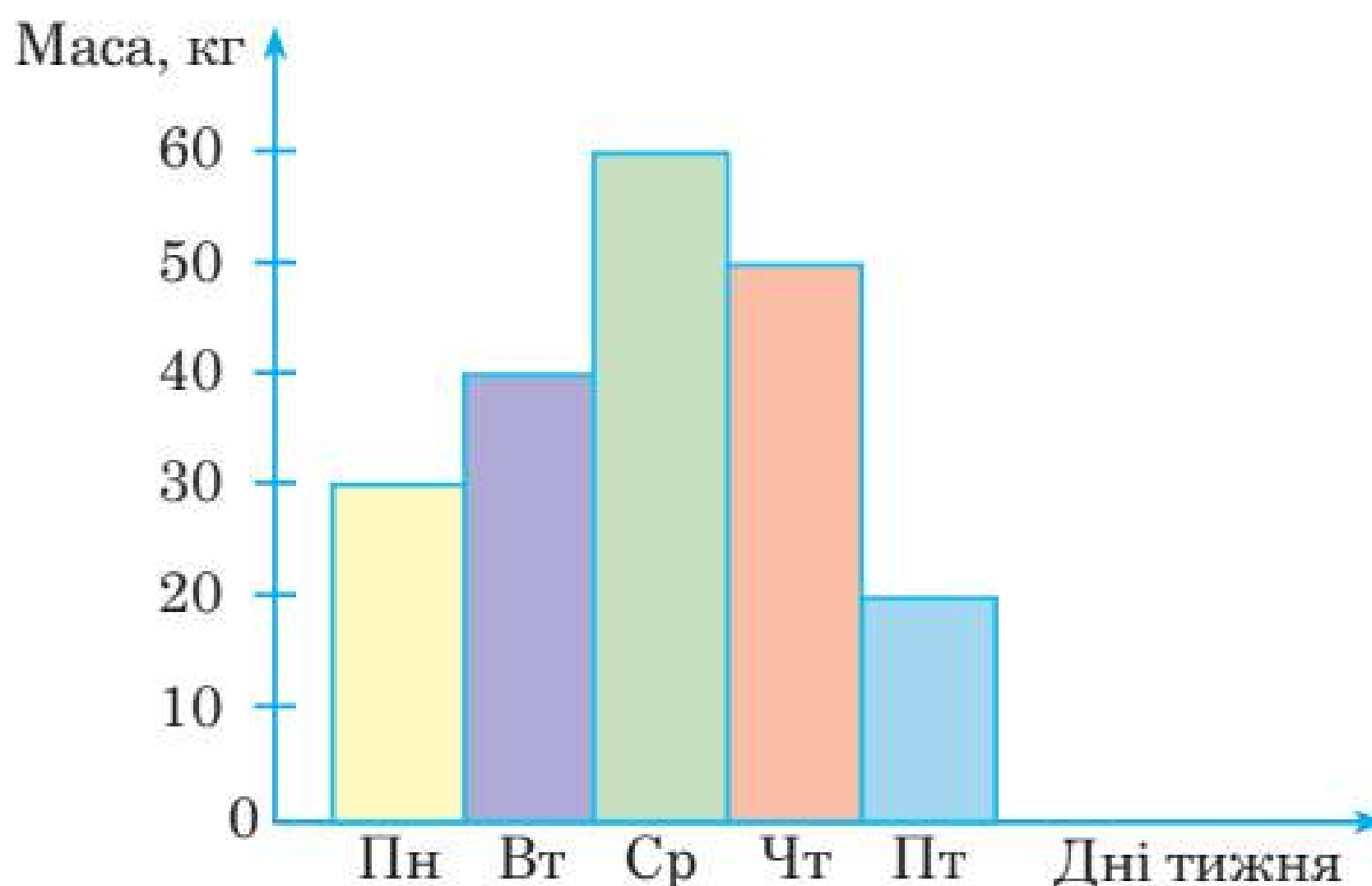

- 797.** Знайди значення виразів.

$$20 : (3 + 2) \cdot 10$$

$$(48 + 22) : 10 - 7$$

- 798.** Розглянь діаграму, що ілюструє, скільки кілограмів овочів і фруктів завезли в магазин за п'ять робочих днів.

Дай відповіді на запитання.

- 1) Скільки кілограмів овочів і фруктів завезли за понеділок і вівторок разом? Усього за четвер і п'ятницю?
- 2) Якого дня завезли найбільше овочів і фруктів? Якого дня — найменше? На скільки кілограмів менше?

799. Завдання на вибір

1. $36 : 6 \square 36 : 4$ $6 \cdot 9 \square 6 \cdot 8$ $24 : 3 \square 16 : 2$
 $42 : 6 \square 42 : 7$ $4 \cdot 6 \square 6 \cdot 4$ $54 : 6 \square 72 : 9$

2. Маса шести однакових ящиків винограду 42 кг. Яка маса чотирьох таких ящиків винограду?

3. Добери й запиши числа, щоби рівності були правильними.

$5 \text{ дм} \cdot \square = \square \text{ дм} = 2 \text{ м}$

$8 \text{ дм} \cdot \square = \square \text{ дм} = 4 \text{ м}$

800.

Числа	9 і 4	48 і 8	32 і 4	54 і 9
Знайти	добуток	різницю	частку	суму

801. На грядці виріс гарбуз масою 36 кг і кабачок масою 6 кг. У скільки разів гарбуз важчий від кабачка?

802. Сплети «мереживо» до 60.
 $9 + 12 \rightarrow \dots$

803.

1. $28 : 4$

2. $18 : 2$

3. $6 \cdot 1$

$35 : 5$

$24 : 3$

$5 \cdot 10$

$36 : 9$

$9 \cdot 5$

$18 : 3$

804. Запиши вирази та знайди їхні значення.

1) Суму чисел 3 і 6 помножити на 5.

2) Різницю чисел 100 і 80 поділити на 4.

805. У п'яти однакових сувоях 45 м тканини. Скільки метрів тканини у семи таких сувоях?

806. Завдання на вибір

1. $24 - 3$ $24 : 3$

$6 \cdot 7$ $6 + 7$

2. $67 - 19 + 28$

$17 + 45 - 27$

3. 4 дм 4 см

$3 \text{ дм } 6 \text{ см}$ 63 см

6 дм 1 м

$5 \cdot (36 : 4)$ $20 + 25$

$30 : 6 + 8$ $5 \cdot 4$

$24 : 4 + 29$

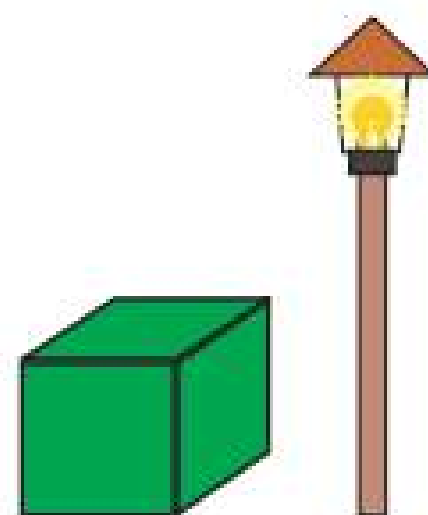
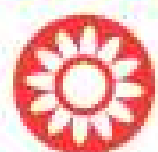
$(66 - 46) : 5$

15 см 3 дм

2 дм 22 см

1 м 7 см

807. Назви фігуру, зображену біля ліхтаря. Яку тінь від неї не можна побачити? Якою літерою позначили цю тінь?

808. У місті Кам'янець-Подільський біля старої фортеці проводили фестиваль історичної реконструкції військового мистецтва 17 ст. У дійстві взяли участь 48 осіб у костюмах солдатів, а в костюмах офіцерів — у 8 разів менше. Скільки всього осіб брало участь у фестивалі?

809. Збільш числа у 7 разів.

2

4

5

6

8

9

810. 1. $32 : 8$

$36 : 4$

$28 : 4$

2. $20 : 10$

$35 : 7$

$40 : 10$

3. $7 \cdot 3$

$5 \cdot 1$

$18 : 2$

811. У діжці було 97 л води. Двоє слоненят випили по 18 л. Скільки літрів води залишилось у діжці?

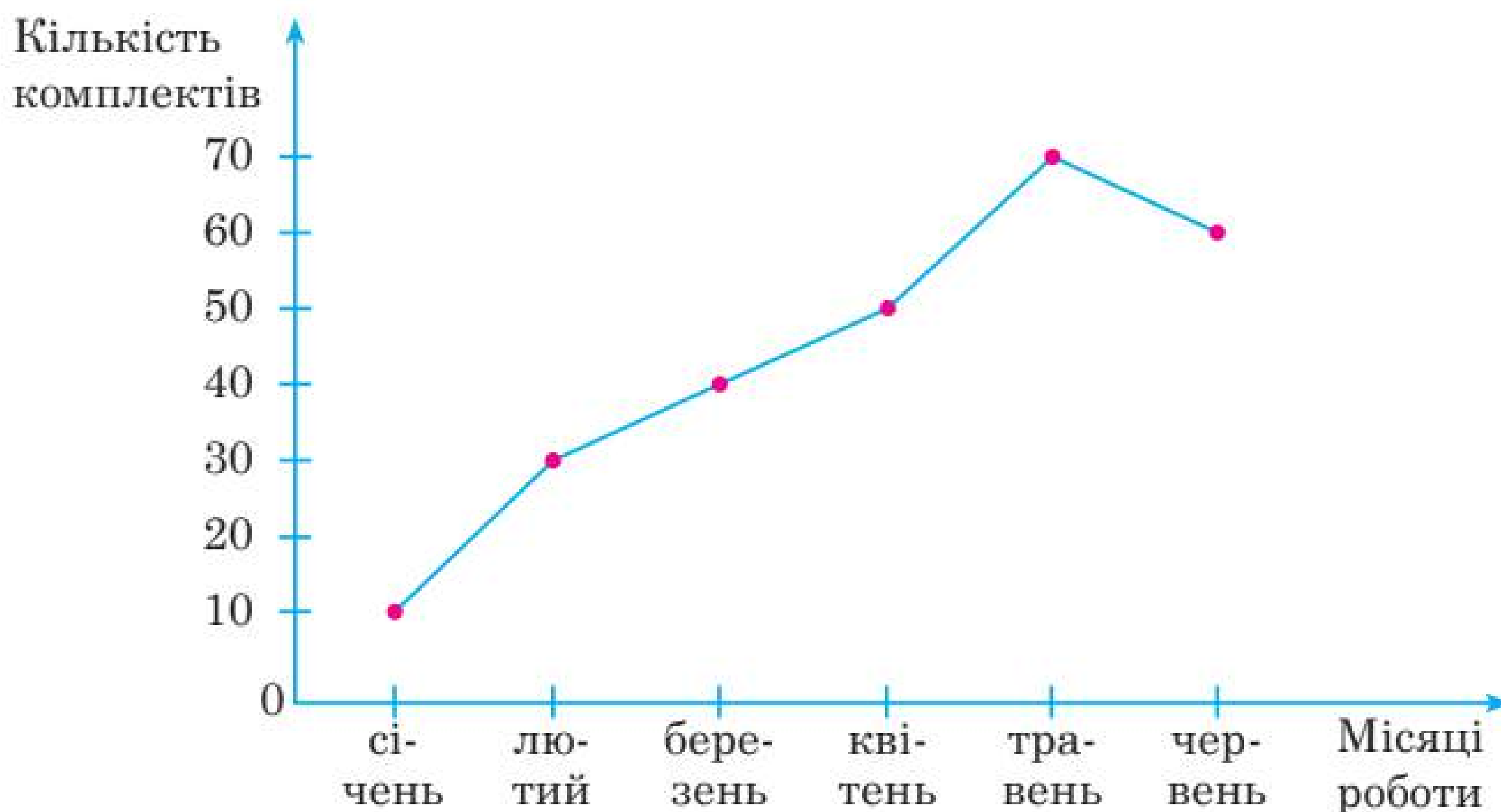
812. Обчисли з перевіркою.

$39 + 58$

$69 - 38$

$90 - 59$

813. Розглянь графік роботи майстерні з розпису декоративного посуду.

Дай відповіді на запитання.

- 1) Скільки комплектів посуду було розписано у січні? У квітні? У червні?
- 2) У якому місяці було розписано найменше комплектів? У якому найбільше? На скільки комплектів більше?

814. Діти посадили 3 ряди яблунь, по 7 саджанців у кожному ряду. Скільки саджанців яблунь посадили діти?

815. Знайди значення виразів.

$$32 : 8 + 9 \cdot 3 - 4 \cdot 6$$

$$98 - 36 : (12 - 6) \cdot 8$$

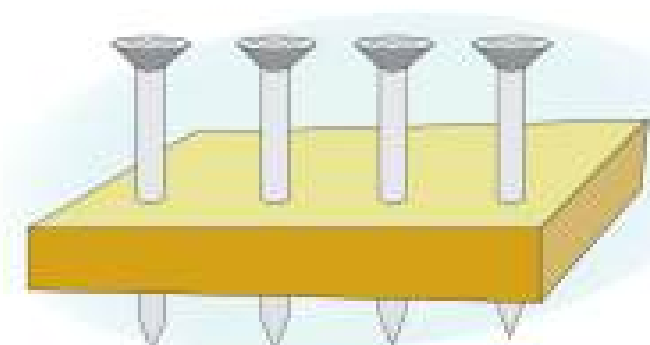
816. Богатирський кінь коштує 6 золотих монет. Скільки таких монет потрібно, щоб купити четверо богатирських коней?

817. Сплети «мереживо» до 80.

$$8 + 18 \rightarrow \dots$$

818. Цвях завдовжки 10 см забили в дошку так, що з обох сторін дошки він стирчить на 3 см. Яка товщина дошки?

819. Завдання на вибір

1. $36 : 4 \cdot 5$

$$18 : 2 \cdot 1$$

$$21 : 3 \cdot 4$$

$$40 : 5 : 1$$

2. У першому стовпчику запиши пропущені числа, а в другому — постав відповідні знаки ($>$, $<$, $=$).

$$9 \cdot 2 < 9 \cdot \square$$

$$9 \cdot 2 \square 9 \cdot 3$$

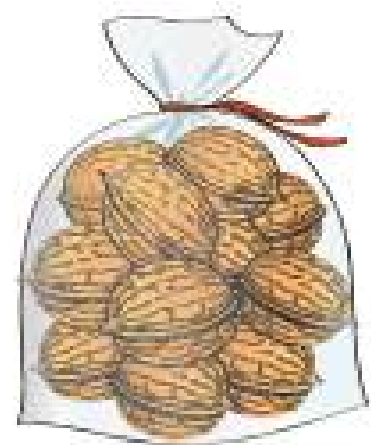
$$9 \cdot 4 < 9 \cdot \square$$

$$9 \cdot 4 \square 9 \cdot 5$$

3. Добери й запиши числа, при яких ця нерівність буде правильною.

$$9 \cdot \square > 45$$

820. Оленка зібрала 37 горіхів, а Сергійко — 43. Усі горіхи вони розсипали в пакети, по 10 горіхів у кожен. Скільки пакетів знадобилося?

821. $3 \cdot 7 + 24$

$8 \cdot 8 - 29$

$7 \cdot 5 - 32$

$20 - 24 : 8$

$2 \cdot 7 + 45$

$35 - 35 : 7$

822. Барон Мюнхгаузен такий влучний стрілець, що одним пострілом завжди вбиває 3 качки. Якось із полювання він приніс 27 качок. Скільки пострілів зробив барон?

823. Які з цих тіней можуть належати кулі?

А

Б

В

Г

824. Накресли прямокутник, ширина якого становить третю частину від довжини.

825. Розплети «мереживо» до 14.

$84 - 14 \rightarrow \dots$

826. 1. $9 \cdot 2 + 15$

$9 \cdot 6 - 13$

$9 \cdot 8 - 22$

2. $(15 + 17) : 4$

$24 : (20 - 12)$

$(31 + 11) : 7$

827. Брат купив 5 цукерок по 10 грн кожна. Скільки гривень решти він отримає, якщо подасть у касу купюру 100 грн?

828. У бідоні було 20 кг меду. Коли з нього набрали кілька банок меду масою 3 кг кожна, то в бідоні залишилося ще 2 кг меду. Скільки банок використали?

829. $45 : 5 \square 4 \cdot 2$

$18 : 6 \square 18 : 3$

$15 : 3 \square 24 : 6$

$36 : 6 \square 36 : 9$

$42 : 7 \square 3 \cdot 2$

$40 : 5 \square 16 : 2$

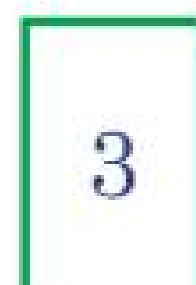
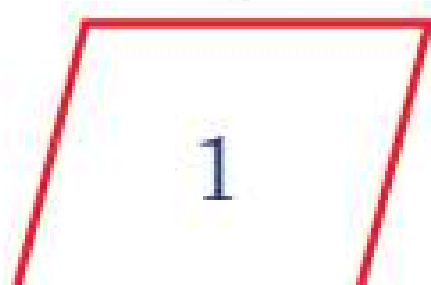
830. Рибалка спіймав 54 риби. Двадцять маленьких рибок він відпустив, а 6 великих самі вистрибнули з відра. Скільки рибин залишилось у рибалки?

831. У Золочівському замку відбулося костюмоване свято прекрасних дам і хоробрих лицарів, на яке зібралося 100 осіб. Серед присутніх було 45 лицарів, прекрасних дам — у 5 разів менше, ніж лицарів, а решта — глядачі. Скільки глядачів прийшло на свято?

832. За допомогою косинця знайди фігури, які мають прямий кут.

833. Розплети «мереживо» до 0.

$$100 - 20 \rightarrow \dots$$

834. 1. $35 + 2 \cdot 7$

$$49 - 3 \cdot 7$$

$$37 - 3 \cdot 7$$

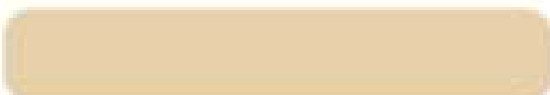
2. $23 + 6 \cdot 7$

$$2 \cdot 7 + 6 \cdot 5$$

$$33 + 7 \cdot 7$$

835. Завдання на вибір

1. Доповни умову задачі та розв'яжи її за допомогою виразу.

У дворі було 12 горобців. Спочатку до них
 7 горобців, а потім
5 горобців. Скільки горобців стало у дворі?

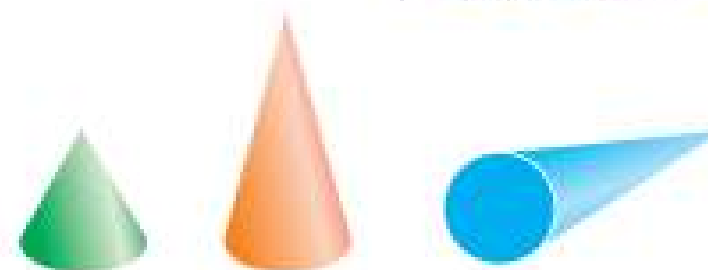
$$12 + 7 + 5$$

2. У кожній із семи коробок було по 3 тенісні м'ячики. П'ять м'ячиків узяли для гри. Скільки м'ячиків залишилось у коробках?

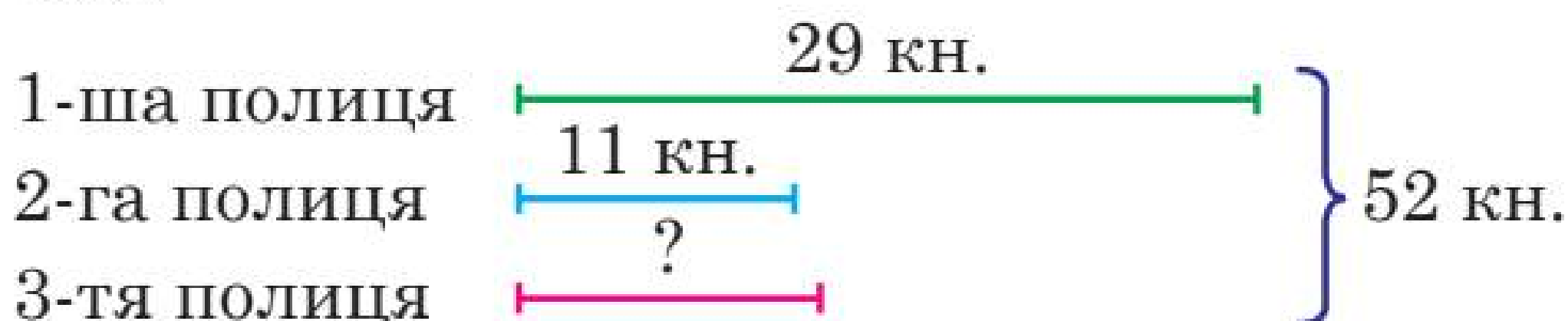
3. Посадили 4 ряди по 6 яблунь у кожному і ще 14 слив. Скільки всього дерев посадили?

836. Як називають ці об'ємні фігури? На що вони схожі?

837. Склади і розв'яжи задачу за коротким записом.

838. $52 + 0 \square 0 \cdot 52$

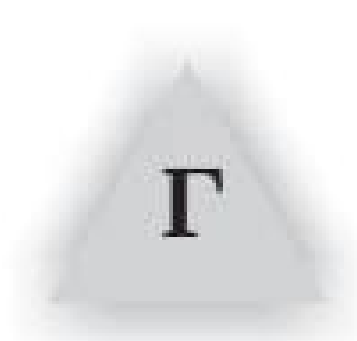
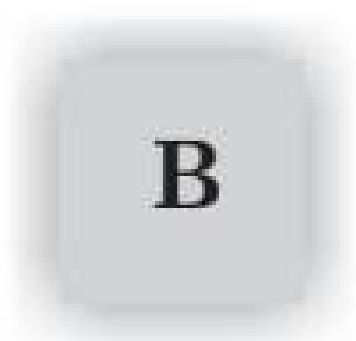
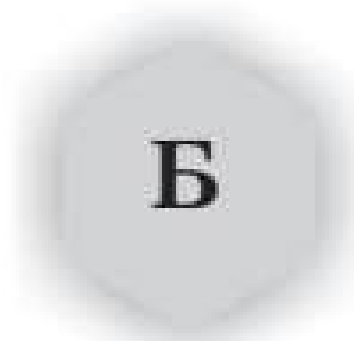
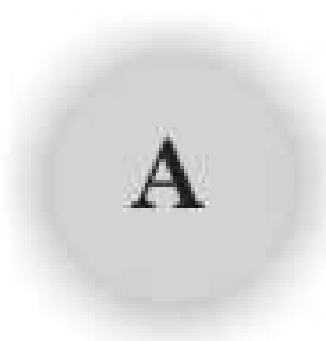
$0 \cdot 9 + 9 \square 9 \cdot 1$

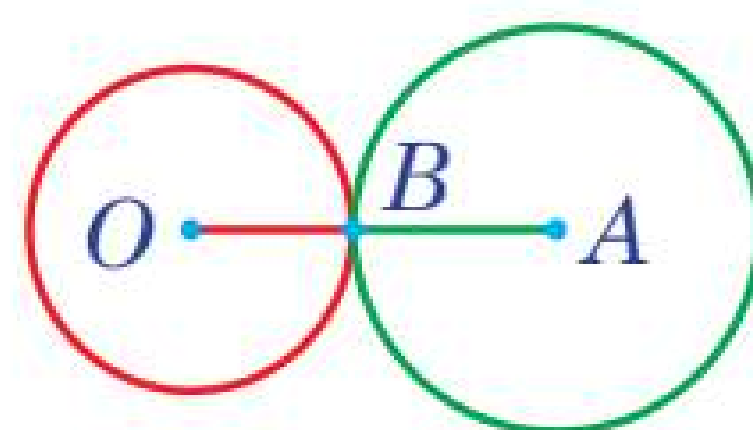
$8 \cdot 1 \square 8 - 1$

$7 \cdot (3 - 3) \square 6 - 0$

839. Які з цих тіней можуть належати конусу?

840. Радіус малого кола дорівнює 4 см, а радіус великого — 5 см. Знайди суму діаметрів цих кіл.

Розв'яжи задачу, склавши вираз.

841. $5 \cdot 4 + 24$

$54 : 6 + 29$

$7 \cdot 5 - 19$

$35 : 7 + 36$

$5 \cdot 8 - 26$

$7 \cdot 6 - 19$

842. На наступній сторінці запропоновано календар на 2025 рік. У ньому буквами Пн позначений понеділок, Вт — вівторок, Ср — середа, Чт — четвер, Пт — п'ятниця, Сб — субота, Нд — неділя. На який день тижня припадає перший день у році? Останній день у році?

843. У році 12 місяців. Найкоротший з них — лютий. Визнач за календарем і запиши, на який день тижня припадає останній день лютого у 2025 році.

844. Знайди в календарі всі місяці, що мають 31 день. Це найдовші місяці в році.

2025 рік

Січень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Лютий						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

Березень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Квітень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Травень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Червень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

Липень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

Серпень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Вересень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Жовтень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Листопад						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

Грудень						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Нд
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

845. 1. $23 + 63 : 9$

$$31 + 45 : 9$$

$$18 : 9 + 19$$

2. $(22 + 23) : 9$

$$18 : (23 - 14)$$

$$(81 - 54) : 9$$

846. 1 доба = год

1 год = хв

2 доби = год

847. Доросла людина повинна спати третину доби, а дитина — на 2 години більше. Скільки годин має спати дитина?

Розв'яжи задачу, склавши вираз за схемою:

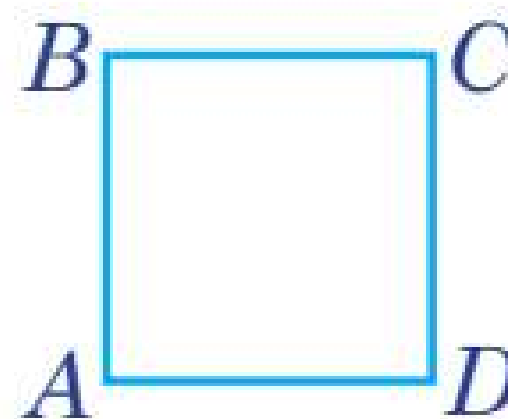
$$\square\square : \square + \square.$$

848. Петрик учив вірш 25 хв, а Оленка — 20 хв. Хто вивчив вірш швидше і на скільки хвилин?

849. У театрі працюють 36 артистів. Четверта частина з них співає, а решта — танцюють. Скільки танцюристів працює в театрі?

850. Накресли квадрат, периметр якого на 4 см більший від периметра квадрата $ABCD$.

851. На сторінці 175 подано календар. Назви весняних місяців у ньому виділено зеленим кольором, літніх — червоним, осінніх — оранжевим і зимових — синім. Прочитай назви місяців кожної пори року.

852. Через декілька днів настане літо. Полічи, скільки в році літніх днів. Запиши.

853. Скільки повних тижнів було у травні? А скільки неповних? Запиши.

854. 1. $63 : 9 + 64 : 8$

2. $100 - 18 : 2 - 1$

$$54 : 9 + 48 : 8$$
$$80 - 30 : 5 + 1$$
$$72 : 9 + 54 : 6$$
$$60 - 48 : 8 - 2$$

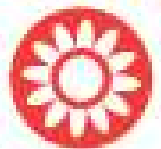
855. Доповни умову задачі і розв'яжи її за допомогою виразу.

За день у кафе приготували 23 порції шоколадного морозива, полуничного — на 7 порцій , ніж шоколадного, а бананового — на 3 порції , ніж полуничного. Скільки порцій бананового морозива приготували в кафе?

23 - 7 - 3

856. Знайди значення виразу $58 - 5 \cdot a$, якщо $a = 0, 1, 10$.

857. коштує стільки, скільки і разом. Яка іграшка дорожча: літак чи автобус?

858. Добери такі числа, щоби рівності були правильними.

$$9 \cdot \square = 18$$

$$9 \cdot \square = 27$$

$$72 : \square = 8$$

$$\square \cdot 4 = 36$$

$$\square \cdot 7 = 63$$

$$\square \cdot 3 = 21$$

859. Скільки днів у дев'яти тижнях?

860. $2 \text{ дм } 8 \text{ см} + 1 \text{ см} \square 2 \text{ дм } 8 \text{ см} + 1 \text{ дм}$

$1 \text{ год} \square 58 \text{ хв}$

$40 \text{ см} + 12 \text{ см} \square 5 \text{ дм} + 2 \text{ см}$

$1 \text{ доба} \square 72 \text{ год}$

861. Юрко за 3 дні прочитав 18 сторінок книжки. Скільки сторінок книжки він прочитає за тиждень, якщо щодня читатиме однакову кількість сторінок?

862. Постав дужки так, щоб номери над знаками дій указували на порядок їх виконання.

$\begin{matrix} \textcircled{2} & \textcircled{1} & \textcircled{3} \\ \square : \square - \square + \square \end{matrix}$

$\begin{matrix} \textcircled{1} & \textcircled{3} & \textcircled{2} \\ \square + \square - \square \cdot \square \end{matrix}$

863. Леопард може стрибнути на 7 м, що на 1 м далі, ніж собака. Знайди довжину стрибка антилопи, якщо вона може стрибнути на 4 м далі від собаки.

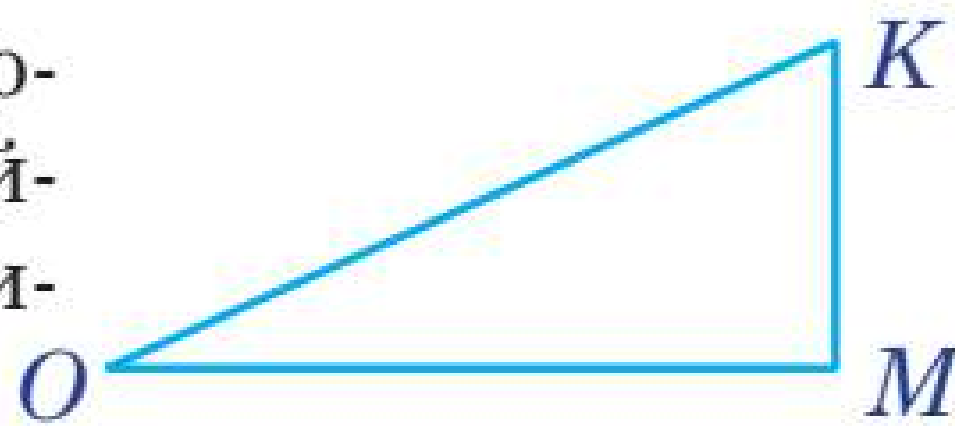

864.

Зменшуване		32		56	85
Від'ємник	12		48	17	
Різниця	44	16	29		64

865. Перша бригада пошила за 4 дні 24 костюми, а друга за 5 днів пошила 40 таких костюмів. На скільки більше костюмів шила за день друга бригада, ніж перша?

866. Накресли квадрат зі стороною, що дорівнює найменшій стороні трикутника $ОКМ$.

ЗМІСТ

I. Повторення вивченого в 1 класі	4
II. Додавання і віднімання чисел у межах 100 із переходом через розряд ...	21
Периметр многокутника.....	42
Задачі на дві дії	46
Прямокутник.....	57
Квадрат.....	63
III. Додавання та віднімання двоцифрових чисел із переходом через розряд.....	65
IV. Множення та ділення	83
Множення.....	83
Ділення.....	92
V. Повторення й узагальнення вивченого за рік	163

Навчальне видання

БУДНА Наталя Олександрівна

БЕДЕНКО Марко Васильович

МАТЕМАТИКА

Підручник для 2 класу
закладів загальної середньої освіти

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України

Підручник відповідає Державним санітарним нормам і правилам
«Гігієнічні вимоги до друкованої продукції для дітей»

Головний редактор *Богдан Будний*
Редакторка *Ірина Чорненька-Левицька*
Художниця *Олеся Томків*
Обкладинка *Ростислава Крамара*
Художній редактор *Ростислав Крамар*
Технічна редакторка *Неля Домарецька*
Комп'ютерна верстка *Ольги Кравчук*

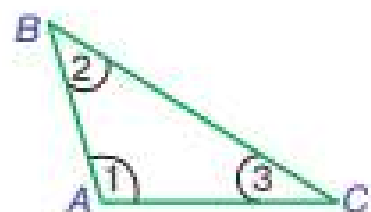
Підписано до друку _____. Формат 84×108/16. Папір офсетний.
Гарнітура Pragma. Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 14,62.
Умовн. фарбо-відб. 58,48. Обл.-вид. арк. 2,90.

Видавництво «Навчальна книга – Богдан»

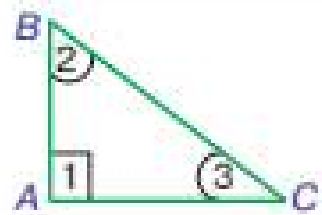
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002

Трикутник

AB, BC, AC — сторони трикутника
 A, B, C — вершини трикутника
 1 — кут BAC , 2 — кут ABC ,
 3 — кут BCA

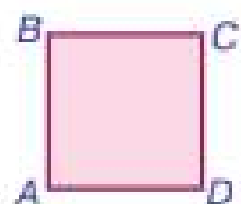
1 — прямий кут
 2, 3 — непрямі кути

Прямокутник

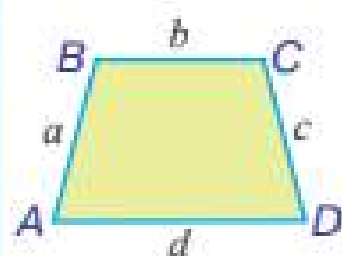
Чотирикутник, у якого всі кути прямі, називають **прямокутником**.

Квадрат

Квадрат — це прямокутник, у якого всі сторони мають однакову довжину.

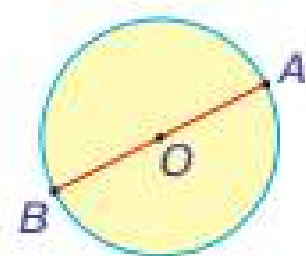
Периметр

Периметр многокутника — це сума довжин його сторін.

$$P = a + b + c + d$$

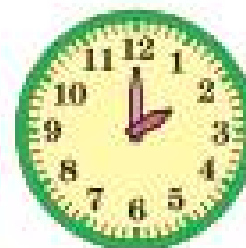
Круг і коло

Точка O — **центр** кола і круга.
 Відрізок OA — **радіус** кола і круга.
 Відрізок AB — **діаметр** кола і круга.

Величини

Одиниці часу

1 рік = 12 місяців
 1 тиждень = 7 днів
 1 доба = 24 години
 1 година = 60 хвилин

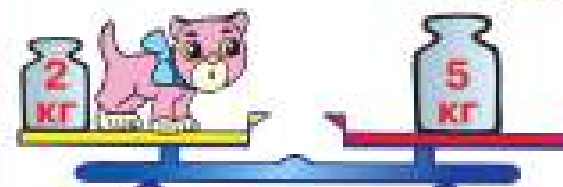

Одиниці довжини

1 см 1 дм = 10 см 1 м = 10 дм = 100 см

Одиниці маси

1 кг
 1 ц = 100 кг

Одиниці місткості

1 л

Одиниці вартості

1 гривня
 1 грн = 100 коп.

20

19

18

17

16

15

14

13

12

11

10

9

8

8

7

6

5

4

3

2

1

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

41

42

43

44

45

46

47

48

49

50

51

52

53

54

55

56

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

85

86

72

71

70

69

68

67

66

65

64

63

62

61

60

59

58

57

ТАБЛИЦЯ МНОЖЕННЯ ТА ДІЛЕННЯ

·	2	3	4	5	6	7	8	9
2	4	6	8	10	12	14	16	18
3	6	9	12	15	18	21	24	27
4	8	12	16	20	24	28	32	36
5	10	15	20	25	30	35	40	45
6	12	18	24	30	36	42	48	54
7	14	21	28	35	42	49	56	63
8	16	24	32	40	48	56	64	72
9	18	27	36	45	54	63	72	81
:	2	3	4	5	6	7	9	9

$4 \cdot 6 = 24$

$56 : 8 = 7$

100

99

98

97

96

95

94

93

92

91

90

89

88

87